Naručitelj:

OPĆINA MARIJANCI
Kralja Zvonimira 2

Načelnik:

Darko Dorkić

Stručni tim :
Ivana Alšić, dipl. oec.
Marko Majdenić, ing. el.
Anela Šovagović, dipl. oec.
Valent Poslon, iur.

SADRŽAJ

1. Pismo načelnika 1
2. Pristup izradi strategije 2
2.1. Značenje strategije za razvoj općine Marijanci 2
2.2. Metodologija izrade strategije 2
3. Osnovna analiza područja Općine Marijanci 4
3.1. Povijesni razvoj 4
3.2. Geografski i prometni položaj 5
3.3. Klimatske značajke 6
3.3.3. Vjetrovi 7
4. Stanje infrastrukture 8
4.1. Cestovna infrastruktura 8
4.2. Riječni promet 9
4.3. Zračni promet 9
4.4. Poštanski promet 10
4.5. Telekomunikacijska infrastruktura, radio i TV sustav veza 10
4.6. Energetska infrastruktura 11
4.6.1. Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina 11
4.6.2. Elektroenergetika 12
4.6.3. Obnovljivi izvori energije 13
4.7. Vodoopskrba, vodni resursi, odvodnja i zaštita od poplave 13
4.8. Postupanje s otpadom 15
4.9. Utjecaji na okoliš 16
5. Kulturna dobra i zaštićeni dijelovi prirode 18
5.1. Kulturna dobra 18
5.2. Prirodna obilježja te postojeći i korišteni resursi, stanje okoliša, pritisci na okoliš i zaštita okoliša 18
6. Demografska analiza Općine Marijanci 21
6.1. Kretanje broja stanovnika 21
6.2. Struktura stanovnika 21
6.3. Projekcije stanovništva 24
6.4. Zaključak analize stanovništva 25
7. Društvena infrastruktura 26
7.1. Odgoj i obrazovanje 26
7.2. Zdravstvo 27

7.3. Socijalna zaštita 27
7.4. Civilno društvo 28
8. Analiza gospodarstva 30
8.1. Prirodni resursi 30
8.2. Struktura i osnovna obilježja gospodarstva 31
8.3. Razvijenost gospodarstva 34
8.4. Tržište rada 34
8.5. Potporne institucije za razvoj poduzetništva 37
8.5.1. Miholjački poduzetnički centar LRA d.o.o. 38
8.5.2. Poduzetnički inkubator i Tehnološki park Osvit 38
8.5.3. Loklna akcijska grupa "Karašica" 39
8.5.4. Industrijska zona Črnkovci 40
9. Institucionalni okvir za upravljanje razvojem Općine 40
9.1. Institucionalni razvoj 41
9.2. Ustrojstvo Općine Marijanci 42
10. SWOT analiza 43
11. Vizija i strateški ciljevi razvoja Općine Marijanci 46
11.1. Vizija Općine Marijanci 46
11.2. Strateški ciljevi i razvojni prioriteti 46
12. Usklađenost Lokalne razvojne strategije razvoja Općine Marijanci s drugim strategijama i strateškim dokumentima 76
12.1. Usklađenost s Županijskom razvojnom strategijom Osječko - baranjske županije 76
12.2. Usklađenost s Razvojnom strategijom LAG-a Karašica 77
12.3. Usklađenost s Nacionalnim razvojnim ciljevima 77
13. Plan provedbe Lokalne razvojne strategije Općine Marijanci 78
13.1. Provedba Lokalne razvojne strategije 78
13.2. Praćenje i izvještavanje 79
14. Izvori podataka 80

1. Pismo načelnika

Izazovi modernog doba obilježeni ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju postavljaju potrebu za ubrzani razvoj ruralnih krajeva u Republici Hrvatskoj. Nužno je oblikovati jasnu viziju i ciljeve prema kojima se krećemo. Iz tog razloga postavljamo Lokalnu razvojnu strategiju Općine Marijanci kao temeljni dokument prema kojem će se ostvarivati projektni zadaci koji svoju logičku podlogu nalaze u istinskim potrebama stanovnika.

Javna, gospodarska i društvena infrastruktura trebaju se nadograđivati u skladu sa stvarnim potrebama lokalne zajednice, istovremeno omogućavajući stvaranje uvjeta za bolju životnu egzistenciju naših stanovnika. Svjesni smo raznovrsnih potencijala naše općine, kako u gospodarskom, tako i na društvenom elementu, no nepostojanje jedinstvene vizije priječilo je pozitivnu tranziciju naše male zajednice.

Strategija obuhvaća raznolik i multidisciplinaran pristup rješavanja projektne problematike različitih intenziteta. Ponuđena su konkretna rješenja koja istovremeno otvaraju i brojna druga žarišta o kojima možete saznati u nastavku ovog dokumenta. Pozornost stavljamo na strateške ciljeve i razvojne prioritete koji sadrže sve aktualne mjere koje su usklađene sa našim planiranim projektima, od idejnih do onih koji su spremni za provedbu. Ovim dokumentom slažemo svoju prioritetnu bazu i prvenstveno se usmjeravamo na planirane natječaje unutar fondova Europske unije.

Ovaj strateški dokument je naša baza informacija koja vam uistinu može odgovoriti na pitanja u kojem pravcu želimo usmjeriti razvoj Općine Marijanci. Za kraj, dopustite mi da se zahvalim svim stanovnicima koji su dali svoj doprinos pri izradi Lokalne razvojne strategije Općine Marijanci koja će nam služiti kao podsjetnik do 2020. godine.

Načelnik:
Darko Dorkić

2. Pristup izradi strategije

2.1. Značenje strategije za razvoj općine Marijanci

Strateškim planiranjem imamo za cilj učinkovito i kvalitetno upravljati vlastitom zajednicom, zajednicom u kojoj živimo i djelujemo. Općina Marijanci prepoznala je vrijednost strateškog oblika planiranja razvojem svoje sredine u trenutku kada na njezinom području već postoje određene smjernice definirane na višim razinama kao što su Nacionalni strateški okviri za razvoj i Regionalni operativni program Osječko baranjske županije iz kojih je potrebno uklopiti pravce razvoja lokalne zajednice.

Planiranje je provedeno prema modernim metodološkim pristupima i načinu planiranja. Također je bilo potrebno uklopiti i sa Europskim standardima u kojima živimo i kojima sami težimo. U cjelokupan proces pri izradi Strateškog plana razvoja općine Marijanci, od samog početka, uključena je i lokalna zajednica. Strateško planiranje za lokalni gospodarski razvitak zasnovano na zajednici pokazalo se djelotvornim za organiziranje lokalnih resursa u stvaranju novih radnih mjesta i podizanju lokalnog životnog standarda, isto tako strateško planiranje zasnovano na zajednici ima snažan temelj za nastojanja lokalne samouprave da djelotvorno udovolji novim odgovornostima i funkciji u novom okruženju koje je usmjereno prema privatnom sektoru. Povezuje predstavnike lokalne samouprave, poduzetnike i civilni sektor pri stvaranju i praćenju zajedničke vizije gospodarskog potencijala zajednice i načina na koji to postići. Mobilizira i javne i privatne resurse kao potpore toj viziji. Stvara pogodnu poslovnu klimu koja lokalne poduzetnike potiče na pokretanje novih poslova i proširenje kruga postojećih i privlačenja vanjskih ulagača. Za općinu Marijanci, informacije pripremljene u procesu strateškog planiranja i samom planu, trebaju koristiti u svrhu iniciranja određenih investicija te privlačenja potencijalnih ulagača u područja spremna za ulaganje.

2.2. Metodologija izrade strategije

Gospodarski razvitak obično se odnosi na stvaranje bogatstva kao rezultat kombinacije povećanog zapošljavanja i povećanog prihoda. Lokalna samouprava također može iskoristiti gospodarski razvoj za povećanje prihoda od poreza, i kao posljedica toga, lokalna samouprava povećava kapacitet svojih pružanja usluga. Ipak, demokratska decentralizacija povećava odgovornost lokalnih samouprava za gospodarski razvoj, a sama lokalna samouprava ima veću odgovornost za gospodarsku dobrobit svojih žitelja, svoje fiskalno zdravlje i upravljanje svojom imovinom.

Svrha izrade strateškog plana razvoja općine Marijanci je oblikovanje stručne podloge na osnovi koje će se lakše donositi odluke o prioritetima, a u korist lokalnog ekonomskog razvoja. Strateško planiranje je metoda za prilagođavanje okolini s promjenama, ona utvrđuje prioritete i pomaže usmjeriti resurse kako bi se što efikasnije upotrijebili. To je proces koji traje. U strateškom planu sadržana je pretpostavka, da u tržišnom gospodarstvu, lokalna samouprava promiče gospodarski razvoj stvaranjem pozitivne poslovne klime, a ona svakako pogoduje poduzetničkoj aktivnosti. Bit je da strateški plan preporučuje prioritetne intervencije u narednom srednjoročnom razdoblju, u našem slučaju od 2015. do 2020.

godine. Bitno je naglasiti da strategija obuhvaća i listu prioritetnih programa i projekata u svakom sektoru, a koji omogućavaju dosezanje postavljenih ciljeva putem provođenja operativnih aktivnosti, čime se stvara osnova za sveukupnu implementaciju strategije. Nadalje, prioritetni programi i projekti nisu samo osnova za korištenje lokalnih i drugih domaćih izvora sredstava, nego i dobra osnova za pristup eksternim izvorima sredstava, poput strukturnih programa Europske unije, ali i drugih programa podrške u Republici Hrvatskoj.

Strategija informira sveukupnu javnost i privatne ulagače o razvojnom putu općine Marijanci, predstavlja osnovu za izradu detaljnih planova i programa u pojedinim sektorima, kreira podlogu za praćenje napretka, te ohrabruje suradnju i dogovor u planiranju različitih nivoa vlasti i društveno-ekonomskih partnera.

Strateško planiranje je proaktivan proces kroz koji Općina Marijanci želi oblikovati svoju budućnost, a ne se samo pripremiti za nju.

3. Osnovna analiza područja Općine Marijanci

3.1. Povijesni razvoj

Marijanci kao naselje po prvi put se spominje u knjigama župe u XIV. stoljeću i prikupljanju crkvenog poreza. U tadašnjoj župi Blažene Djevice Marije (1333.-1334.) stolovao je župnik Dionizije. U srednjem vijeku Marijanci su pripadali pečujskoj (Pecs, Republika Mađarska) biskupiji, a danas Đakovačko-srijemskoj. Prema tadašnjem Srednjovjekovnom političkom uređenju selo je smješteno u križevačku županiju, a unutar te županije područjem Marijanaca upravljao je vlasnik Subotice. Nedaleko od Marijanaca postoji lokalitet na kojem se nalazila Keltska utvrda iz I. stoljeća poslije Krista. Na lokalitetu su izvršena sondiranja te je utvrđeno da je naselje odnosno utvrda postojala 20-tak godina prema pronađenim nalazima i sloju na kojem se nalaze ostaci. Od spomenika kulture važno je spomenuti župnu crkvu svetih Petra i Pavla sa gotičkim portalom na južnim vratima iz 14. ili 15. stoljeća, a pripada donjomiholjačkom dekanatu Đakovačko-Osječke nadbiskupije. Crkveni god (proštenje) ili kirvaj slavi se 29. lipnja.

Slika 3.1.1. - Crkva sv. Petra i Pavla

Slika 3.1.2. - Škola Marijanci

Gospodarstvo općine zastupljeno je: poljodjelstvom, stočarstvom, peradarstvom, trgovinom, ugostiteljstvom i raznim drugim vrstama obrta te eksploatacijom nafte i plina. U selu se nalazi škola do 4. razreda koja radi u sklopu Osnovne škole „Matija Gubec“ Magadenovac. U Marijancima je radila Osnovna škola „August Šenoa“ koja je 1977. spojena sa školom u Magadenovcu. Trenutno je u fazi izgradnje nova područna osmogodišnja škola u Marijancima, a planiran je završetak radova do kraja 2016 godine.

U Općini Marijanci održava se folklorna manifestacija pod nazivom „Kolo na čimenu“ i to zadnju nedjelju u svibnju. Prilikom obilježavanja dana općine 8. rujna „Mala gospa“ također se održava kulturna manifestacija otvorene večeri KUD-a „Slavonska vila“ Marijanci-Kunišinci. U općini Marijanci djeluju i Dobrovoljna vatrogasna društva, Udruga mladih Marijanci - Kunišinci, ribolovna društva i lovačko društvo, te Udruga hrvatskih dragovoljaca domovinskog rata - općinski ogranak Marijanci. Športska društva zauzimaju vodeću ulogu u okupljanju i druženju mladih sa područja Općine a najpopularniji je, naravno, nogomet koji se igra u tri kluba NK “Hajduk” Marijanci, NK “Mladost” Črnkovci i NK “Bočkinci” Bočkinci.

Osim nogometnih klubova od športskih društava na ovom području djeluje i stolno-teniski klub “Kunišinci”.

3.2. Geografski i prometni položaj

Općina Marijanci nalazi se u Osječko-baranjskoj županiji, u podravskom dijelu Slavonije, u istočno hrvatskoj ravnici, između rijeka Drave, Karašice i Vučice. Smještena je na oko 96 metara nadmorske visine, površina joj je 66 km², ima 2405 stanovnika od toga su 1238 muškarci i 1167 žene. Utvrđeno prema popisu stanovnika iz 2011. godine. Jedna je od 42 jedinice lokalne samouprave od kojih je 7 sa statusom grada (Beli Manastir, Belišće, Donji Miholjac, Đakovo, Našice, Osijek i Valpovo) te 35 sa statusom općine (Antunovac, Bilje, Bizovac, Čeminac, Čepin, Darda, Donja Motičina, Draž, Drenje, Đurđenovac, Erdut, Ernestinovo, Feričanci, Gorjani, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Koška, Levanjska Varoš, Magadenovac, Marijanci, Petlovac, Petrijevci, Podgorač, Podravska Moslavina, Popovac, Punitovci, Satnica Đakovačka, Semeljci, Strizivojna, Šodolovci, Trnava, Viljevo, Viškovci, Vladislavci i Vuka).

Geografski položaj Općine Marijanci prikazan je na Slici 3.2.1. Općina graniči sa pet susjednih lokalnih jedinica, gradom Belišćem, gradom Valpovom, gradom Donjim Miholjcem te sa općinom Magadenovac i općinom Koška. Sastoji se od sedam naselja i to: Bočkinci, Brezovica, Čamagajevci, Črnkovci, Kunišinci, Marijanci i Marijanski Ivanovci. Općina Marijanci je prometno središte u razvijenom, za život ugodnom, poljoprivrednom kraju. Vrsta terena u općini je pretežito ravna, obradiva zemlja. Uzimajući u obzir i utjecaj umjereno-kontinentalne klime Općina ima velike potencijale za razvoj poljoprivrede. Također se eksploatacija šljunka, lovni turizam i izvorišta pitke vode smatraju potencijalima, koje je potrebno dodatno istražiti i iskoristiti.

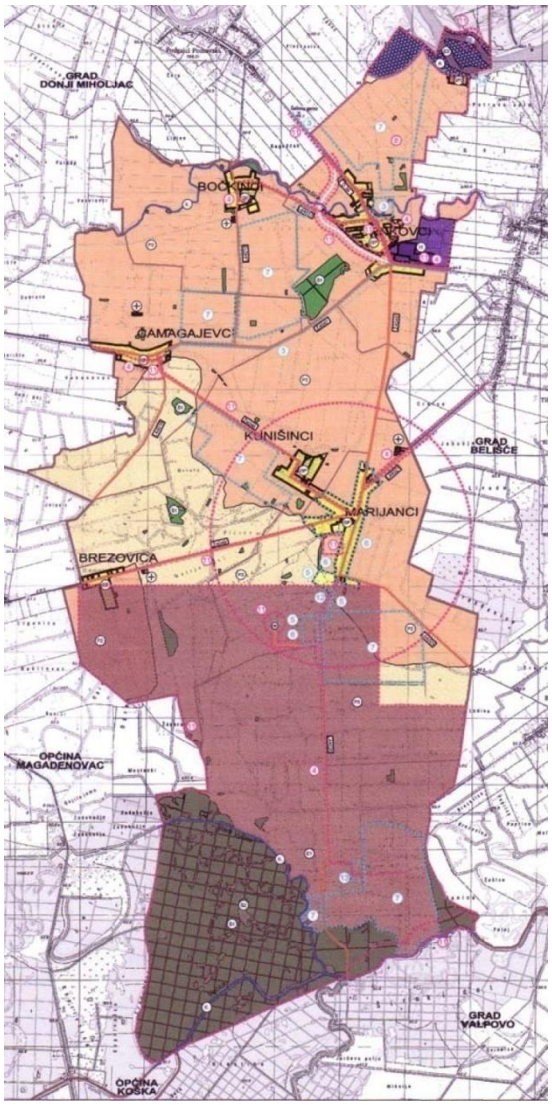

Slika 3.2.1 – Položaj općine Marijanci[1]

[1] Izvor: Zavod za prostorno planiranje Osijek, Izmjene i dopune PPU Marijanci - str.86, Osijek, srpanj 2012.

3.3. Klimatske značajke

Klimatska obilježja prostora Osječko-baranjske županije dio su klime šireg prostora Istočne Hrvatske, gdje prevladava umjereno kontinentalna klima, koja se s obzirom na prostorni položaj javlja u cirkulacijskom pojasu umjerenih širina, gdje su promjene vremena česte i intenzivne. Prema Köppenovoj klasifikaciji to je područje koje se označava klimatskom formulom Cfwbx, što je oznaka za umjereno toplu, kišnu klimu, kakva vlada u velikom dijelu umjerenih širina. Osnovne karakteristike ovog tipa klime su srednje mjesečne temperature više od 10°C, tijekom više od četiri mjeseca godišnje, srednje temperature najtoplijeg mjeseca ispod 22°C, te srednje temperature najhladnijeg mjeseca između - 3°C i +18°C. Obilježje ove klime je nepostojanje izrazito suhih mjeseci, a oborina je više u toplom dijelu godine, a prosječne godišnje količine se kreću od 700-800 mm. Od vjetrova najčešći su slabi vjetrovi i tišine, dok su smjerovi vjetrova vrlo promjenjivi.

Na cijelom području Općine Marijanci izražena je homogenost klimatskih prilika, što je posljedica reljefnih obilježja (pretežito ravničarski reljef). Klimatske prilike na prostoru Općine Marijanci okarakterizirane su na osnovu izvršenih mjerenja osnovnih klimatskih elemenata na meteorološkoj i klimatološkoj postaji Donji Miholjac s obzirom da u Marijancima nema meteorološke postaje.

3.3.1. Temperatura

Prosječna temperatura zraka, prema novijim mjerenjima, iznosi 10,7°C do 11°C. Srednje mjesečne temperature su u porastu do srpnja, kada dostižu maksimum s prosječnim mjesečnim temperaturama promatranih postaja od 20,9°C do 21,6°C. Najhladniji mjesec je siječanj sa srednjom temperaturom od -1,1°C (D. Miholjac). Srednja godišnja amplituda temperature, između najhladnijeg i najtoplijeg mjeseca iznosi preko 22°C, što je odlika kontinentalnih osobina područja.

Maksimalne temperature zraka javljaju se u ljetnim mjesecima, a apsolutni maksimum temperature zabilježen je u Donjem Miholjcu 39,2°C (izmjereno u razdoblju 1959.-1978. godine). Minimum temperature javlja se u zimskoj polovici godine, a apsolutni minimumi zabilježeni u vremenu od 1959.-1978. godine, iznosili su - 26,0°C.

3.3.2. Padaline

Prosječna godišnja količina oborine na našem prostoru kreće se do 753,2 mm. Glavni maksimum se javlja početkom ljeta (najčešće u VI. mjesecu), a sporedni krajem jeseni, u XI. mjesecu. Glavni minimum oborine je sredinom jeseni u X. mjesecu, a sporedni krajem zime ili početkom proljeća u II. i III. mjesecu. Glavni maksimum oborina se javlja u VI. mjesecu, a sekundarni u XI. mjesecu. Maksimalne dnevne količine oborina također ukazuju na veliku varijabilnost oborine koja varira iz godine u godinu. Od velikog je značaja raspored oborina u vegetacijskom razdoblju. Prema raspoloživim mjerenjima zabilježen je optimalan raspored oborina u vegetacijskom razdoblju od 437,2 mm (mjerenja: D. Miholjac).

Oborine u obliku snijega javljaju se prosječno 26 dana u godini, ali se ne zadržavaju dugo. Međutim, česta su odstupanja od tog prosjeka.

Trajanje insolacije i naoblake međusobno je povezano, a raspored naoblake usklađen je i s režimom oborina. Srednja godišnja naoblaka iznosila je 5,7 desetina, u razdoblju od 1959.-1978. godine. Najveće vrijednosti naoblake zabilježene su u jesenskim i zimskim mjesecima. Tada je insolacija, tj. trajanje sijanja sunca najmanja (najmanje registrirana insolacija je u prosincu), dok je najduže trajanje sijanja Sunca zabilježeno u srpnju. Ukupna godišnja količina insolacije u dvadesetogodišnjem razdoblju (1959.-1978.) iznosila je 1.904,6 sati. Godišnje se može očekivati prosječno 1.800-1.900 sati sijanja Sunca, a u vegetacijskom razdoblju od 1.290-1.350 sati.

3.3.3. Vjetrovi

Za detaljnije analiziranje režima strujanja zraka poslužile su godišnje ruže vjetrova izrađene na temelju mjerenja na meteorološkim postajama Osijek i Donji Miholjac. Prema godišnjoj ruži vjetrova za područje Donjeg Miholjca, dva prevladavajuća smjera strujanja se javljaju tijekom cijele godine, sjeverozapadno i jugoistočno strujanje, a njih slijede zapadni i istočni vjetrovi, dok je pojavljivanje iz ostalih smjerova znatno manje. Na temelju analize godišnjih ruža vjetrova za navedene postaje, može se zaključiti da su najučestaliji vjetrovi iz sjeverozapadnog smjera i to u toplom dijelu godine, a zimi vjetrovi iz jugoistočnog pravca. Što se tiče jačine vjetrova u 80-90% slučajeva to su vjetrovi jačine 1-2 bofora.
Otvorenost donjodravske nizine prema sjeveru utječe na to da vjetrovi najčešće pušu iz sjevernog kvadranta. Po učestalosti su na prvom mjestu vjetrovi iz sjeverozapada i jugoistoka, zatim iz sjeveroistoka, jugozapada i zapada, dok su tišine koncentrirane u ljetno doba godine. Raspored je vjetrova tijekom godine neujednačen: sjeverozapadni vjetrovi prevladavaju tijekom čitave godine, a zimi sibirska anticiklona uvjetuje jake sjeverne i sjeveroistočne vjetrove, koji su suhi i hladni. Snaga strujanja vjetrova ne pokazuje u prosjeku jake vjetrove, a najsnažniji su oni iz sjevernog kvadranta.

3.3.4. Reljef

Na modeliranje i izgled današnjeg reljefa presudnu su ulogu imali riječni tokovi. Na području tipične akumulacijske nizine, kakvom tipu reljefa pripada područje Općine Marijanci, u tom na izgled jednoličnom i geološki mladom reljefu mogu se izdvojiti međusobno različiti geomorfološki oblici. Područje Općine Marijanci predstavlja tipičnu akumulacijsku nizinu, uz neznatne denivelacije terena. U skladu s prevladavajućim morfološkim procesima razvili su se sljedeći tipovi reljefa:

- terasna nizina Drave,
- poloj Drave,
- fluvijalno-močvarna nizina uz Karašicu i Vučicu.

Terasna nizina je mlađa pleistocenska plavina Drave, koja je tijekom vremena bila izložena eolskoj akumulaciji prašinastog materijala, iz kojeg su se diagenezom razvile lesne i lesu slične naslage. U podlozi su gotovo svugdje dravski pijesci, što ukazuje na terasasti karakter

prostora. Terasna je nizina ocjeditiji prostor u odnosu na poloj Drave, Karašice i Vučice. Nizina je blago nagnuta od sjeverozapada prema jugoistoku i od sjevera prema jugu. Veći dio terasne nizine je riječnim tokovima diseciran u niz manjih cjelina.

Poloji rijeka Drave, Karašice i Vučice su reljefne jedinice holocenske starosti, modelirane fluvijalnim akumulacijskim i erozijskim procesima, s malom reljefnom energijom.

Fluvijalno-močvarna nizina u tektonskom smislu predstavlja vrlo mladu potolinsku zonu, uz poloj Drave najniži i najvlažniji dio područja. Spuštanje ovog dijela prostora uslijedilo je po taloženju lesnih naslaga u holocenu. Kontakt prema terasnoj nizini nije jasan, jer se teren postepeno spušta/izdiže i prema sjeveru i prema jugu. Mala reljefna energija uvjetuje malu transportnu snagu površinskih voda, što je imalo za posljedicu zamočvarenje terena. Tome su pridonijele i podzemne vode, koje gravitiraju s viših terena terasne nizine. Sve do melioracijskih zahvata ovo je područje bilo gotovo nenaseljeno i izolirano, obraslo močvarnim šumama.

4. Stanje infrastrukture

4.1. Cestovna infrastruktura

Prostor općine Marijanci nalazi se između dva najznačajnija cestovna pravca u okviru podravskog prometnog koridora. Trasa državne ceste D2 koja prolazi cca 3,5 km od južne granice Općine, i trasa državne ceste D34 koja prolazi sjevernim dijelom Općine, a u funkciji je osiguranja prometne povezanosti prostora uz samu rijeku Dravu.

Između navedenih cestovnih prometnica formirana je cestovna mreža županijskih i lokalnih cesta s ciljem osiguranja prohodnosti prostora i pristupa do svih naselja na području Općine. Prostorno je mreža dobro postavljena jer osigurava prilaz centralnom dijelu Općine, i općinskom centru, sa svih strana. Pri tome je prilaz na glavne rubne cestovne pravce osiguran s dva ili više cestovnih pravaca. Osnovni problem je u stanju kolnika javnih kategoriziranih cesta, koje je u prosjeku loše. Najlošije stanje je na trasama lokalnih cesta, što se očituje u nedovoljnim širinama kolnika za dvosmjeran promet, te u nemoderniziranosti gotovo 50% dužine kolnika.

Popis i karakteristike postojeće javne kategorizirane cestovne mreže na području općine Marijanci prikazan je u sljedećoj tablici:

Red. broj	Oznaka ceste	Opis dionice	Širina kolnika (m)	Duljina (km)	Asfalt (km)	Nasuti kameni materijal (km)
DRŽAVNE CESTE						
1.	D-34	Daruvar (D5)-Slatina-D.Miholjac-Josipovac (D2)	6,00	2,80	2,80	-
			Ukupno:	2,80	2,80	-

ŽUPANIJSKE CESTE						
1.	Ž 4047	Miholjački Poreč (D53)-Radikovci-Čamagajevci-Črnkovci (D34)	6,00	5,00	5,00	-
2.	Ž 4048	Čamagajevci (Ž4047)-Marijanci (Ž4049)	4,50	4,20	4,20	-
3.	Ž 4049	Črnkovci (D34)-Marijanci-Šljivoševci (Ž4031)	6,00	8,20	8,20	-
			Ukupno:	17,40	17,40	-
LOKALNE CESTE						
1.	L 44016	Podgajci Podravski (D34)-Bočkinci-Čamagajevci (Ž4047)	5,00	2,90	0,95	1,95
2.	L 44017	Bočkinci (L44016)-Črnkovci (D34)	3,50	2,30	2,30	-
3.	L 44018	Čamagajevci (Ž4047)-Šljivoševci (Ž4049)	-	2,30	7,00	2,30
4.	L 44020	Marijanci (Ž4049)-Marijanski Ivanovci-Harkanovci (Ž4052)	4,00	7,40	1,30	-
5.	L 44021	Marijanci (Ž4049)-Tiborijanci-D34	5,00	0,90	0,73	-
6.	L 44025	Marijanci (L44020)-Bocanjevci (L44023)	3,00	2,50	-	1,77
			Ukupno:	18,30	9,97	8,33

Tablica 4.1.1. Javna cestovna mreža

4.2. Riječni promet

Krajnjim sjevernim dijelom Općine prolazi trasa unutarnjeg plovnog puta na rijeci Dravi. Plovni put na rijeci Dravi je od 0 do 22 riječnog kilometra plovni put međunarodnog značaja, od 22 riječnog kilometra do 70,0 riječnog kilometra (granica Republike Mađarske) je unutarnji plovni put Republike Hrvatske.

Na području Općine plovni put na rijeci Dravi je oko 66,0 riječnog kilometra, a njegova ukupna dužina na području Općine je cca 1,0 km. Na promatranoj dionici prema ECE klasifikaciji međunarodnih plovnih puteva u postojećem stanju plovni put zadovoljava preporuke za II. klasu plovnog puta. Osigurana širina plovnog puta je 50,0 m pri dubini od 1,90 m ispod niske plovidbene razine.

4.3. Zračni promet

Stanovništvo Općine Marijanci orijentirano je na zračnu luku Osijek kao najbližu zračnu luku. Na području naselja Šljivoševci u susjednoj Općini Magadenovac smješteno je poljoprivredno uzletište koje prvenstveno služi u poljoprivredne svrhe.

4.4. Poštanski promet

Područna uprava

Na razini Slavonije i Baranje ustrojena je u Osijeku Područna uprava Slavonija kao jedna od četiri područne uprave Društva. Zadatak područne uprave Društva je obavljanje utvrđenih programa, procesa i radnih procesa za poštanska središta na svom području i to:

- organizacija i realizacija poštanske tehnologije
- organizacija i realizacija kadrovskih poslova
- organizacija i realizacija investicija i održavanja
- organizacija i realizacija gospodarskih poslova

Poštanski ured

Poštanski uredi obavljaju sve poštanske usluge, poslove gotovinskog platnog prometa, usluge ostalog novčanog prometa (poslove štednje i isplata po tekućim računima Hrvatske poštanske banke i gotovo svih poslovnih banaka u RH, usluge uplata i isplata po ugovorima), mjenjačke poslove, brzojavne usluge, telefonske usluge iz javnih govornica u poštama, prodaju maraka i vrijednosnica, te prodaju određenog asortimana trgovačke robe (poštanske opreme i pribora, knjiga, novina, cigareta, kave i drugo), kao i prodaju srećaka Hrvatske lutrije. U posljednjih godinu dana na području susjedne općine, odnosno grada Donjeg Miholjca započeo je s radom još jedan pružatelj poštanskih usluga osim Hrvatske pošte, a to je City Express.

Na području općine Marijanci postoje sljedeći PU s dostavnim područjem:
- 31555 Marijanci,
- 31553 Črnkovci.

4.5. Telekomunikacijska infrastruktura, radio i TV sustav veza

Ustroj javnih telekomunikacija definiran je Zakonom o telekomunikacijama, Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u nepokretnoj mreži i Pravilnikom o javnim telekomunikacijama u pokretnoj mreži.

Dugoročne kontinuirane i redovite aktivnosti HT-a kojima se razvija i unapređuje javna telekomunikacijska djelatnost sadržane su u Srednjoročnim i Dugoročnim Planovima razvoja. Nepokretna mreža u Osječko-baranjskoj županiji organizirana je unutar područja Županije kao tri pristupna područja: PP Valpovo, PP Beli Manastir, PP Đakovo i PP Osijek. Općina Marijanci pripada u PP Osijek.

Pristupno područje obuhvaća pristupnu centralu s njenom pristupnom mrežom i pripadne udaljene pretplatničke stupnjeve s njihovim pristupnim mrežama. U svakom pristupnom području smještena je pripadajuća pristupna centrala na koju su korisnici priključeni izravno, posredovanjem komutacijskih čvorova UPS-a ili UPM-a, a na području općine Marijanci preko komutacijskih čvorova (UPS). Na komutacijske čvorove pretplatnici se priključuju korisničkim

vodovima koji povezuju svakog pojedinog pretplatnika na najbliži komutacijski čvor koji omogućuje pružanje traženih telekomunikacijskih usluga.

Pristupna mreža na području općine Marijanci obuhvaća područje mjesnog telefonskog prometa i sastoji se od korisničkih uređaja i aparata, sustava prijenosa i jedne ili više pristupnih centrala. U pristupnoj mreži mogu postojati slijedeći vodovi:

- svjetlovodni kabeli,
- bakreni kabeli.

Mobilne mreže koriste svesmjerne veze za povezivanje pokretnih i baznih postaja. To su veze u visokofrekventnom području. Bazne postaje su povezane s nadređenom centralom kabelskim sustavom veza. Trenutno su u upotrebi mreže operatera Hrvatskog Telekoma, Tele2 i VIP.

Na području općine Marijanci nema izgrađenih objekata (odašiljača) Radio i TV (u daljnjem tekstu : RTV) sustav veza. Izgrađeni objekti "Kapavac" i "Osijek" relativno su blizu granice Općine te pokrivaju cijelo područje Općine s programima HRT i lokalnih radio postaja.

4.6. Energetska infrastruktura

4.6.1. Proizvodnja i cijevni transport nafte i plina

Na području općine Marijanci postoji proizvodnja ugljikovodika (nafte i plina) s polja "Štefkovica". Prostor obuhvaćen rudarskom koncesijom na području Općine obuhvaća cca 2.740 ha.

Nafta
Na području Općine nafta se pridobiva s dijela naftnog polja "Štefkovica", koje se prostire i izvan granica općine Marijanci. Od ukupno 17 bušotina 4 su proizvodne, a 13 su mjerne. Pridobivane količine nafte iz aktivnih bušotina dovode se do 3 sabirna mjesta od kojih se kolektorskim naftovodima nafta dovodi do mjerne stanice "Štefkovica", koja je izvan područja Općine, ali u blizini južne granice. MS-Štefkovica ima dijelom funkciju mjerno otpremne stanice, jer se u njoj odvaja kaptažni plin od kapljevine (nafta i voda).

Od MS-Štefkovica nafta se odvodi do OS-Beničanci sljedećim naftovodom:
- magistrani/kolektorski naftovod Bizovac-Štefkovica-Beničanci.
Na području Općine postoji i jedno istražno polje "Čamagajevci" s dvije istražne bušotine.

Plin
Na području Općine izgrađeni su sustavi za transport i distribuciju plina. Postojeći sustav za transport prirodnog plina, koji samo prolazi područjem Općine ili ujedno služi i za opskrbu prirodnim plinom, sadrži sljedeće građevine:

- magistralni plinovod Donji Miholjac-Osijek,

- magistralni plinovodi Beničanci - Belišće (jedan je za kaptažni plin),
- MRS-Marijanci.

Na području Općine postoji plinsko polje "Sječe" s 3 proizvodne bušotine, međutim plinska stanica nije u funkciji i stoga nema proizvodnje prirodnog plina. Proizvedeni kaptažni plin na naftnom polju "Štefkovica" lokalnim međumjesnim/kaptažnim plinovodom doprema se do mjerno-redukcijske stanice Marijanci.

Plinoopskrba

Distribucijski sustav za plinoopskrbu potrošača na području općine Marijanci izgrađen je do svih naselja i u svim naseljima Općine. Glavna točka napajanja je MRS-Marijanci u kojoj se tlak plina snižava na 0,3 MPa (3,0 bara).

Glavnim distribucijskim plinovodima plin se doprema do priključenih naselja Općine, te do naselja izvan općine Marijanci kojima je glavna točka napajanja MRS-Marijanci. U naseljima je izgrađena srednjetlačna mjesna plinovodna mreža kojom se plin razvodi po ulicama jednostrano ili dvostrano što ovisi o izgrađenosti i zahtjevima za priključenjima. Tlak plina u mjesnim plinovodima je 0,1-0,3 MPa (1,0-3,0 bara). Zbog visine tlaka plina u mjesnoj mreži svaki potrošač mora imati kućnu mjernu redukcijsku stanicu u kojoj se osim mjerenja potrošnje snižava tlak plina na uporabnu visinu.

4.6.2. Elektroenergetika

Opskrba električnom energijom potrošača na području općine Marijanci ostvaruje se isključivo iz elektroenergetske mreže Republike Hrvatske, pošto na području Općine ne postoje postrojenja za proizvodnju električne energije.

Prijenos električne energije

Prijenosna mreža na području Općine sadrži jedan nadzemni dalekovod na naponskoj razini 110kV, koji samo prolazi sjevernim dijelom Općine i nema izravnog utjecaja na elektroopskrbu potrošača općine Marijanci , a to je:
- DV 110kV Valpovo-Donji Miholjac.

Distribucija električne energije

Postojeća distribucijska mreža na području općine Marijanci sadrži građevine na svim distribucijskim naponskim razinama, dakle 35kV, 10(20)kV i 0,4kV, te javnu rasvjetu. Na 35kV naponskoj razini distribucijska elektroenergetska mreža sadrži sljedeće građevine:
- TS 35/10(20)kV Črnkovci,
- DV 35kV od TS 110/35/10(20)kV Valpovo do TS 35/10(20)kV Črnkovci,
- DV 35kV od TS 35/10(20)kV Črnkovci do TS 110/35/10(20)kV Donji Miholjac.

Na 10(20)kV naponskoj razini izgrađeni su nadzemni i kabelski vodovi do svih TS 10/0,4kV u naseljima i gospodarskih građevina izvan naselja.

4.6.3. Obnovljivi izvori energije

Općina planira u skoroj budućnosti potaknuti korištenje dopunskih izvora energije odnosno prirodno obnovljivih izvora energije. Obnovljivi izvori energije će se bazirati na proizvodnji energije iz biomase.

Sunčeve elektrane

Drugi obnovljivi izvor energije koji je u posljednje vrijeme vrlo popularan među stanovnicima su elektrane na sunčevu energiju. **Solarne termalne elektrane** su izvori električne energije dobivene pretvorbom sunčeve energije u toplinsku tako što zagrijavamo fluid ili krutinu, a zatim taj produkt iskoristimo u kružnom procesu (najčešće se koristi Rankineov) za generiranje električne energije.

S obzirom na to da nemaju štetnih produkata prilikom proizvodnje električne energije, a imaju razmjernu dobru efikasnost (20-40 %), proizvodnja iz ovih izvora je sve više realna.

4.7. Vodoopskrba, vodni resursi, odvodnja i zaštita od poplave

Vodoopskrba

Od građevina za korištenje voda od važnosti za Županju na području Općine je dio vodoopskrbnog sustava Valpova i Belišće te planirani magistralni i spojni cjevovodi koji povezuju sustave Belišće i Donji Miholjac.

Na razini Općine ciljevi su izgradnja magistralnih dovodnih vodova do svakog naselja, a zatim i dogradnja lokalnih vodoopskrbnih kapaciteta do pune izgrađenosti, funkcionalne zaokruženosti i ukupnog opsega korištenja. Nakon zaokruživanja izgradnje ove prve faze razvoja treba težiti povezivanju sa susjednim vodoopskrbnim sustavima, a zatim i izgradnji jedinstvenog vodoopskrbnog sustava.

Nužno je nastaviti s iznalaženjem i utvrđivanjem vodnih resursa Općine. Također je nužno oko svih izvorišta (budućih) formirati zone sanitarne zaštite kako bi se vode zaštitile od slučajnih ili namjernih zagađivača.

Odvodnja otpadnih voda

Odvodnja otpadnih, sanitarnih i oborinskih voda s područja Općine Marijanci nije riješena na odgovarajući način. Stanovnici otpadne i sanitarne vode rješavaju pomoću septičkih, sabirnih ili crnih jama. Postojeći način zbrinjavanja pruža velike mogućnosti zagađenja podzemnih vodonosnih horizonata i manjih tekućica. Zagađivanje podzemnih vodonosnika, u dugom vremenskom razdoblju može utjecati na kvalitetu zahvaćene vode stanovnika, a time i na njihovo zdravlje.

Oborinske vode prihvaćaju se otvorenim kanalima uz prometnice i odvode do najbližeg vodotoka ili melioracijskog kanala. Otpadne vode industrije i manjih farmi također bez prethodnog čišćenja dospijevaju u melioracijske kanale koje više ili manje zagađuju. Takvim vodama krajnji su recipijenti vodotoci i kanali sliva "Karašica-Vučica".

Korištenje , zaštita i upravljanje vodnim resursima

Korištenje, zaštita, upravljanje i održavanje vodnih resursa, odnosno nadležnosti pojedinih institucija podijeljeni su sukladno Zakonu o vodama, Zakonu o zaštiti voda, Zakonu o zaštiti okoliša, Zakonu o poljoprivrednom zemljištu i drugim vodoprivrednim aktima.

Evidentan je nedostatak donošenja podzakonskih akata i stroža primjena zakonske regulative u praksi. U pogledu vodnih resursa, ovaj prostor je prirodno vrlo bogat. Najznačajniji su resursi podzemnih voda, odnosno dostatni potencijali pitke vode na cijelom području Općine, gdje je u pojedinim naseljenim mjestima voda opterećena tek nešto lakšim metalima, ali se tretmanom dovodi do zadovoljavajuće kvalitete za nesmetanu uporabu.

Prostor Općine omeđen je prirodnim vodotokom rijeka u dužini od oko 30- ak kilometara. Na prostoru općine veliki je broj prirodnih potoka i izvorišta, kao i značajan hidromelioracijski sustav za odvodnju unutarnjih voda. Izvorišta i vodovodni sustavi su uglavnom projektirani i građeni na način da su zaštićeni od vanjskih onečišćenja i fizičkih utjecaja. Njihovo upravljanje i gospodarenje trenutno je povjereno komunalnom poduzeću.

Općina Marijanci ima izrađeno Idejno rješenje kanalizacijskog sustava Općine, koje uz koncept iz PPOBŽ predstavlja temelj rješavanja problema odvodnje otpadnih voda s ovog područja. Planiranim rješenjima moguća su varijantna povezivanja mreža u naseljima na okolne sustave kao i neovisno povezivanje naselja Općine Marijanci u jedan sustav vezan na lokaciju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u Gatu vezom Marijanci-Veliškovci i Črnkovci-Veliškovci (Gat).

Konfiguracija terena uz rijeku Dravu na području Općine je takva, da prostor nije ugrožen njezinim poplavnim vodama, osim krajnjeg sjevernog dijela koje se u dokumentaciji vodnog gospodarstva tretira inundacijom. Stoga radovi na obrani nisu vršeni. Također reljef terena ne pogoduje formiranju erozijskih procesa uzrokovanih vodnom snagom kao niti pojavama bujične aktivnosti.

Prema postojećim planskim dokumentima vodnog gospodarstva, ali ovisno o odluci i dinamici izgradnje višenamjenskih vodnih stuba na rijeci Dravi, područje Općine Marijanci našlo se u zoni akumulacije planirane vodne stube Osijek. Za vodnu stubu Osijek pregradni profil je u km 31+100 rijeke Drave.

Melioracijska odvodnja i navodnjavanje

Odvodnja suvišnih voda je značajna i raširena hidrotehnička mjera unapređenja stanja poljoprivrednih i drugih površina osobito primjenjivana u nizinskom dijelu područja uz Dravu i Dunav u Republici Hrvatskoj. Sustav melioracijske odvodnje omogućuje brže i pogodnije otjecanje površinskih i podzemnih voda i osigurava povoljnije uvjete korištenja zemljišta te obavljanje gospodarskih i drugih djelatnosti.

Ukupna dužina vodotoka i kanala koji pripadaju osnovnim melioracijskim građevinama za odvodnju na području Općine Marijanci iznosi 38,53 km, od čega kanala I reda 14,47 km, a kanala II reda 24,06 km. Melioracijske građevine I reda su melioracijski vodotoci Vučica dužine 6 km i Karašica dužine 8,48 km, a melioracijski građevine II reda su Stara Vučica 4,6

km, Strug dužine 8,17 km i Bogdinci dužine 11,29 km. Detaljnu kanalsku mrežu čine kanali III i IV reda ukupne dužine 118,03 km, od toga na k.o. Bočkinci 6,41 km, k.o. Čamagajevci 14,35 km, k.o. Črnkovci 9,42 km, k.o. Kunišnici 17,90 km i k.o. Marijanci 69,94 km. Prosječna dubina kanala III i IV reda iznosi 1,5 metara, a širina u razini terena 8,0 m.

Melioracijska odvodnja je rješavana u okviru provođenja postupka komasacije na katastarskim Općinama Bočkinci i Črnkovci (1984.-1986. god.). Površinska odvodnja riješena je na katastarskim Općinama Čamagajevci, Kunišnici i Marijanci. Pored površinske izvedena je
podzemna odvodnja (detaljna drenaža) na ukupnoj površini od cca 1.065,70 ha (označeno na kartografskom prikazu).

Nedostatak vode u kritičnom vegetacijskom razdoblju je uslijed klimatskih promjena u posljednjih dvadesetak godina sve izraženiji, a naročito su ugrožene visoko akumulacijske kulture (sjemenske). Kako bi se štete svele na minimalnu moguću mjeru potrebna je primjena suvremenih tehnologija obrade tla i izgradnja melioracijskog sustava za navodnjavanje. Dosadašnja primjena navodnjavanja nije adekvatna raspoloživim mogućnostima.

Korištenje voda za uzgoj riba, plovidbu, šport i rekreaciju
Na području Općine Marijanci nema ribnjaka, a vode se ne koriste za šport i rekreaciju. Prema postojećoj planskoj dokumentaciji vodnoga gospodarstva plovni put na rijeci Dravi obuhvaća potez od ušća Drave u Dunav (km 0+000) do ušća rječice Ždalice u Dravu (km 198+600).

Temeljem potpisanog Europskog ugovora o glavnim unutarnjim plovnim putovima od međunarodnog značenja (AGN ugovor, NN, br. 16/98.), rijeka Drava od ušća u Dunav do Osijeka svrstana je u grupu međunarodnog plovnog puta pod oznakom E-80-08. Dionica uzvodno od Osijeka pa do ušća rječice Ždalice, a koja obuhvaća i područje Općine Marijanci, treba biti svrstana u određenu grupu plovnih putova u skladu sa Zakonom o plovidbi unutarnjim vodama, a prema Mjerilima za utvrđivanje plovnosti plovnih putova i temeljem Akta o razvrstavanju i otvaranju plovnih putova, koji još uvijek nije donesen.

4.8. Postupanje s otpadom

Prostornim planom Osječko-baranjske županije (izmjene i dopune 2010.) definirana je obveza uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u skladu s Planom gospodarenja otpadom Osječko-baranjske županije. Za područje Općine Marijanci planirano je formiranje jednog mini - reciklažnog dvorišta, dok je glavni županijski centar za gospodarenje otpadom na području Općine Antunovac. Obzirom na broj stanovnika i naselja u Općini Marijanci, planirano je formiranje 6 reciklažnih otoka te postavljanje jednog rashladnog kontejnera.[2]

[2] Izvor: Zavod za prostorno planiranje Osijek, Izmjene i dopune PPU Marijanci - str.15 Tekstualni dio plana, Osijek, srpanj 2012.

Mini reciklažno dvorište je fiksno, povremeno nadzirano mjesto za izdvojeno odlaganje određenih vrsta otpadnih tvari, koje nastaju u domaćinstvima. Ovo tzv. mini reciklažno dvorište na površini od 200 - 250 m² opremljeno je s tri rolokontejnera srednjeg kapaciteta i opremom za odlaganje (kontejnerima/posudama) papira i kartona, ambalažnog stakla, plastične i metalne ambalaže te istrošenih baterija. Rolo-kontejneri služe za skupljanje glomaznog otpada pretežno metalnog sastava, glomaznog otpada pretežno nemetalnog sastava i građevinskog otpada od manjih zahvata u domaćinstvima. Ograđeni prostor je asfaltiran/betoniran, opskrbljen separatorom ulja i masti te stupom za rasvjetu reflektorskog tipa. Odvoz otpada u najbliže reciklažno dvorište, ili objekta za predobradu ili obradu skupljenog materijala, obavlja se odgovarajućim vozilima.

Posude/kontejneri za korisni otpad se postavljaju na određenim lokacijama. Tako postavljene posude/kontejneri za skupljanje otpadnog papira, ambalažnog stakla, PET i metalne ambalaže od pića i napitaka na jednoj lokaciji čine ''reciklažni otok'' često nazvan i ''zeleni otok''. Kontejner za skupljanje otpada životinjskog podrijetla je rashladni rolo-kontejner posebne izvedbe kojeg se po točno utvrđenom rasporedu i uz uvažavanje vremenskih uvjeta (temperature zraka), zamjenjuje praznim i dezinficiranim rashladnim kontejnerom. Skupljeni otpad životinjskog porijekla odvozi se na obradu obrađivaču vozilom (navlakač rolo-kontejnera koji može biti multifunkcionalan u službi potreba u reciklažnim dvorištima ili pretovarnim stanicama) koje je u vlasništvu JP ili ovlaštenog koncesionara.

Osim planirane uspostave mini reciklažnog dvorišta, jednog rashladnog kontejnera te 6 reciklažnih otoka, nužna je i sanacija otpadom onečišćenih lokacija s područja Općine.

4.9. Utjecaji na okoliš

Onečišćenje voda

Koncentrirani izvori onečišćenja su oni koji uglavnom mogu biti nadzirani. To su u pravilu sanitarne i industrijske otpadne vode, otpadne vode s poljoprivrednih farmi, procjedne vode deponija, te oborinske vode koje se prikupljaju kanalizacijskim sustavima i moguće ih je nadzirati pomoću uređaja za pročišćavanje, odnosno na samom izvoru onečišćenja odabirom najbolje raspoložive tehnologije. Mogu se podijeliti u dvije skupine: komunalni ispusti (stanovništvo i industrija) i samostalni ispusti-direktno u recipijent (industrija, poljoprivreda, deponije otpada, prometnice, turističke građevine).

Raspršeni izvori onečišćenja su oni izvori onečišćenja kod kojih najčešće nije moguće nadzirati otpadne vode (stanovništvo koje nije priključeno na javni odvodni sustav, poljoprivreda, deponiji otpada, promet, oborinske vode).

Onečišćenje zraka

Očuvanje čistog zraka izuzetno je važno za zdravlje i život građana, te je vrlo bitno utjecati na savjest građana i svesti zagađenje zraka na minimalnu razinu. Na području općine nema industrijskih kapaciteta koji bi svojim tehnološkim procesima vršili emisiju nedozvoljenih količina štetnih plinova i drugih štetnih čestica u atmosferu, a koji bi negativno utjecali na zdravlje lokalnog stanovništva.

Zagađivači zraka u Općini Marijanci su državna cesta D34 koja prolazi kroz građevinsko područje naselja Črnkovci i plinsko polje ''Sječe'' koje predstavlja potencijalni zagađivač zraka.

Kao negativna pojava na području Općine Marijanci, koja utječe na onečišćenje zraka, javlja se nekontrolirano paljenje otpada od strane građana i pojava plinova u procesu proizvodnje u drvnoj industriji. Trenutno se ne raspolaže preciznim podacima o emisiji plinova, jer Općina ne raspolaže mjernom stanicom za praćenje kakvoće zraka. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, u skladu sa zakonskom regulativom, izdaje dozvole za sve objekte za čije puštanje u rad prethodi pribavljanje takve dozvole, tako da Općina nema proceduralnih mogućnosti i inspekcijskog nadzora pri upravljanju ovim područjem.

Onečišćenje tla

Brojni su čimbenici koji utječu na (pojavu) onečišćenje tla, no najčešće su to ljudske aktivnosti
kao što su poljoprivreda, razni vidovi gospodarstva, gospodarenje ili nekontrolirano odlaganje otpada, neriješeno zbrinjavanje otpadnih voda i slično.

Na prostoru Općine onečišćenje tla je prisutno u gotovo svim navedenim segmentima. Najuočljivije je ipak zagađivanje prekomjernom upotrebom gnojiva, kemijskih preparata u poljoprivredi te osobito, neriješeno, na odgovarajući način, zbrinjavanja otpada.

Opterećenje bukom

Opterećenje bukom na području Općine proizvodi promet na državnoj cesti D34 koja prolazi kroz građevinsko područje naselja Črnkovci. Pri radu, odnosno proizvodnji, na plinskom polju ''Sječe'' javlja se buka, ali pošto se ono nalazi izvan granica građevinskog područja to ne predstavlja značajniji problem.

5. Kulturna dobra i zaštićeni dijelovi prirode

5.1. Kulturna dobra

Kulturna dobra su prvenstveno povijesna svjedočanstva te bi trebala biti stavljena u funkciju dobrobiti svih stanovnika područja Općine. Ujedno ona su osnova turističke valorizacije i ekonomskog probitka područja.

Prema Registru kulturnih dobara Ministarstva kulture na području Općine Marijanci nalazi se jedno zaštićeno nepokretno kulturno dobro, Crkva sv. Petra i Pavla.

Župna crkva sv. Petra i Pavla jednobrodna je građevina s polukružnim svetištem, sakristijom prigrađenom uz južni zid svetišta i zvonikom rizalitno istaknutim na glavnom pročelju.

U osnovi je srednjovjekovna, a dograđivana je i pregrađivana u 19. stoljeću u dva navrata: 1813. g. i krajem stoljeća. Iz doba gotike sačuvano je ziđe lađe i dio svetišta, a na sredini južnog pročelja raskošno profiliran portal ukrašen heraldičkim poljima, te konzolama na kojima počiva luk natkrovišta s rakovicama.

5.2. Prirodna obilježja te postojeći i korišteni resursi, stanje okoliša, pritisci na okoliš i zaštita okoliša

U Općini Marijanci dijelom ulazi sljedeća prirodna vrijednost zaštićena temeljem Zakona, a koja je upisana u Upisnik zaštićenih dijelova prirode:
- regionalni park Mura-Drava, koji je prikazan na kartografskom prikazu br. 4.2.1.[3]

Na području Općine Marijanci prema Uredbi o proglašenju ekološke mreže (''Narodne novine'' br. 109/07) nalaze se četiri područja Nacionalne ekološke mreže:
- kopneno područje Dravske šume (HR2000396);
- područje važno za ptice te ostale svojte i staništa ''Drava'' (HR5000013);
- međunarodno važno područje za ptice ''Podunavlje i donje Podravlje''(HR1000016) i
- međunarodno važno područje za ptice ''Ribnjaci Grudnjak i Našički grudnjak s kompleksom lužnjakovih šuma'' (HR1000011).

[3] Izvor: Zavod za prostorno planiranje Osijek, Izmjene i dopune PPU Marijanci - str.4 Tekstualni dio plana, Osijek, srpanj 2012.

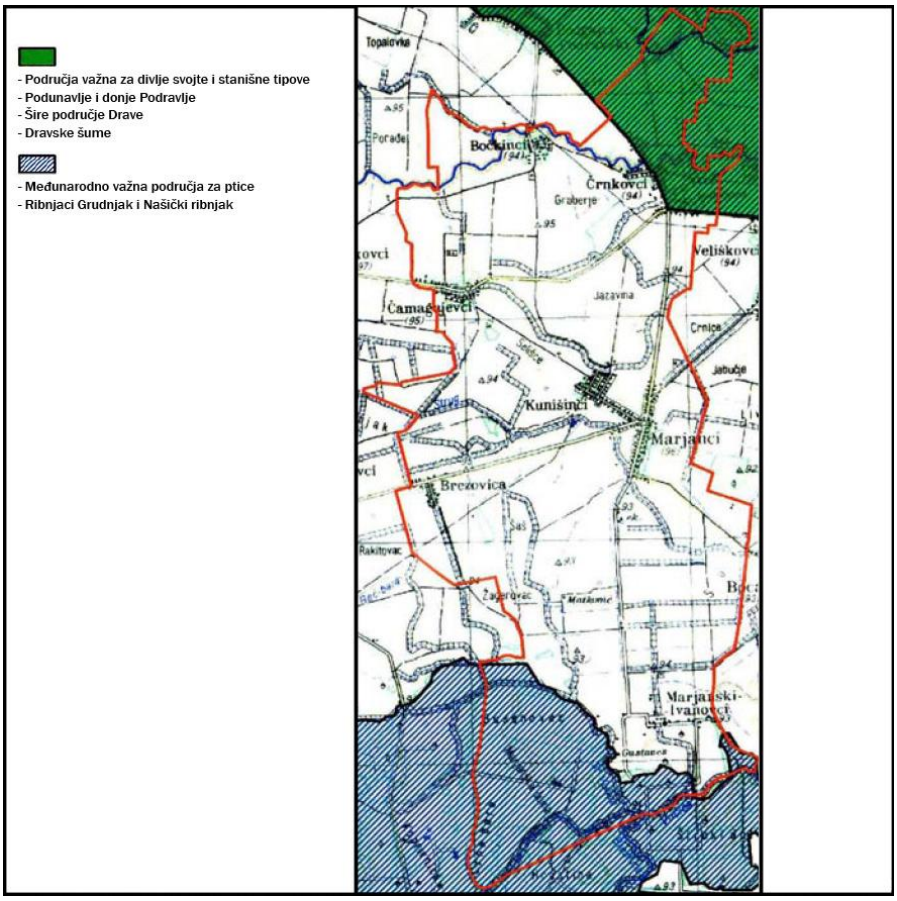

5.2.1. Karta Ekološke mreže RH na području Općine Marijanci

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija ovog područja, prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske i postojećih stručnih studija, na ovom području stalno ili povremeno živi niz ugroženih i zaštićenih vrsta (sisavaca, ptica, vodozemaca, gmazova, riba i leptira). Preporučljivo je izraditi i provoditi programe razvoja održivog turizma u zaštićenim područjima, s naglaskom na definiranje prihvatnog kapaciteta područja ("carrying capacity"). Do donošenja općih i pojedinačnih upravnih akata sukladno Zakonu o zaštiti prirode, unutar prostora područja predloženih za zaštitu, ograničiti izgradnju novih objekata izvan područja namijenjenih izgradnji naselja i drugim zonama izgradnje objekata. Po donošenju planova upravljanja za zaštićena područja, uskladiti sve aktivnosti s budućim mjerama zaštite tog područja, u suradnji s nadležnom institucijom/javnom ustanovom.

Državni zavod za zaštitu prirode zadužen je za koordinaciju razvoja ekološke mreže NATURA 2000 u Hrvatskoj. Zavod je središnja hrvatska ustanova za stručne poslove zaštite prirode, te, među ostalim, odgovoran za sustavno i koordinirano prikupljanje i obradu podataka kao temelj za zaštitu i upravljanje prirodom. Uz potporu projekta LIFE III Europske unije počeli smo još 2003. godine utvrđivati područja u Hrvatskoj koja su, na temelju znanstvenih mjerila propisanih europskim direktivama, potencijalna područja NATURA 2000. Na slici 4.2.2 možete pogledati područje u NATURI 2000 na području Općine Marijanci.

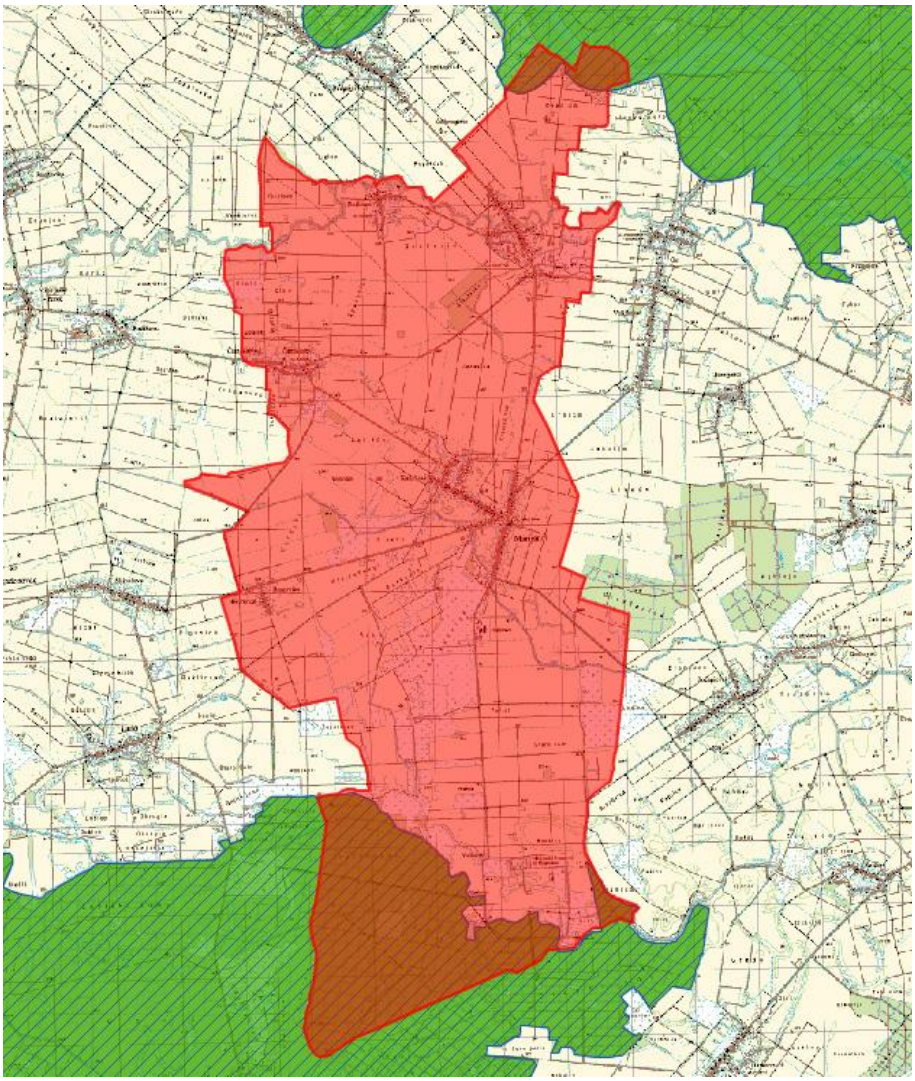

5.2.2. Karta potencijalnog područja u NATURI 2000 Općine Marijanci

Pod mjerama zaštite podrazumijeva se jasno provođenje smjernica koje su predefinirane mjerama zaštite područja ekološke mreže propisane Uredbom o proglašenju ekološke mreže (N.N. 109/07), te je potrebno donijeti i provoditi Plan upravljanja s ciljem očuvanja svakog područja ekološke mreže, te očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti i zaštite prirodnih vrijednosti.

Svi planirani zahvati koji mogu imati bitan utjecaj na ekološki značajno područje podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno članku 36. Zakona o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08) i članku 3. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti zahvata za prirodu (N.N. 89/07). Potrebno je izvršiti inventarizaciju vrsta i staništa te provoditi praćenje kvalifikacijskih vrsta i stanišnih tipova u pojedinim područjima ekološke mreže.

6. Demografska analiza Općine Marijanci

6.1. Kretanje broja stanovnika

Budući demografski razvoj Općine Marijanci nije moguće sasvim predvidjeti bez detaljne analize prošlih demografskih kretanja i tendencija. Analizu stanovništva započet ćemo prvim popisom stanovništva 1857. godine koji je zabilježio 2.898 stanovnika. Od toga popisa pa do popisa 1921. godine broj stanovnika u Općini nije se značajnije mijenjao. Do značajnijeg porasta broja stanovnika došlo je u međupopisnom razdoblju 1921.-1961. kada se broj stanovnika povećao za više od tisuću stanovnika (točnije za 1113 stanovnika).

Promatrajmo zatim razdoblje od 1961. do 2011. godine, broj stanovnika se ponovno smanjuje za 1894 što označava pad stanovništva za oko 45% u tom razdoblju.

Godina	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
Broj stanovnika	2898	2773	2718	2679	3139	3301	3186	3450	3779	4039	4299	3757	3113	3020	2719	2405

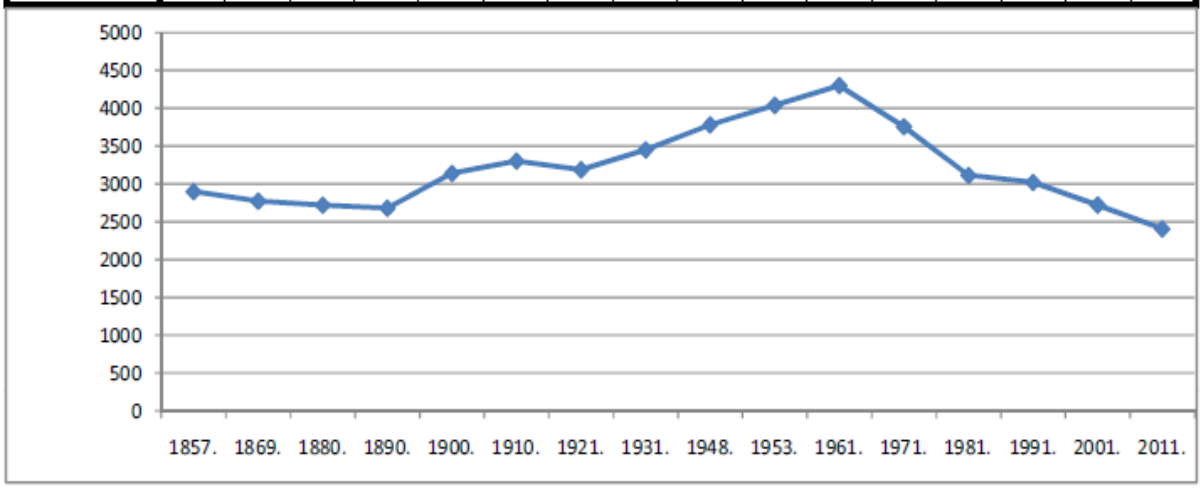

Slika 6.1.1. – Kretanje stanovništva u općini Marijanci od 1857. do 2011. godine[4]

6.2. Struktura stanovnika

Dobno - spolna struktura stanovništva odražava društveno - gospodarsku situaciju i političke prilike u prošlosti. Ona je temelj za razumijevanje daljnjih mogućnosti reprodukcije stanovništva i pruža nam neke važne činjenice na temelju kojih je moguće planiranje gospodarskog razvoja neke države, grada ili općine.

Najveći broj stanovnika prema popisu iz 2011. godine zabilježen je u dobnoj skupini od 40 do 54 godine, te od 15 do 19 godine. Što se tiče spolne strukture stanovništva Općine Marijanci, 51,5% čine muškarci a 48,5% žene.

[4] Izvor – Državni zavod za statistiku – veljača 2014.

Gledajući prema pojedinim petogodišnjim dobnim skupinama uočavamo neke specifičnosti koje su karakteristične. Naime, u dobnim skupinama do 40-te ima viška muškaraca, a poslije, naročito u najstarijoj dobi, ima viška žena, uz izuzetak dobne grupe 10-14. Isto je u dobnoj skupini 40-44 gdje također ima više žena. Razloge ovakvom stanju možemo prvenstveno tražiti u slabim migracijskim doseljavanjima, jer u područjima koja nisu izrazito migracijska kao što je Općina Marijanci ovo su i očekivani pokazatelji.

	Spol	Ukupno	Starost																		
			0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95 ->
Općina Marijanci		**2.405**	**125**	**114**	**146**	**165**	**180**	**178**	**125**	**116**	**189**	**209**	**194**	**134**	**98**	**100**	**141**	**115**	**55**	**18**	**3**	-
51,48%	m	1.238	68	67	69	92	102	89	79	64	90	115	118	79	50	44	56	31	20	4	1	-
48,52%	ž	1.167	57	47	77	73	78	89	46	52	99	94	76	55	48	56	85	84	35	14	2	-
Bočkinci		**173**	**8**	**15**	**5**	**10**	**12**	**12**	**12**	**8**	**13**	**17**	**13**	**11**	**8**	**6**	**11**	**6**	**5**	**1**	-	-
57,23%	m	99	5	12	4	7	10	4	7	6	5	10	5	6	7	1	6	2	2	-	-	-
42,77%	ž	74	3	3	1	3	2	8	5	2	8	7	8	5	1	5	5	4	3	1	-	-
Brezovica		**53**	-	**2**	**2**	**3**	-	**1**	-	**1**	**4**	**6**	**4**	**1**	**5**	**9**	**7**	**5**	**2**	**1**	-	-
56,60%	m	30	-	1	1	2	-	-	-	1	3	5	3	-	2	5	4	2	1	-	-	-
43,40%	ž	23	-	1	1	1	-	1	-	-	1	1	1	1	3	4	3	3	1	1	-	-
Čamagajevci		**214**	**12**	**9**	**16**	**9**	**12**	**13**	**11**	**13**	**18**	**19**	**14**	**14**	**7**	**7**	**15**	**18**	**4**	**3**	-	-
56,54%	m	121	9	5	8	7	7	7	5	9	10	15	12	6	5	4	5	4	2	1	-	-
43,46%	ž	93	3	4	8	2	5	6	6	4	8	4	2	8	2	3	10	14	2	2	-	-
Črnkovci		**810**	**45**	**32**	**43**	**63**	**70**	**65**	**47**	**32**	**55**	**63**	**78**	**47**	**36**	**24**	**41**	**41**	**19**	**8**	**1**	-
49,63%	m	402	21	16	18	36	34	34	29	17	27	29	48	27	16	13	13	12	10	2	-	-
50,37%	ž	408	24	16	25	27	36	31	18	15	28	34	30	20	20	11	28	29	9	6	1	-
Kunišinci		**315**	**17**	**12**	**19**	**18**	**23**	**24**	**15**	**16**	**27**	**29**	**27**	**20**	**10**	**17**	**18**	**15**	**7**	-	**1**	-
52,06%	m	164	10	5	9	9	14	12	13	8	8	18	18	15	5	7	5	6	1	-	1	-
47,94%	ž	151	7	7	10	9	9	12	2	8	19	11	9	5	5	10	13	9	6	-	-	-
Marijanci		**838**	**43**	**44**	**61**	**62**	**63**	**63**	**40**	**46**	**72**	**75**	**58**	**40**	**32**	**37**	**49**	**29**	**18**	**5**	**1**	-
50,24%	m	421	23	28	29	31	37	32	25	23	37	38	32	24	15	14	23	5	4	1	-	-
49,76%	ž	417	20	16	32	31	26	31	15	23	35	37	26	16	17	23	26	24	14	4	1	-
Marjanski Ivanovci		**2**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**1**	-	-	-	**1**	-	-	-	-
50,00%	m	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
50,00%	ž	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-

Tablica 6.2.1. – Broj stanovnika 2011.g. po dobnim i spolnim skupinama[5]

Ono što se dalje možemo uočiti jest da je broj djece u dobi 0-4 godine manji od broja starijih u dobi 70-74. Takva trenutna nepovoljna dobna struktura predstavljat će ograničavajući faktor srednjoročnom razvoju Općine. Trenutna povoljna demografska situacija leži u činjenici što Općina Marijanci ima 66,03% radno sposobnog stanovništva što je jednako u odnosu od prosjeka za RH i Osječko baranjsku županiju (cca. 67%). No uslijed niskog fertiliteta pitanje je hoće li takva struktura ostati u budućnosti, odnosno, hoće li se nastaviti dosadašnji trend, pošto dosta radno sposobnog stanovništva migrira iz ovih u razvijenije krajeve.

Starenje stanovništva je proces koji nije zaobišao niti Općinu Marijanci. Naime, prema udjelu mladog stanovništva (0-14) Općina Marijanci (16,01%) nalazi se ispod hrvatskog prosjeka (22,14%). To je ograničavajući faktor budućeg demografskog razvoja Općine jer kontingent mladog stanovništva predstavlja izvor buduće radne snage, neophodnog resursa koji će se u suprotnom slučaju morati nadoknađivati doseljavanjem. U nedostatku jačih mjera populacijske politike od strane općinskih vlasti budući demografski razvoj ovisit će u najvećoj mjeri o migracijama što nije sasvim preporučljivo. U tom slučaju potrebno je donijeti određene mjere selektivne migracijske politike kako se doseljavanje na područje Općine ne bi prepustilo spontanosti.
Trenutni trend doseljavanja prikazan je u tablici 6.2.2. Prema tome možemo vidjeti da je Općina velikim brojem doseljena te je to ujedno i osnovni razlog održavanja stanovništva.

[5] Izvor – Državni zavod za statistiku – veljača 2014.

Naime 62% stanovništva živi od rođenja u istom naselju dok je 38% stanovništva doseljeno. Od toga je većim dijelom žena 66%, a 33% muškaraca koji su doseljeni u naselje stanovanja.

Spol	Ukupan broj stanovnika	Od rođenja stanuju u istom naselju	Doseljeni u naselje stanovanja										
			s područja Republike Hrvatske					iz inozemstva					
			svega	iz drugog naselja istog grada ili općine	iz drugog grada ili općine iste županije	iz druge županije	nepoznato mjesto u Republici Hrvatskoj	svega	Bosna i Hercegovina	Njemačka	Srbija	Slovenija	ostale zemlje
Ukupno	2.405	1.502	782	217	430	130	5	121	23	51	18	1	28
m	1.238	932	244	68	127	46	3	62	9	31	10	-	12
ž	1.167	570	538	149	303	84	2	59	14	20	8	1	16

Tablica 6.2.2. - Stanovnici od rođenja i doseljeni u općinu Marijanci[6]

Obrazovna struktura stanovništva Općine Marijanci je nepovoljnija od prosjeka RH kao i od prosjeka za Osječko baranjsku županiju. Uočavamo da na području Općine živi više osoba koje imaju osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, tako da je 47,8% stanovništva završilo tek osnovnu školu, 41,9% je završilo srednju školu, a tek 3,6% stanovnika ima završeno visokoškolsko obrazovanje. To je svakako nepovoljan pokazatelj, no s obzirom na smjernice budućeg razvoja Općine Marijanci broj više i visokoobrazovanih bi bilo poželjno povećati kako nedostatak ne bi u dugom roku predstavljao razvojno ograničenje Općine.

Starost	Ukupno	Bez škole	1 - 3 razreda osnovne škole	4 - 7 razreda osnovne škole	Osnovna škola	Srednja škola	Visoko obrazovanje			
							Svega	Stručni studij	Sveučilišni studij	Doktorat znanosti
Ukupno	2.020	27	22	86	965	847	73	39	33	1
15-24	345	3	0	2	126	197	17	7	10	0
25-34	303	0	0	5	65	208	25	10	15	0
35-44	305	2	0	0	138	156	9	6	2	1
45-54	403	1	4	19	183	184	12	8	4	0
55-64	232	1	2	33	126	65	5	4	1	0
65 i više	432	20	16	27	327	37	5	4	1	0

Tablica 6.2.3 - Stanovništvo prema obrazovnoj strukturi[5]

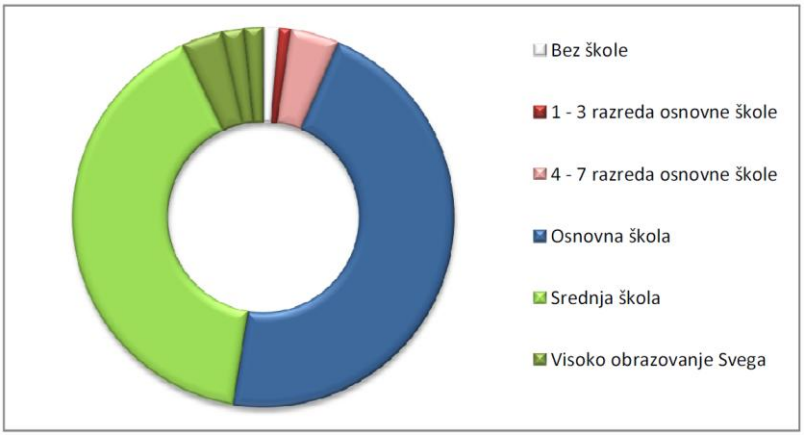

Slika 6.2.1. - Grafički prikaz cjelokupnog stanovništva prema obrazovnoj strukturi

[6] Državni zavod za statistiku – veljača 2014.

6.3. Projekcije stanovništva

Projekcija stanovništva Općine Marijanci do 2016.g. prikazana je u tablici 6.3.1.

Godina	2011.	2016.
0- 4	125	100
5- 9	114	99
10-14	146	110
15-19	165	123
20-24	180	127
25-29	178	142
30-34	125	172
35-39	116	141
40-44	189	147
45-49	209	153
50-54	194	176
55-59	134	175
60-64	98	105
65-69	100	124
70-74	141	95
75-79	115	70
80-84	55	39
85+	21	27
Ukupno:	**2405**	**2125**

Tablica 6.3.1. Projekcija za 2016. godinu

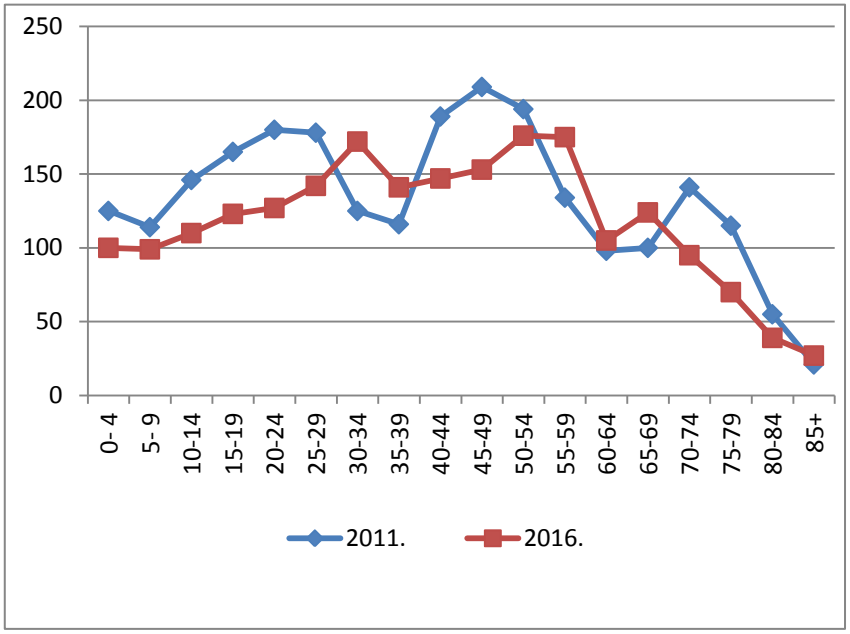

Slika 6.3.1. Grafički prikaz projekcije stanovništva za 2016.g.

Projekcija stanovništva intuitivne procjene istraživača do 2026.g. prikazana je na grafičkom prikazu koji slijedi.

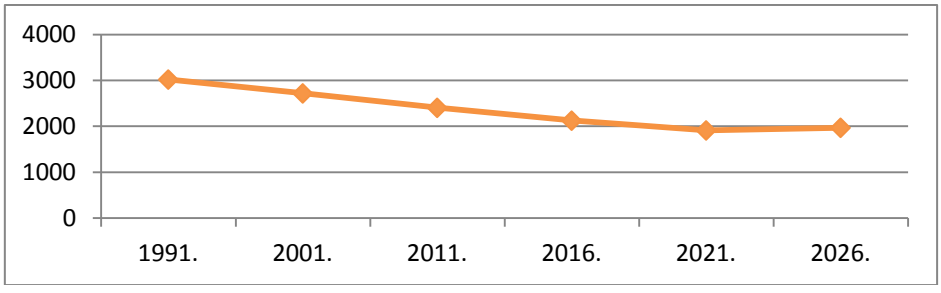

Slika 6.3.2. - Procjena kretanja stanovništva do 2026. godine.

Projekcija stanovništva Općine Marijanci prilično je otežana jer smanjenje stanovništva u posljednjem među popisnom razdoblju nije bio rezultat prirodnog kretanja već značajnih imigracijskih tijekova. U skladu s tim napravili smo varijantu projekcija s migracijama i konstantnim fertilitetom, te rastućim očekivanim trajanjem života. Ono što je svakako teže

predvidjeti jesu migracije. Naime, kako pretpostavke o neto - migracijama za nekoliko desetljeća unaprijed spadaju u najzahtjevniji dio prognoziranja budućeg kretanja stanovništva procjene neto – migracija su rezultat intuitivne ocjene istraživača. Pri ovim pretpostavkama broj stanovnika Općine Marijanci bi se smanjivao do 2021. godine. Nakon toga predviđenim ekonomsko gospodarskim oporavkom kako u cijeloj Republici Hrvatskoj tako i u regiji očekuje se polagani porast broja stanovništva za oko 3% u ovim krajevima.

6.4. Zaključak analize stanovništva

Analiza stanovništva Općine Marijanci pokazala je smanjenje broja stanovnika, koji je velik u odnosu na Osječko baranjsku županiju te svih gradova i Općinama u susjedstvu u međupopisnom razdoblju 2001. – 2011. godine.

Smanjenje broja stanovnika dogodio se u najvećoj mjeri kao rezultat mehaničkog kretanja tj. odseljavanja stanovnika u druga razvijenija susjedna područja i šire. Odseljavanje će se i dalje nastaviti stoga je potrebno donijeti strategiju selektivne migracijske politike kako se doseljavanje stanovništva na područje općine ne bi prepustilo spontanosti.

Vitalni pokazatelji za Općinu Marijanci relativno su nepovoljni pa bi bilo poželjno uvesti mjere pronatalitetne politike kako demografski razvoj Općine ne bi isključivo ovisio o migracijama, što nije poželjno. Sadašnja dobno-spolna struktura Općine Marijanci je prilično nepovoljna, nepovoljnija od prosjeka Osječko baranjske županije i još više od prosjeka za Hrvatsku. Osobito se ističe nedostatak mladog stanovništva, izvora buduće radne snage, što može predstavljati ekonomsko razvojno ograničenje. Obrazovna struktura općine je također relativno nepovoljna pa je poželjno ulagati u obrazovanje (posebno visoko) kako bi se povećao broj visoko obrazovanih, naročito jer se razvoj Općine temelji na razvoju gospodarstva.

7. Društvena infrastruktura

7.1. Odgoj i obrazovanje

Predškolski odgoj

Prema Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju jedinice lokalne samouprave imaju pravo i obvezu odlučivati o potrebama i interesima građana na svom području za organiziranjem i ostvarivanjem programa predškolskog odgoja te radi zadovoljavanja tih potreba osnivati dječje vrtiće.

Na području Općine djeluju dva dječja vrtića. Dječji vrtić ''Pinokio'' D. Miholjac, područni odjel u Marijancima ima površinu od 50 m², lociran je na k.č.br. 503 i 504. U vrtiću je organizirana jedna grupa od 18 djece (optimalan kapacitet je 24 djece) s dva djelatnika. Vrtiću gravitiraju Marijanci i Kunišinci. Dječji vrtić ''Pinokio'' D. Miholjac, područni odjel u Črnkovcima ima površinu od 30 m². Lociran je na k.č.br. 264. U vrtiću je organizirana jedna grupa od 12 djece (optimalan kapacitet je 24 djece) s dva djelatnika. Vrtiću gravitiraju Črnkovci i Bočkinci. Radno vrijeme vrtića usklađeno je prema potrebama roditelja. Vrtić je mjesto organiziranog okupljanja djece u dobi od prve godine do polaska u školu, a za djecu koja nisu uključena u redovne programe pohađanja organiziran je predškolski minimum.

Na susjednom području Općine Magadenovac izgrađen je novi dječji vrtić površine 600 m^2, za 50 –ak djece u dvije odgojne skupine. Otvoren je u rujnu 2015. godine, s početkom nove školske godine, a popunjenost vrtića je 70%.

Osnovnoškolsko obrazovanje

Mrežu osnovnih škola utvrđuje Odluka o mreži osnovnih škola na području Osječko-baranjske županije (''Županijski glasnik'', br. 4/94., 8/96.). Na području Općine djeluju tri područne škole.

PODACI O ŠKOLAMA ZA ŠK. GOD. 2002/03.

Tablica br. 24

Redni broj	Područna škola (I-IV razred)		Površina parcele (m²)	Neto unutar škol. prostora (m²)	Športski tereni		Broj razrednih odjela	Broj učionica	Broj učenika	Optimalni kapacitet	Broj djelatnika
	Naziv i sjedište	Gravitacijsko područje			zatvoreni (m²)	otvoreni (m²)					
1.	O.Š. "M.Gubec" Magadenovac Područna škola **Marijanci**	- Marijanci - Kunišinci - Marijanski Ivanovci	150	100	-	asfalt. igralište 200	4	2	60	100	6
2.	O.Š. "Hrvatski sokol" P. Podjajci područna škola **Črnkovci**	- Črnkovci - Bočkinci	80	70	-	zemljani teren 200	4	2	70	80	4
3.	O.Š. "M.Gubec" Magadenovac Područna škola Čamagajevci	- Čamagajevci	40	35	-	-	1	1	7	25	1
		Ukupno:	270	205	-	400	9	5	137	205	11

IZVOR PODATAKA: Općina Marijanci

Tablica 7.1.1. - Osnovne škole Općina Marijanci

Osnovna škola Matija Gubec Magadenovac ima 1543 m2, a pripadajuća novoizgrađena športska dvorana 1236 m2 raspoloživog prostora te je tako učenicima i učiteljima predmetne nastave na raspolaganju 2779 m2 uređenog školskog prostora. Površina vanjskih sportskih terena iznosi 3.533 m2, a površina školskoga okoliša uključujući i voćnjak iznosi 16.067 m2.

Završena je izgradnja nove zgrade osnovne škole u Marijancima. Zgrada je namijenjena za potrebe održavanja nastave učenika od 1. do 8. razreda.

Srednjoškolsko obrazovanje
Na području Općine Marijanci ne postoji srednja škola te se učenici školuju u susjednim gradovima i Općinama, Donjem Miholjcu, Valpovu, Našicama, Đurđenovcu te u sjedištu Osječko-baranjske županije, gradu Osijeku.

Visokoškolsko obrazovanje
Na području Općine Marijanci ne postoji ni jedna visokoškolska institucija. Stanovništvo svoje potrebe za visokom naobrazbom i programima cjeloživotnog učenja može zadovoljiti i u središtu Osječko-baranjske županije – gradu Osijeku koji je sa Sveučilištem J. J. Strossmayera sveučilišno središte cijele Slavonije i Baranje, a koji joj je najbliži.

7.2. Zdravstvo

Zadaća zdravstvenog sustava je osigurati optimalnu i djelotvornu zdravstvenu skrb te doprinijeti unapređenju zdravlja svakog pojedinca, kao i cijele populacije, kroz mjere očuvanja i unapređenja zdravlja, sprečavanja bolesti te liječenja i rehabilitacije oboljelih. Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN br. 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13 i 22/14) uređuje načela, mjere, način provođenja te organizaciju zdravstvene zaštite, nositelje društvene skrbi za zdravlje stanovništva, prava i obveze osoba u korištenju zdravstvene zaštite te sadržaj, način obavljanja i nadzor nad obavljanjem zdravstvene djelatnosti. Dom zdravlja temeljni je nositelj zdravstvene zaštite na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti koji mora osigurati ostvarenje načela sveobuhvatnosti, cjelovitog pristupa primarne zdravstvene zaštite te načela dostupnosti i kontinuiranosti pružanja zdravstvene zaštite na svome području.
Na području Općine djeluju dvije ambulante opće prakse, novoizgrađena se nalazi u Marijancima, a jedna se nalazi u Črnkovcima. Ambulante služe pacijentima koji dolaze iz mjesta: Črnkovci, Marijanci, Kunišinci, Bočkinci, P. Podgajci i Čamagajevci. Na području općine dodatno djeluju zubna ambulanta, te ljekarna.

7.3. Socijalna zaštita

Socijalna skrb je djelatnost kojom se osiguravaju i ostvaruju mjere i programi namijenjeni socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, koji uključuju prevenciju, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obiteljima i skupinama, s ciljem unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.

Socijalna skrb je djelatnost od posebnog interesa za svaku zemlju, kao i lokalno područje s obzirom na njezin cilj – osiguranje i ostvarivanje pomoći za podmirenje osnovnih životnih potreba socijalno ugroženih, i to obitelji, kao i nemoćnih i drugih osoba koje one same ili uz pomoć članova obitelji ne mogu zadovoljiti zbog različitih nepovoljnih okolnosti (osobnih, gospodarskih, socijalnih i inih). Sredstva za financiranje djelatnosti socijalne skrbi osiguravaju se također i iz sredstava proračuna jedinica lokalne samouprave. Područje općine Marijanci pokriva Centar za socijalnu skrb sa sjedištem u Donjem Miholjcu.

Na području Općine Marijanci postoje udomiteljske obitelji za smještaj starih i nemoćnih osoba. Privatna praksa Zdravstvena njega bolesnika, Črnkovci za obavljanje zdravstvene djelatnosti zdravstvene njege u kući sa jednim zdravstvenim radnikom medicinskom sestrom. Udomiteljstvo je oblik skrbi izvan vlastite obitelji kojim se korisniku (djetetu ili odrasloj osobi) osigurava smještaj i skrb u udomiteljskoj obitelji. Udomiteljska obitelj osigurava stanovanje, prehranu, čuvanje, odgoj, brigu o zdravlju i obrazovanju te druge potrebe korisnika. Smještaj u udomiteljsku obitelj prepoznat je kao prirodniji i humaniji oblik skrbi u odnosu na smještaj u ustanovu, budući da se temelji na načelima obiteljskog okruženja, održivosti socijalnih veza i uključenosti samog korisnika. Udomiteljska obitelj korisnika prihvaća kao svojeg člana, korisnik dobiva osjećaj pripadnosti obitelji, te se stoga u novije vrijeme teži smještaju korisnika upravo u udomiteljske obitelji.
U udomiteljske obitelji smještavaju se odrasle osobe koje nisu u mogućnosti brinuti se o sebi, a najčešće starije i nemoćne osobe, te osobe s tjelesnim, osjetilnim, intelektualnim ili mentalnim oštećenjem.

7.4. Civilno društvo

Djelovanje organizacija civilnog društva jedan je od najvažnijih indikatora razine demokratičnosti neke zajednice. Organizacije civilnog društva igraju izrazito važnu ulogu u povezivanju zajednice i javnih institucija te ostvaruju utjecaj javnosti na javnu politiku svoje sredine i zemlje te na taj način njeguju jednu od osnovnih komponenata suvremene zapadne demokracije: pluralizam.
Jednu od osnovnih vrijednosti demokracije predstavlja civilno društvo i građani koji se aktivno uključuju u sva područja društvenog djelovanja.
Biti aktivan i biti odgovoran dvije su osnovne vrline civilnog društva. Kao takvo, civilno društvo ima važnu ulogu u razvoju demokracije, osobito u zemljama mlade demokracije kao što je Hrvatska. Organizacije civilnog društva i inicijative građana predstavljaju slobodan oblik udruživanja građana što je jedna od ključnih odrednica moderne demokracije. Osnovne karakteristike različitih oblika udruživanja građana u demokraciji su neovisnost, dobrovoljnost i pluralizam.
Brojna istraživanja civilnog sektora pokazuju da organizacije civilnog društva imaju potencijala u značajnoj mjeri doprinijeti stvaranju pravednijih i efikasnijih društvenih odnosa, jer su se iskazale kao fleksibilne, tehnički osposobljene, sa značajnom osjetljivosti za solidarnost u akcijama, promociji i njegovanju novih vrijednosti, te brzom razumijevanju nove realnosti i spremnosti za učenje i aktivno suočavanje s problemima.
Na području Općine Marijanci na dan 01.03.2016. godine bila je registrirana 21 udruga (organizacija civilnog društva) koje pokrivaju širok spektar života stanovnika općine: sport, kulturu, poljoprivredu, vatrogasnu sigurnost, brigu o djeci, mladi, žene itd. Broj udruga je podjednako raspoređen po naseljima.

R.br.	Naziv udruge	Sjedište
1	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO KUNIŠINCI	K. Zvonimira 61, Kunišinci
2	ŠPORTSKI NOGOMETNI KLUB "ZRINSKI" ČAMAGAJEVCI	Glavna, Čamagajevci
3	ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "SMUĐ" ČRNKOVCI	Drava 3, Črnkovci
4	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO ČRNKOVCI	K. A. Stepinca 52, Črnkovci
5	UDRUGA MLADIH "DRVENO SELO ČAMAGAJEVCI"	Glavna 101, Čamagajevci
6	VATROGASNA ZAJEDNICA OPĆINE MARIJANCI	Trg sv. Petra i Pavla 2, Marijanci
7	UDRUGA MLADIH BEĆARI ČRNKOVCI	K. A. Stepinca 52, Črnkovci
8	NOGOMETNI KLUB "HAJDUK" MARIJANCI	Bana Josipa Jelačića 44A, Marijanci
9	NOGOMETNI KLUB "BOČKINCI" BOČKINCI	M. Gubca 64, Bočkinci
10	ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "PLOSNA" KUNIŠINCI-MARIJANCI	Kralja Zvonimira 61B, Kunišinci
11	KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "SLAVONSKA VILA MARIJANCI-KUNIŠINCI " MARIJANCI	Trg sv. Petra i Pavla 2, Marijanci
12	UDRUGA MLADIH "MARIJANCI" MARIJANCI	Trg sv. Petra i Pavla 4, Marijanci
13	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO MARIJANCI	Trg sv. Petra i Pavla 2a, Marijanci
14	LOVAČKO DRUŠTVO "JELEN" MARIJANCI	Kralja Zvonimira 2, Marijanci
15	ZUMBA SANJA	Kardinala Alojzija Stepinca 34, Črnkovci
16	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO ČAMAGAJEVCI	Glavna 101, Čamagajevci
17	KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "ČRNKOVCI" ČRNKOVCI	Nikole Tesle 21, Črnkovci
18	OPĆINSKI OGRANAK UDRUGE HRVATSKIH DRAGOVOLJACA DOMOVINSKOG RATA OPĆINE MARIJANCI	Trg sv. Petra i Pavla 4, Marijanci
19	DOBROVOLJNO VATROGASNO DRUŠTVO BOČKINCI	M. Gupca 25, Bočkinci
20	NOGOMETNI KLUB "MLADOST" ČRNKOVCI	Nikole Tesle 51b, Črnkovci
21	UDRUGA PROIZVOĐAČA ČEŠNJAKA SLAVONIJE I BARANJE 'SLAVONSKI ČEŠNJAK'	J.J.Strossmayera 77, Marijanci

Tablica 7.4.1. Udruge sa sjedištem na području Općine Marijanci
Izvor: https://registri.uprava.hr/, ožujak, 2016.

Kultura
Od građevina kulture u Općini je zastupljen Društveni dom u Marijancima s dvoranom za kulturno zabavne priredbe i Društveni dom u Čamagajevcima. Vatrogasni domovi u Bočkincima i Črnkovcima pored svoje osnovne funkcije imaju i funkciju društvenih domova.

Vjerske institucije
Općinu Marijanci obuhvaćaju tri rimokatoličke župe: Marijanci, P. Podgajci i Radikovci. U Općini su četiri crkve i to u: Marijancima, Črnkovcima, Bočkincima i Čamagajevcima.

8. Analiza gospodarstva

8.1. Prirodni resursi

Najznačajniji prirodni resurs Općine Marijanci je poljoprivredno zemljište. Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta Općine Marijanci iznosi 5.184 ha. U pogledu korištenja poljoprivrednog zemljišta postoje ograničenja, koja proizlaze iz prirodno-fizičkih karakteristika prostora, ili su nastala kao rezultat dosadašnjeg društveno-gospodarskog i prostornog razvoja:

- neracionalno usitnjeno poljodjelsko zemljište i šume, a naročito dijelovi koji pripadaju privatnom sektoru,
- gospodarsko osiromašenje ruralnog prostora, prostori izvrgnuti depopulaciji,
- nedostatna komunalna i društvena infrastruktura,
- poljoprivredna proizvodnja suočena je s jakom konkurencijom na tržištu,
- nepovoljna struktura poljoprivrednih gospodarstava.

Iako su ograničavajući čimbenici brojni, treba naglasiti da postoji značajan potencijal (prirodni i izgrađeni) koji je do sada u velikoj mjeri korišten, ali za čije korištenje postoje još veće mogućnosti. Uz primjenu odgovarajuće tehnologije, očuvanje kvalitete zemljišta i poticajne mjere ovo područje može postati veći proizvođač hrane nego što je bilo do sada. Pored stočarske i ratarske proizvodnje postoje povoljni uvjeti i za razvoj povrtlarstva, voćarstva, sitnog stočarstva, peradarstva i svinjogojstva.

Uz poljoprivredno zemljište značajni potencijalni prirodni resursi Općine Marijanci su nalazišta nafte i prirodnog plina. Važno je spomenuti i nalazišta geotermalnih izvora na području susjedne Općine Magadenovac, te mogućnost korištenja alternativnih izvora energije (za grijanje, hlađenje, klimatizaciju, ventilaciju, pripremu potrošne tople vode i sl.).

Razvoj lovstva na području našem području ima povoljne uvjete, obzirom na kvalitetna prirodna staništa za uzgoj visoke (jelen, srna, divlja svinja) i niske (šumski i poljski zec, fazan i druga pernata divljač) divljači. Bogatstvo prirodnih resursa, lovišta, kao i geoprometni položaj i blizina Osijeka, komparativne su prednosti prostora, zbog kojih turistička djelatnost na području ima potencijal, a prvenstveno lovni i seoski turizam.

8.2. Struktura i osnovna obilježja gospodarstva

Gospodarski razvitak vezan je uz prostor i prirodne potencijale kojima raspolaže ovo područje. Prevladavaju poljoprivredna proizvodnja i stočarstvo, te trgovina i ugostiteljske usluge, a samo u malom dijelu su zastupljene i druge djelatnosti.

Na području Općine Marijanci registrirano je ukupno 14 obrta iz sektora poljoprivrede, industrije, trgovine te uslužni obrti. U ukupnom broju obrta prevladavaju uslužni obrti: trgovački obrti i obrti za pružanje usluga (obrt za ugostiteljstvo, obrti za elektroinstalacijske usluge, knjigovodstveni servis) te poljoprivredni obrti (2). Od ukupnog broja registriranih obrta 6 posluje u Marijancima, 6 u Črnkovcima i 2 u Kunišincima.

R.br.	Obrt	Sjedište
1	BOSNIĆ OBRT ZA TRGOVINU I KNJIGOVODSTVENE USLUGE	ČRNKOVCI
2	CALYPSO - OBRT ZA UGOSTITELJSTVO, TISAK I PROMIDŽBU	ČRNKOVCI
3	ELEKTROMONT ELEKTROINSTALATERSKI RADOVI	ČRNKOVCI
4	GETO, obrt za trgovinu i užarstvo	MARIJANCI
5	KRALJICA, obrt za frizerske usluge	MARIJANCI
6	LORY, obrt za ugostiteljstvo	MARIJANCI
7	MARIJA OBRT ZA ULJEPŠAVANJE	ČRNKOVCI
8	MLADINA POLJOPRIVREDNI OBRT	ČRNKOVCI
9	PEKARA ČRNKOVCI OBRT ZA PEKARSKE PROIZVODE I TJESTENINU	ČRNKOVCI
10	SAFARI SLASTIČARNICA	MARIJANCI
11	STANKOVIĆ POLJOPRIVREDNI OBRT	KUNIŠINCI
12	UŽAR OBRT ZA PROIZVODNJU UŽA	MARIJANCI
13	ŽICA ELEKTROINSTALATERSKI I MONTERSKI OBRT	KUNIŠINCI
14	ŽIŽY, obrt za ugostiteljstvo	MARIJANCI

Tablica 8.2.1. - Obrti na području Općine Marijanci
Izvor: or.minpo.hr, ožujak 2016.

Prema podacima Hrvatske gospodarske komore na području Općine Marijanci djeluje 12 trgovačkih društava i 3 zadruge. Prevladavaju društava s ograničenom odgovornošću koja se bave poljoprivrednom proizvodnjom.

R.br.	Trgovačko društvo	Sjedište
1	FARMA SALAŠ d.o.o.	MARIJANCI
2	MARIJANČANKA d.o.o.	MARIJANCI
3	MATAKOVO d.o.o.	MARIJANCI
4	TERSA d.o.o.	ČRNKOVCI
5	TOPOLA PALETE d.o.o.	KUNIŠINCI
6	CANABIS d.o.o.	ČRNKOVCI
7	MOLNAR ATM d.o.o.	ČRNKOVCI
8	EKOCRO VISION j.d.o.o.	ČRNKOVCI
9	orange & green j.d.o.o.	MARIJANCI
10	AGRO MIKETEK d.o.o.	ČAMAGAJEVCI
11	MARINIANA j.d.o.o.	ČRNKOVCI
12	CRNČAN d.o.o.	MARIJANCI
R.br.	**Zadruga**	**Sjedište**
1	POLJOPRIVREDNO STOČARSKO VOĆARSKA ZADRUGA ŠOKADIJA	ČRNKOVCI
2	GEPARD, uslužno proizvodna zadruga	ČRNKOVCI
3	Poljoprivredna zadruga MARIJANCI	MARIJANCI

Tablica 8.2.2. - Trgovačka društva i zadruge na području Općine Marijanci Izvor: www1.biznet.hr/HgkWeb, ožujak 2016.

Poljoprivredno-proizvodni prostor općenito je korišten na niskoj razini produkcije naturalne proizvodnje za vlastite potrebe. Obujmom poljoprivredne proizvodnje dominira individualni sektor vlasništva. Poljoprivrednom proizvodnjom u individualnom sektoru bave se uglavnom osobe starije životne dobi (mladi napuštaju selo), a proizvodnja je ekstenzivna, jer su obradive površine rascjepkane. Zbog toga je produkcija vrlo niska.

U Općini Marijanci ima 242 obiteljska poljoprivredna gospodarstava, 14 registriranih obrta, 12 trgovačkih društva i 3 zadruge prema kojima se može zaključiti da je Općina Marijanci pretežito orijentirana na poljoprivrednu proizvodnju.

Uzevši u obzir to da poljoprivreda predstavlja dominirajuću djelatnost na ovom području, kategorija poljoprivrednih gospodarstava zauzima znatan udio u ukupnoj strukturi poslovnih subjekata. Ukupno posluje 246 poslovnih subjekata na području Općine koji su registrirani za obavljanje poljoprivrede djelatnosti.

Od ukupnog broja Obiteljskih gospodarstava 77% su ona u kojima su muškarci nositelji dok je 33% onih kojima je žena nositelj. Najviše je registrirano onih koji djeluju na području Marijanaca (79) i Črnkovaca (46). Osim Obiteljskih gospodarstava, imamo registrirana 3 trgovačka društva u Marijancima i 1 zadrugu u Črnkovcima koji se također bave sa poljoprivrednim djelatnostima.

	Obiteljsko gospodarstvo			Obrtnik	Trgovačko društvo			Zadruga			Ukupno
	Ž	M	∑	-	Ž	M	∑	Ž	M	∑	
Općina Marijanci	**56**	**186**	**242**	**0**	**0**	**3**	**3**	**0**	**1**	**1**	**246**
Bočkinci	5	22	27	0	0	0	0	0	0	0	27
Brezovica	3	15	18	0	0	0	0	0	0	0	18
Čamagajevci	10	26	36	0	0	0	0	0	0	0	36
Črnkovci	13	33	46	0	0	0	0	0	1	1	47
Kunišinci	5	30	35	0	0	0	0	0	0	0	35
Marijanci	20	59	79	0	0	3	3	0	0	0	82
Marijanski Ivanovci	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1

Tablica 8.2.3. Broj PG prema tipologiji PG-a i spolu na području Općine Marijanci
Izvor: APPRRR, travanj 2016.

Turizam je gospodarska grana koja se u suvremenom razvitku proširuje na gotovo sva područja (u smislu prostora) i na sve ostale djelatnosti, odnosno gospodarske grane i predstavlja jednu od okosnica razvitka. Turistička potražnja sve se više segmentira i značaj dobivaju tzv. ostale vrste turizma (npr. športsko-rekreacijski, športsko-ribolovni, konjički, lovni, seoski i drugi). Bogatstvo prirodnih resursa, lovišta, kao i geoprometni položaj i blizina Osijeka, komparativne su prednosti prostora, zbog kojih turistička djelatnost na području ima potencijal, a prvenstveno seoski turizam.

Razvoj lovstva ima povoljne uvjete, obzirom na kvalitetna prirodna staništa za uzgoj visoke i niske divljači. Kod visoke divljači postoje dobri uvjeti za uzgoj jelenske i srneće divljači, divlje svinje, a od niske divljači za uzgoj šumskog i poljskog zeca, fazana i druge pernate divljači. U narednom razdoblju razvoj lovstva valja vezati uz razvoj kontinentalnog turizma.

Budući da je prostor općine ruralnog karaktera, pogodan je za razvoj ruralnog turizma, i to za različite oblike kontinentalnog turizma koji se odvijaju u okviru ruralnog područja i naselja. Nositelji takvih oblika turizma trebaju biti obiteljska poljoprivredna gospodarstva, koja se uz

svoju osnovnu djelatnost uključuju i u razvoj turizma, pružajući različite usluge turistima (smještaj, ishrana, rekreacija, aktivno uključivanje u radove na seoskom gospodarstvu itd.), te poticanje razvoja ekološke poljoprivrede, odnosno proizvodnje hrane i pića za potrebe turizma na taj način potiču i razvoj seoskih gospodarstava kao turističkih. Na području Općine Marijanci se svake godine održavaju kulturne manifestacije koje pridonose razvoju turizma.

8.3. Razvijenost gospodarstva

Postupak ocjenjivanja indeksa razvijenosti i stupnja razvijenosti provodi se temeljem Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN br. 153/09) i Uredbe o indeksu razvijenosti (NN br. 63/10). Indeks razvijenosti izračunava se na temelju pet pokazatelja (stope nezaposlenosti, dohotka po stanovniku, proračunskih prihoda jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave po stanovniku, općeg kretanja stanovništva i stope obrazovanosti) koji u različitim omjerima utječu na njegovu vrijednost.

Indeks razvijenosti: pokazatelj stupnja razvijenosti lokalnih i županijskih jedinica. Računa se kao ponderirani prosjek pet osnovnih društveno-gospodarskih pokazatelja: dohotka po stanovniku, stope nezaposlenosti, izvornih prihoda po stanovniku lokalnih odnosno županijskih jedinica, kretanja broja stanovnika i stupnja obrazovanosti.
Stupanj razvijenosti izračunava se na temelju indeksa razvijenosti svake 3 godine. Na lokalnoj razini, jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se prema indeksu razvijenosti prosjeka RH u: I. skupinu <50% prosjeka RH, II. skupinu od 50% do 75% prosjeka RH, III. skupinu od 75% do 100% prosjeka RH, IV. skupinu od 100% do 125% prosjeka RH i V. veća >125% prosjeka RH.
Prema podacima iz 2013. godine Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske Unije Osječko – baranjska županija je uvrštena u I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave. Osječko-baranjska županija pripada NUTS 2 regiji Kontinentalna Hrvatska koja je nerazvijenija regija Republike Hrvatske; s BDP-om (podaci iz 2010-2012.) po stanovniku koji je za 15% niži od hrvatskog prosjeka, s stopom nezaposlenosti od 31,0% (03.2013. godine).

Općina Marijanci je uvrštena u II. skupinu jedinica lokalne samouprave.
Indeks razvijenosti Osječko – baranjske županije iznosi 46,07%, a indeks razvijenosti Općine Marijanci iznosi 60,00%.

8.4. Tržište rada

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine Općina Marijanci broji 2405 stanovnika. Od ukupnog broja stanovnika, oko 1588 osoba odnosno 66,03% stanovništva čini radno aktivno stanovništvo. Broj zaposlenih u poslovnim subjektima koji imaju sjedište na području Općine Marijanci, u 2016. godini, prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, je bio 187. Broj zaposlenih se povećao u odnosu na 2015. godinu, kad je u istom mjesecu bilo 152 zaposlene osobe.

2015. godina			2016. godina		
UKUPNO ZAPOSLENIH	MUŠKARCI	ŽENE	UKUPNO ZAPOSLENIH	MUŠKARCI	ŽENE
152	95	57	187	113	74

Tablica 8.4.1. Broj zaposlenih po mjestu rada
Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, ožujak 2016.

Zaključno s 31.03.2016. na području Općine Marijanci evidentirano je 275 nezaposlenih osoba te je izračunata stopa nezaposlenosti 17,32%.

Prema statističkim podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u ožujku 2016. godine na području Općine Marijanci je bilo ukupno 275 nezaposlenih osoba. Od toga je bilo 133 muškaraca, odnosno 48%, i 142 žene, odnosno 52%.

Tržište rada u Hrvatskoj karakterizira stopa zaposlenosti koja je značajno niža od prosjeka EU-a, iako je u postupnom rastu posljednjih nekoliko godina. Čini se da bi to ukazivalo na postojanje značajne rezerve neiskorištene radne snage sa značajnim prostorom za daljnje povećanje stope zaposlenosti. Iako se to u biti odnosi na sve dobne, spolne i obrazovne skupine hrvatskog radno sposobnog stanovništva, čini se da je posebnu pažnju potrebno obratiti na dvije skupine – žene primarne dobne skupine, posebno one žene s niskim ili neodgovarajućim kvalifikacijama, te starije ljude općenito, koje pokazuju velike praznine u zapošljavanju u usporedbi s prosjekom EU-a. Možda je jedina iznimka skupina visokoobrazovanih žena, koja pokazuje prilično visoku stopu zaposlenosti, koja čak prelazi prosjek EU-a za tu skupinu. Najviše zbog te činjenice, ukupna praznina u zaposlenosti prema spolu u okviru je prosjeka EU 27. Zapravo, stopa zaposlenosti visokoobrazovanih žena blizu je stopi zaposlenosti visokokvalificiranih muškaraca. Međutim, jaz zaposlenosti po spolu nisko obrazovanih značajno je veći u Hrvatskoj nego u EU.

Mjesec i godina	siječanj-14	veljača-14	ožujak-14	travanj-14	svibanj-14	lipanj-14
Indeks	108,8	110,3	105,6	105,9	101	114,3
Ukupan broj nezaposlenih	**357**	**364**	**360**	**340**	**318**	**311**
Nezaposleni muškarci	202	208	202	188	177	179
Nezaposlene žene	155	156	158	152	141	132
Mjesec i godina	srpanj-14	kolovoz-14	rujan-14	listopad-14	studeni-14	prosinac-14
Indeks	107,8	102,1	102,1	100,3	92	88,6
Ukupan broj nezaposlenih	**303**	**286**	**295**	**306**	**299**	**295**
Nezaposleni muškarci	170	156	161	162	151	148
Nezaposlene žene	133	130	134	144	148	147
Mjesec i godina	siječanj-15	veljača-15	ožujak-15	travanj-15	svibanj-15	lipanj-15
Indeks	88	86,3	86,7	82,6	85,8	84,9
Ukupan broj nezaposlenih	**314**	**314**	**312**	**281**	**273**	**264**
Nezaposleni muškarci	158	159	154	141	133	123
Nezaposlene žene	156	155	158	140	140	141

Mjesec i godina	srpanj-15	kolovoz-15	rujan-15	listopad-15	studeni-15	prosinac-15
Indeks	85,8	89,9	87,5	83,3	90	95,9
Ukupan broj nezaposlenih	**260**	**257**	**258**	**255**	**269**	**283**
Nezaposleni muškarci	121	119	122	122	131	138
Nezaposlene žene	139	138	136	133	138	145
Mjesec i godina	siječanj-16	veljača-16	ožujak-16			
Indeks	93,3	92,4	88,1			
Ukupan broj nezaposlenih	**293**	**290**	**275**			
Nezaposleni muškarci	144	142	133			
Nezaposlene žene	149	148	142			

Tablica 8.4.2. Broj nezaposlenih osoba prema spolu od siječnja 2014. do ožujka 2016.
Izvor: bilteni Hrvatskog zavoda za zapošljavanje

U strukturi nezaposlenih osoba dominiraju nezaposleni sa završenom osnovnom školom (90), što čini 33% ukupno nezaposlenih na području Općine, dok je najmanje nezaposlenih s višim i visokim obrazovanjem (17). Od nezaposlenih sa četverogodišnjim srednjoškolskim obrazovanjem te oni koji imaju završenu gimnaziju ima 65 nezaposlenih osoba. Velik je broj nezaposlenih osoba sa završenom srednjom 3.god. i školom za KV i VKV radnike, njih je 80. Imamo još jedan manji broj nezaposlenih bez završene škole, njih ima ukupno 23.

UKUPNO	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnik	SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija	Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	Fakultet, akademija, magisterij, doktorat
275	23	90	80	65	11	6

Tablica 8.4.3. Nezaposlene osobe prema razini obrazovanja u lipnju 2015.

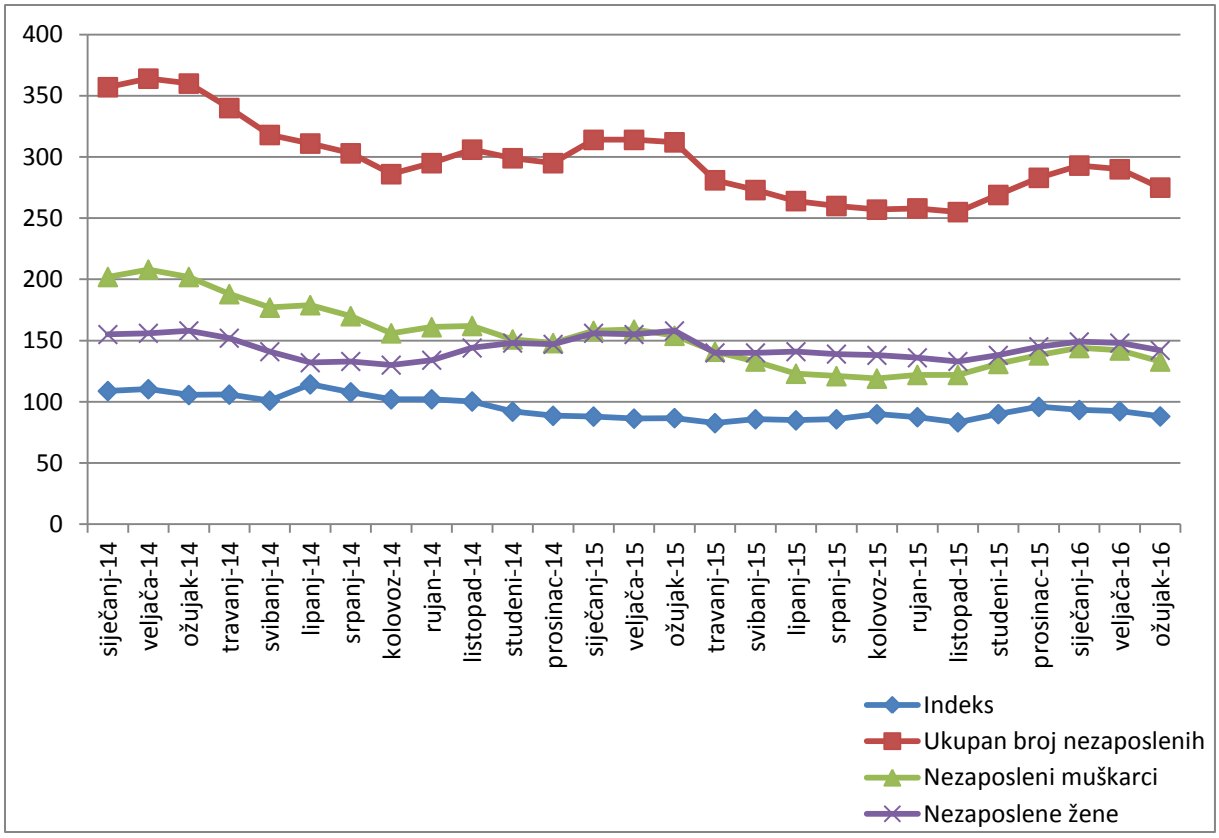

Slika 8.4.1. Broj nezaposlenih osoba na području Općine Marijanci
Izvor: bilteni Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, od siječnja 2014 do ožujka 2016.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ukupna nezaposlenost na području Općine Marijanci gledajući razdoblje unazad jedne godine se kreće između 255 nezaposlenih osoba i 293 nezaposlene osobe. Najniža nezaposlenost zabilježena je u listopadu 2015. godine (255 osoba) a najveća u siječnju 2016. godine. U ukupnom broju nezaposlenih trenutno je nešto više nezaposlenih žena.

8.5. Potporne institucije za razvoj poduzetništva

Zadaća potpornih institucija za razvoj poduzetništva je stvaranje povoljne poduzetničke klime i poticanje razvoja malog i srednjeg poduzetništva kroz pružanje poslovnih i drugih usluga u svim fazama razvoja i rasta poduzeća (npr. osiguravanje poslovnog prostora) te na taj način sudjelovanje u gospodarskom razvoju područja i smanjenju nezaposlenosti u regiji.
Na području Općine Marijanci djeluju poduzetničke potporne institucije Miholjački poduzetnički centar LRA d.o.o. i Poduzetnički inkubator Osvit, te Lokalna akcijska grupa Karašica.

8.5.1. Miholjački poduzetnički centar LRA d.o.o.

Miholjački poduzetnički centar LRA d.o.o. je lokalna razvojna agencija čiji su osnivači Grad Donji Miholjac, Općina Magadenovac i Osječko - baranjska županija. Osnovan je radi stvaranja preduvjeta za lokalni ekonomski razvoj, zapošljavanje i konkurentnost poslovnog sektora i privlačenja stranih investicija, te zajedničkom suradnjom s lokalnom samoupravom stvarati plodnu poduzetničku klimu.

Miholjački poduzetnički centar LRA d.o.o. pruža različite i sveobuhvatne poslovne usluge, savjete i konzultacije:

- stručna ili konzultantska pomoć i usluge u poduzetništvu,
- kreditno savjetovanje,
- pronalaženje slobodnog investicijskog kapitala,
- usluge istraživanja tržišta i marketinga za poduzetništvo,
- izrada poduzetničkih projekata i elaborata za kredite,
- organizacija seminara za poduzetništvo i poduzetnike,
- organizacija stručnog osposobljavanja i cjeloživotnog obrazovanja u poduzetništvu,
- organiziranje drugih gospodarskih subjekata i potpornih institucija (obrta, trgovačkih društava, zadruga, učeničkih zadruga, poduzetničkih inkubatora),
- sudjelovanje u organizaciji sajmova poduzetništva,
- izrada studija i programa za jedinice regionalne i lokalne samouprave,
- izrada programa razvoja lokalnih samouprava,
- besplatne informacije o projektima i programima u poduzetništvu,
- stvaranje i upravljanje poslovnim zonama,
- koordinacija i pomoć pri apliciranju projekata za EU fondove,
- pisanje projektnih prijedloga za EU fondove,
- stvaranje pozitivne klime za ulaganje,
- upravljanje projektima financiranim iz EU fondova,
- privlačenje stranih direktnih investicija,
- koordinacija poduzetničkih aktivnosti u lokalnoj sredini.

8.5.2. Poduzetnički inkubator i Tehnološki park Osvit

Poduzetnički inkubator Osvit nudi usluge poduzetnicima početnicima koji žele obavljati ili obavljaju proizvodnu i razvojno - proizvodnu djelatnost te uslužnu djelatnost vezanu uz proizvodnju u prvim, najkritičnijim godinama njihova poslovanja, ali i pomoć svima koji imaju projekt temeljen na naprednim tehnologijama, uključujući znanstvene institucije, studente, inovatore, male i srednje poduzetnike ili velike tvrtke. Cilj inkubatora je podupirati razvoj malog i srednjeg poduzetništva kroz osiguravanje poslovnog prostora i pružanje poslovnih i drugih usluga u najkritičnijim fazama razvoja poduzetničkih ideja i na taj način sudjelovati u gospodarskom razvoju područja i smanjenju nezaposlenosti u regiji.

Tehnološki park Osvit je mjesto na kojem se povezuju stručnjaci i poduzetnici koji žele ostvariti svoje gospodarske ciljeve temeljene na novim tehnologijama. Tehnološki park je svojevrsni akcelerator, u kojem se osigurava koncentracija znanja, visoke tehnologije,

obrazovanja i povezanosti s nacionalnim i svjetskim obrazovnim institucijama. Cilj osnivanja tehnoloških parkova je poticanje razvoja inovativnih start-up poduzeća kroz proces inkubacije pa sve do trenutka kada su tvrtke spremne za izlazak na otvoreno tržište. Tehnološki park je samostalno organiziran i infrastrukturno zaokružen sa namjenom da razvija inovacije do razine poduzetničke primjene, da prima i transferira tehnologije iz inozemstva u Hrvatsku i obratno, te da razvija visoku tehnologiju primjene u gospodarstvu. To je mjesto na kojem se povezuju stručnjaci i poduzetnici koji žele ostvariti svoje gospodarsko djelovanje temeljeno na novim tehnologijama u cilju: komercijalizacije tehnološkog znanja; stvaranja gospodarskih subjekata koji ostvaraju visoku dobit zahvaljujući primjeni novih tehnologija.

8.5.3. Loklna akcijska grupa "Karašica"

Lokalna akcijska grupa “Karašica” osnovana je 28. prosinca 2009. godine kao rezultat projekta „Inicijativa za ruralni razvoj“ Hrvatskog instituta za lokalnu samoupravu (HILS) iz Osijeka. LAG Karašica obuhvaća područje 15 jedinica lokalne samouprave u Osječko-baranjskoj županiji i to: gradove Belišće, Donji Miholjac, Našice i Valpovo te općine Bizovac, Donja Motičina, Đurđenovac, Feričanci, Magadenovac, Koška, Marijanci, Petrijevci, Podgorač, Podravska Moslavina i Viljevo.

Djelatnosti LAG-a Karašica su:

- izrada lokalne razvojne strategije i integriranog programa razvoja za LAG područje,
- uspostavljanje sustava i razvoj mreže partnera u LAG području,
- briga o napredovanju i edukaciji stručnih timova unutar LAG područja,
- briga o stvaranju stručnih, operativnih, materijalnih i fizičkih preduvjeta za višedioničko planiranje i provedbu razvojnih projekata u LAG području,
- promicanje koncepta održivog razvoja boljom primjenom ruralnih i regionalnih politika EU pristupom „odozdo prema gore“,
- određivanje prioriteta za razvoj poljoprivrede, turizma i drugih djelatnosti u ruralnom prostoru,
- savjetodavna i tehnička potpora u pripremi i izradi projektne dokumentacije subjekata koji djeluju u okviru LAG-a,
- praćenje zakonske regulative i objave javnih natječaja vezanih uz razvojne mogućnosti i informiranje subjekata koji djeluju u okviru LAG-a o postojećim mogućnostima,
- suradnja s obrazovnim institucijama i nadležnim tijelima radi stručnog obrazovanja svojih članova,
- promicanje saznanja o ruralnom razvoju i važnosti višedioničkog kreiranja javne politike ruralnog razvoja među stanovništvom putem sredstava javnog priopćavanja i nakladničkom djelatnošću, te poticanje aktivnog uključivanja građana i ostalih zainteresiranih subjekata u LAG,
- razmatranje zakonskih prijedloga koji se odnose na gospodarske aktivnosti u ruralnim područjima te davanje prijedloga za njihovo unapređenje,
- u suradnji s resornim ministarstvima Republike Hrvatske i drugim nadležnim institucijama, aktivno sudjelovanje u unapređenju i promicanju ruralnog poduzetništva i drugih ruralnih programa,

- razmjena iskustava, transfer znanja i rješavanje stručnih pitanja iz područja poljoprivrede, turizma i ruralnog poduzetništva,
- suradnja s ruralnom mrežom, državnim i drugim javnim ustanovama i službama, te područnom (regionalnom) i lokalnom samoupravom,
- suradnja na svim poljima sa srodnim nacionalnim i međunarodnim organizacijama,
- promicanje interesa subjekata koji djeluju u okviru LAG-a na lokalnoj, regionalnoj, državnoj i međudržavnoj razini,
- promicanje udruživanja u udruge, zadruge i druge oblike građanskih asocijacija i pružanje stručne pomoći,
- organiziranje stručne izobrazbe članova putem predavanja, prezentacija, izrade i raspodjele stručne literature, edukativnog i promotivnog materijala,
- istraživački radovi u poljoprivredi i ruralnom razvoju,
- izvršavanje ostalih poslova utvrđenih Statutom, općim aktima i odredbama Skupštine LAG-a.

8.5.4. Industrijska zona Črnkovci

Poduzetnička zona Črnkovci osnovana je 2014. godine. Prostire se na površini oko 40 ha. Dio zone izgrađen je i opremljen komunalnom infrastrukturom, dok dio prostora treba infrastrukturno opremiti. U zoni djeluje 5 gospodarskih subjekta.

Zona je predviđena Prostornim planom uređenja Općine Marijanci. Na izgrađenom djelu zone djeluju gospodarski subjekti koji u svojem vlasništvu imaju izgrađene proizvodne objekte, dok je neizgrađeni dio zone u vlasništvu Općine Marijanci. Ova Industrijska zona trebala bi biti u budućnosti od strateškog značaja za daljnji industrijski razvoj gospodarstva.

9. Institucionalni okvir za upravljanje razvojem Općine

Temeljna načela lokalne samouprave u Hrvatskoj definirana su Ustavom Republike Hrvatske, koji je donesen 1990. godine. Ustavom je građanima zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu, Ustavom se definiraju temelji teritorijalne organizacije lokalne i područne (regionalne) samouprave. Osim toga Ustav jamči samostalnost jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u uređivanju njihovog unutarnjeg ustrojstva te u izvršavanju zadataka i dužnosti iz njihova djelokruga. Ustav regulira pravo jedinica lokalne samouprave da slobodno raspolažu vlastitim prihodima, ali i dužnost države da pomaže financijski slabijim jedinicama lokalne samouprave.
Na osnovi ustavnih odredbi, donesen je niz zakona i uredbi koje detaljnije uređuju sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave, te prava i obveze jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Među tim zakonima najvažniji su Zakon o područjima županija, gradova i Općina u Republici Hrvatskoj, Zakon o gradu Zagrebu, Zakon o područjima posebne državne skrbi, Zakon o brdsko-planinskom područjima, Zakon o otocima i Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Specifična prava i obveze jedinica lokalne i regionalne samouprave, kad je riječ o obavljanju poslova iz njihovog zakonom propisanog djelokruga, razrađeni su posebnim zakonima.

Općina je jedinica lokalne samouprave koja se osniva, u pravilu, za područje više naseljenih mjesta koja predstavljaju prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu, te koja su povezana zajedničkim interesima stanovništva.
Djelokrug Općina i gradova:

- uređenje naselja i stanovanje
- prostorno i urbanističko planiranje
- komunalno gospodarstvo
- briga o djeci
- socijalna skrb
- primarna zdravstvena zaštita
- odgoj i osnovno obrazovanje
- kultura, tjelesna kultura i šport
- zaštita potrošača
- zaštita i unapređenje prirodnog okoliša
- protupožarna i civilna zaštita
- promet na svom području
- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

9.1. Institucionalni razvoj

Institucionalni razvoj odnosi se na jačanje kapaciteta na županijskoj i lokalnoj razini. Lokalna samouprava mora postati središte razvojnih aktivnosti te inicirati, pokrenuti i usmjeravati sustave razvojne aktivnosti u lokalnoj sredini. Pritom su važne sljedeće funkcije:

- povezivanje i razvoj partnerstva s tijelima na županijskoj i nacionalnoj razini, te s nositeljima razvoja i interesnim skupinama (poljoprivrednici, poduzetnici, obrtnici, udruge civilnog društva) na lokalnoj razini,
- uspostavljanje poticajnog okruženja,
- donošenje programa lokalnog razvoja – utvrđivanje i postavljanje razvojne vizije, strateških ciljeva i prioriteta za lokalni razvoj, te lokalnih razvojnih projekata za ostvarivanje utvrđenih ciljeva,
- iniciranje i motiviranje stanovništva te lokalnih proizvođača, poduzetnika i drugih nositelja razvoja za uključivanje u razvojne aktivnosti i programe,
- organizirani prijenos znanja i vještina na stanovništvo i lokalne poduzetnike kako bi lakše pronašli vlastite putove razvoja, osmislili i pokrenuli vlastite projekte.

Institucionalni razvoj ostvarit će se realizacijom sljedećih ciljeva:

- jačanje izvršnih i administrativnih sposobnosti i financijskog potencijala lokalne i regionalne samouprave,
- poticanje razvoja civilnog društva,
- jačanje partnerskih odnosa na svim razinama,
- razvojna agencija.

Lokalna samouprava ima zadatak i misiju da lokalnoj zajednici ponudi različite mogućnosti i rješenja, da uspostavi sustav lokalnog razvoja i osigura temeljne infrastrukturne i

institucionalne uvjete za razvoj, te da razvija poticajno okruženje, motivira, integrira, povezuje i koordinira lokalne razvojne aktivnosti, resurse, projekte i nositelje razvoja na putu osmišljavanja, pripremanja i realizacije razvojnih projekata i oblika zajedničkog nastupanja kojim se ostvaruje učinkovit razvoj.

9.2. Ustrojstvo Općine Marijanci

Općina Marijanci kao upravna jedinica formirana je temeljem Zakona o područjima županija, gradova i Općina u Republici Hrvatskoj. Općina Marijanci sastavni je dio Osječko-baranjske županije, a sva tijela lokalne samouprave: Općinsko vijeće i Mjesni odbor (i za naselje Marijanski Ivanovci) locirani su u naselju Marijanci kao općinskom središtu.

U naseljima Bočkinci, Brezovica, Čamagajevci, Črnkovci i Kunišnici središta su Mjesnih odbora.

Načelnik općine zastupa Općinu i nositelj je izvršne vlasti Općine. Zamjenik načelnika je odgovorna osoba koja ga zamjenjuje.

Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana i tijelo lokalne samouprave koje donosi akte u okviru djelokruga Općine te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, zakonom i Statutom. Vijeće se sastoji od jedanaest članova. Ako zakonom ili drugim propisom nije određeno nadležno tijelo za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga, poslovi i zadaće koje se odnose na uređivanje odnosa iz samoupravnog djelokruga u nadležnosti su općinskog vijeća, a izvršni poslovi i zadaće su u nadležnosti općinskog načelnika. Način rada općinskog vijeća uređen je Poslovnikom Općinskog Vijeća a prava i obveze kao i poslovi koje obavljaju članovi vijeća navedeni su u Statutu Općine Marijanci.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine kao i poslova državne uprave prenijetih na Općinu ustrojen je Jedinstveni upravni odjel koji obavlja sve poslove iz samoupravnog djelokruga Općine. Jedinstveni upravni odjel samostalan je u svom djelovanju, a za zakonito i pravovremeno obavljanje poslova iz svoje nadležnosti odgovoran je načelniku općine.

Jedinstveni upravni odjel obavlja poslove iz samoupravnog djelokruga Općine kao i poslove državne uprave koji su prenijeti na Općinu, a osobito:

- neposredno izvršava i nadzire provođenje općih akata Općinskog vijeća,
- u slučaju neprovođenja općeg akta poduzimaju mjere propisane tim aktom i zakonom,
- u izvršavanju općih akata Općinskog vijeća donose pojedinačne akte kojima rješavaju o pravima, obvezama i pravnim interesima fizičkih i pravnih osoba,
- vodi očevidnike određene zakonom i drugim propisima i izdaje propisana uvjerenja i potvrde,
- obavlja poslove državne uprave koji budu prenijeti na Općinu,
- obavlja i druge poslove od interesa za općinu i njena tijela sukladno zakonima, Statutu i drugim propisima.

Jedinstveni upravni odjel Općine Marijanci ustrojen je na sljedeći način:

- Pročelnik;
- Računovodstveni referent;
- Viši stručni suradnik za gospodarstvo, ruralni razvoj i EU;
- Komunalni djelatnik;
- Čistačica.

10. SWOT analiza

SWOT analiza je alat koji se koristi prilikom strateškog planiranja, kako bi se prepoznale snage i slabosti, prilike i prijetnje koje utječu na u ovom smislu, razvoj Općine Marijanci. Snage i slabosti unutarnji su elementi koji čine konkurentske prednosti odnosno nedostatke, prilike i prijetnje odnose se na vanjske elemente, izvan kontrole dionika, međutim koji čine kontekst u kojem funkcionira život u Općini Marijanci. Cilj SWOT analize je da u konačnici križanjem elemenata izvuku zaključci koji su korišteni za izradu intervencije strateškog plana.

SNAGE (S)	SLABOSTI (W)
GOSPODARSTVO - značajni potencijali poljoprivrednog zemljišta i očuvanog okoliša - značajnije zastupljeno poljodjelstvo, stočarstvo i peradarstvo u odnosu na okolne Općine - velika tradicija u poljoprivredi (puno malih obiteljskih gospodarstava) - poduzetnička zona u Črnkovcima kao veliki potencijal (površina 30ha) - dostupnost sirovina (poljoprivredna zemljišta, rijeke, šuma) - postojeća nalazišta nafte, plina i termalnih voda - bogatstvo vodnih resursa iz prirodnih vodotoka - niži troškovi poslovanja u odnosu na druga područja RH (II skupina ekonomske razvijenosti) - kvalitetna pitka voda na području Općine - stabilna politička vlast na lokalnoj razini koja olakšava planiranje i provedbu razvojne politike ***INFRASTRUKTURA*** - dobra pokrivenost javnom rasvjetom - izgrađena infrastruktura u svim naseljima općine (elektoopskrba, plinifikacija, javna rasvjeta, telekomunikacija) - dobra izgrađenost pješačkih staza - pokrivenost vodovodnom mrežom u svim naseljima	***GOSPODARSTVO*** - usporeni gospodarski rast i manjak poduzetničke inicijative - nepostojanje poljoprivrednih i poslovnih udruženja - nedovoljna iskorištenost poljoprivrednih potencijala - nedovoljno navodnjavanje poljoprivrednih površina - izvoz i prodaja neprerađenih sirovina - veliki broj mladih i žena u strukturi nezaposlenih - nedovoljno umrežavanje postojećih poduzetnika u jedinstvenoj ponudi - manjak financijskih sredstava za modernizaciju u poljoprivrednoj proizvodnji posebno kod malih proizvođača - postojanje administrativnih prepreka - teškoće s pristupom kapitalu (visoka cijena kapitala, problemi s osiguranjem odgovarajućih jamstava i bankovnih povoljnih kredita) - neodgovarajuća obrazovna struktura stanovništva - otežan pristup sredstvima iz EU fondova ***INFRASTRUKTURA*** - nedovoljna izgrađenost lokalnih cesta

- postojanje prostorno-planskih dokumenata
- dobra geoprometna povezanost (državne ceste)
- rijeka Drava, Karašica i Vučica (zaštićeni dijelovi, regionalni park Mura-Drava)

DRUŠTVENE DJELATNOSTI
- izgrađena nova osnovna škola u Marijancima
- dječji vrtić i predškolski odgoj
- povećanje broja studenata koji studiraju
- sufinanciranje prijevoza učenika
- pomoć roditeljima za novorođenu djecu
- velik broj udruga iz svih područja djelovanja
- vrijedna kulturna baština i duga povijesna tradicija te etno baština
- sportske udruge i klubovi
- razvijen sportski lov i ribolov
- očuvan folklor i kulturno umjetničko društvo koje djeluje u smjeru očuvanja tradicije i organizacije različitih kulturnih manifestacija
- na području općine nalazi se ambulanta opće prakse i zubna ambulanta, te ljekarna
- poštanski ured
- postojanje vjerskih objekata
- aktivna podrška rada civilnog sektora

- neizgrađen sustav odvodnje
- nedostatak javnog prijevoza između ruralnih naselja
- loša povezanost sa željeznicom
- dotrajalost elektroenergetske mreže
- nerazvijen seoski turizam
- nedostatak poduzetnika u turizmu
- lošije stanje društvenih domova
- lošija komunalna infrastruktura (kanalska mreža, nogostupi, biciklističke staze, poljski putevi i sl.)
- slaba razina aktivnosti na području energetske učinkovitosti (nedovoljan broj projekata i financijskih sredstava)
- slaba razina aktivnosti na području zaštite okoliša (nedovoljan broj projekata i financijskih sredstava)
- ograničenja iz Nature 2000
- neizgrađeno regionalno odlagalište otpada

DRUŠTVENE DJELATNOSTI
- problem sa sanitetskim prijevozom pacijenata
- negativni prirodni prirast i visoka starost stanovništva
- iseljavanje stanovništva u razvijenije krajeve
- nedostatak smještajnih kapaciteta za starije osobe
- velik broj socijalno ugroženog stanovništva
- nedostatak zatvorenih sportskih terena
- slabo razvijena infrastruktura za rekreaciju
- nerazvijeno volontiranje

PRILIKE (O)	PRIJETNJE (T)

GOSPODARSTVO
- prilike za razvoj i unapređenje poljoprivredne proizvodnje
- dobre mogućnosti za razvoj prehrambene i drvne industrije
- potencijal za razvoj ekološke poljoprivrede
- mogućnost hidroponske proizvodnje
- povezivanje malih poljoprivrednih proizvođača
- poticanje proizvodnje bazirane na domaćim sortama i pasminama
- prilika za privlačenje investitora u poslovnu zonu Črnkovci koji trebaju veće građevinske parcele
- mogućnosti izgradnje kapaciteta za preradu poljoprivrednih proizvoda
- korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja
- mogućnosti za financiranje razvojnih EU projekata
- izgradnja sustava za navodnjavanje

GOSPODARSTVO
- odlazak mladih obrazovanih ljudi
- neizgrađenost odvodnje u svim naseljima
- gubitak statusa općine
- uvoz jeftinijih proizvoda iz EU
- nestabilnost ekonomsko - pravnog sustava u državi
- nedostatak novčanih sredstava za bitne investicije
- nepovoljan utjecaj klimatskih promjena na poljoprivredu
- brži razvoj susjednih Općina i gradova
- bolja kvaliteta turističkih usluga u susjednim sredinama
- velika konkurencija turističke ponude u Baranji
- nedostatak vlastitih financijskih sredstava
- iseljavanje stanovništva
- razne administrativne prepreke

- intenzivnije iskorištavanje nafte, plina i termalne energije
- velike mogućnosti za razvoj obnovljivih izvora energije (odlična prirodna osnova za dobivanje energije iz biomase, ugrađivanje solarnih kolektora)
- poticanje mladih za život na selu
- zadržavanje studenata nakon završetka studija na području Općine kako bi postali intelektualna pokretačka snaga razvoja gospodarstva
- razvoj lovnog i ribolovnog turizma
- razvoj eko-etno turizma
- brendiranje tradicionalnih proizvoda
- prekogranična i međuregionalna suradnja

INFRASTRUKTURA
- izgradnja kanalizacijskog sustava otpadnih voda
- dogradnja javne rasvjete
- izgradnja sustava za navodnjavanje
- urbanističko uređenje trga u Marijancima
- iskorištenje obnovljivih izvora energije
- veće korištenje vanjskih izvora financiranja (fondova EU) za realizaciju infrastrukturnih projekata
- daljnja izgradnja lokalnih cesta
- rekonstrukcija nogostupa u naseljima
- razvoj turističkih staza (poučne, biciklističke)
- mogućnost iskorištenja prostora za sport na otvorenom

DRUŠTVENE DJELATNOSTI
- povlačenje sredstava iz EU fondova za provedbu socijalnih projekata, projekti za udruge
- gradnja i opremanje objekata sredstvima iz EU
- izgradnja sportske dvorane
- mogućnost izgradnje novih sportsko rekreativnih sadržaja
- mogućnost izgradnje otvorenih bazena za kupanje i rekreaciju
- izgradnja društvenog doma u Črnkovcima
- izgradnja DVD doma u Črnkovcima i Marijancima
- izgradnja mrtvačnice u Brezovici
- sve veći interes za smotre folklora i očuvanje tradicijskih običaja
- razvoj eko etno sela
- poticanje cjeloživotnog učenja
- jačanje socijalnog dijaloga
- poboljšanje energetske učinkovitosti
- izgradnja ambulante u Črnkovcima
- izgradnja domova za starije i nemoćne
- razvoj volonterstva

INFRASTRUKTURA
- nedovoljno energetski učinkovitih objekata
- nedostatak sredstava za izgradnju infrastrukture
- moguće zapuštanje poljoprivrednih zemljišta
- centralizacija investicija u veće sredine i gradove

DRUŠTVENE DJELATNOSTI
- negativan prirodni prirast
- napuštanje sela (depopulacija)
- izumiranje kulturnih i povijesnih tradicija
- velik broj staračkog stanovništva
- nedostatak financijskih sredstava
- smanjenje broja učenika
- odlazak mladog stručnog kadra u veće gradove i inozemstvo
- niske plaće (niska motivacija), opća nelikvidnost
- slaba motiviranost mještana za projekte od javnog interesa

11. Vizija i strateški ciljevi razvoja Općine Marijanci

11.1. Vizija Općine Marijanci

Vizija razvoja Općine Marijanci definira gdje Općina želi biti u budućnosti u odnosu na ostale gradove i općine u užoj i široj okolini. Vizija se zasniva na rezultatima pregleda stanja, SWOT analize te idejama radne skupine za izradu strategije o njihovom viđenju budućeg razvoja. Razvoj Općine Marijanci bi u razdoblju od 2015. – 2020. godine trebalo usmjeriti na poticanje gospodarstva (poljoprivrede, turizma i prerađivačke industrije), razvoj javne infrastrukture, zaštitu okoliša i razvoj ljudskih potencijala. Navedeni su ciljevi sažeti u sljedećoj viziji:

Općina Marijanci je mjesto privlačno i ugodno za rad, boravak i življenje, očuvanih i njegovanih tradicijskih običaja ruralnog kraja, puno mladih i obrazovanih ljudi, razvijenog poduzetničkog duha.

11.2. Strateški ciljevi i razvojni prioriteti

Strateški ciljevi razvoja Općine Marijanci sveobuhvatan su i konzistentan izraz očekivanih rezultata razvoja ove sredine. Navedeni su ciljevi mjerljivi i moguće je pratiti njihovo ostvarenje, a vremenski su povezani s razdobljem trajanja strategije razvoja. Strateški ciljevi dugoročno usmjeravaju razvoj te su koncipirani na način da optimalno iskorištavaju snage i prilike te prevladavaju slabosti i eksterne prijetnje. Ovako postavljeni ciljevi doprinose ostvarenju vizije, a temelje se na pregledu stanja i SWOT analizi. Tijekom rasprave na sastanku radne skupine radna skupina za izradu Strateškog plana gospodarskog razvitka Općine Marijanci definirala je sljedeće strateške ciljeve za razdoblje 2015. – 2020.:

1) Stvaranje konkurentnog gospodarstva;
2) Unapređenje infrastrukture, prostorno planiranje i zaštita okoliša;
3) Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja

U nastavku je dan pregled strateških ciljeva, prioriteta i mjera Općine Marijanci za razdoblje 2015. – 2020.

STRATEŠKI CILJ	PRIORITETI	MJERE
CILJ 1: STVARANJE KONKURENTNOG GOSPODARSTVA	1P1 Jačanje preduvjeta za razvoj poduzetništva	1P1-M1 Razvoj poslovne infrastrukture
		1P1-M2 Marketing i menadžment poslovne infrastrukture
	1P2 Razvoj ruralnog gospodarstva i poticanje konkurentnosti poljoprivrede	1P2-M1 Razvoj ekološke poljoprivrede
		1P2-M2 Zaštita i poticanje proizvodnje bazirane na domaćim sortama i pasminama
		1P2-M3 Poticanje agrotehničkih mjera za razvoj stakleničke proizvodnje, te proizvodnje u kontroliranim uvjetima
		1P2-M4 Poticanje prerade poljoprivrednih proizvoda
		1P2-M5 Cjeloživotno obrazovanje poljoprivrednika
		1P2-M6 Razvoj poslovanja u seoskom prostoru
		1P2-M7 Podrška povećanju kvalitete poljoprivrednih proizvoda
	1P3 Razvoj turističke infrastrukture	1P3-M1 Razvoj ruralnog i sportsko rekreativnog turizma
		1P3-M2 Podrška razvoju lovnog i ribolovnog turizma
		1P3-M3 Obnova vjerskih objekata
	1P4 Efikasno korištenje prirodnih potencijala	1P4-M1 Revitalizacija zapuštenih poljoprivrednih površina
		1P4-M2 Korištenje drvnog potencijala
		1P4-M3 Iskorištenje vodnih potencijala
		1P4-M4 Korištenje termalne energije
		1P4-M5 Efikasnije iskorištavanje nafte i prirodnog plina
	1P5 Poticanje razvoja novih proizvoda i usluga u industrijskom sektoru	1P5-M1 Poticanje razvoja prerađivačke industrije
		1P5-M2 Potpora poduzetnicima u početnom periodu
		1P5-M3 Potpora novom zapošljavanju
		1P5-M4 Potpora investitorima
CILJ 2: UNAPRJEĐENJE INFRASTRUKTURE, PROSTORNO PLANIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA	2P1 Unapređenje javne infrastrukture	2P1-M1 Unapređenje komunalne infrastrukture
		2P1-M2 Unapređenje energetsko – tehnološke infrastrukture
		2P1-M3 Unapređenje prometne infrastrukture, izgradnja i rekonstrukcija nogostupa
		2P1-M4 Poboljšanje okolišne infrastrukture
		2P1-M5 Uređenje infrastrukture namijenjene poboljšanju lokalnih temeljnih usluga uključujući kulturu i slobodno vrijeme
	2P2 Unapređenje društvene infrastrukture	2P2-M1 Održavanje i opremanje školskih objekata
		2P2-M2 Zdravstvena i socijalna infrastruktura

		2P2-M3 Obnova i održavanje sportske infrastrukture
		2P2-M4 Obnova i održavanje društvenih domova i prostorija za rad udruga
		2P2-M5 Unaprjeđenje kulturnih i sportskih programa
		2P2-M6 Izgradnja kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba
		2P2-M7 Izgradnja bazena za kupanje i rekreaciju
		2P2-M8 Izgradnja, adaptacija i rekonstrukcija ostale društvene infrastrukture
	2P3 Kvalitetno prostorno planiranje	2P3-M1 Rješavanje imovinsko – pravnih odnosa
		2P3-M2 Ažuriranje prostorno – planske dokumentacije
	2P4 Gospodarenje otpadom	2P4-M1 Stvaranje uvjeta za kvalitetno zbrinjavanje otpada
		2P4-M2 Podizanje svijesti građanstva o važnosti i prednostima sortiranja otpada
	2P5 Zaštita prirode i očuvanje okoliša	2P5-M1 Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti
	2P6 Energetska efikasnost	2P6-M1 Poticanje primjene obnovljivih izvora energije
		2P6-M2 Poticanje primjene energetski učinkovitih tehnologija
CILJ 3: UNAPRJEĐENJE KVALITETE ŽIVOTA, RAZVOJ PARTNERSTVA I MEĐUSEKTORSKA SURADNJA	**3P1 Razvoj ljudskih potencijala**	3P1-M1 Razvoj formalnog obrazovanja
		3P1-M2 Poticanje cjeloživotnog obrazovanja
	3P2 Očuvanje kulturne i društvene baštine	3P2-M1 Održivo upravljanje društveno kulturnom baštinom
		3P2-M2 Istraživanje kulturno povijesne baštine
		3P2-M3 Unapređenje sporta
	3P3 Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite	3P3-M1 Unapređenje zdravstvenih usluga
		3P3-M2 Unapređenje socijalnih usluga
	3P4 Jačanje uloge OCD-a i razvoj ljudskih potencijala	3P4-M1 Unapređenje znanja i vještina civilnog društva
		3P4-M2 Poticanje i razvoj socijalnog poduzetništva
		3P4-M3 Poticanje socijalnog dijaloga
		3P4-M4 Poticanje volonterstva
	3P5 Suradnja između JLS i međunarodna suradnja	3P5-M1 Suradnja s gradovima i JLS
		3P5-M2 Poticanje prekogranične i transnacionalne suradnje

CILJ 1: STVARANJE KONKURENTNOG GOSPODARSTVA

1P1 Jačanje preduvjeta za razvoj poduzetništva

MJERA	1P1-M1 Razvoj poslovne infrastrukture
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je razvoj poslovne infrastrukture kako bi se potaknuo rast malih i srednjih poduzeća, čija osnovna djelatnost nije proizvodnja primarnih poljoprivrednih proizvoda, i osigurali uvjeti za privlačenje ulaganja, odnosno kako bi se povećala poslovna atraktivnost i konkurentnost općine. Fokus mjere je na jačanju zona za podršku poduzetništva i obrtništva. Svrha poslovne infrastrukture je diverzifikacija proizvodnje i pružanje preduvjeta za razvoj industrije i prerade. Cilj unapređenja poduzetničke infrastrukture je poticanje gospodarskog rasta planiranjem i pravodobnom izgradnjom infrastrukture koja je u funkciji bržeg rasta poduzetništva i povećanja investicija i zaposlenosti.
OPIS / SADRŽAJ	Poslovna infrastruktura predstavlja institucionalni oblik infrastrukture koji uključuje: - poduzetničke/gospodarske zone, - poduzetničke potporne institucije. Navedene mjere će osigurati potrebne uvjete za razvoj, te pomoć, informacije i savjete vezane uz razvoj poduzetništva i obrtništva. Aktivnosti ove mjere uključuju: - stavljanje zone Črnkovci u punu funkciju, - opremanje zone Črnkovci komunalnom infrastrukturom.
NOSITELJ	Općina Marijanci
IZVORI FINANCIRANJA	Poslovni subjekti na području općine, Općina Marijanci, Fondovi EU

MJERA	1P1-M2 Marketing i menadžment poslovne infrastrukture
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere jest uspostaviti funkcionalni sustav marketinga i menadžmenta poslovne infrastrukture te kontinuirano promovirati i brendirati Općinu Marijanci kao poduzetnički orijentiranu općinu s razvijenom i kvalitetnom poslovnom infrastrukturom pogodnom za investiranje. Svrha ove mjere je učinkovito upravljanje poslovnom infrastrukturom.

OPIS / SADRŽAJ	Implementacijom ove mjere formirat će se jedinstveni sustav marketinga i menadžmenta poslovne infrastrukture. Aktivnosti u okviru ove mjere uključuju: - Izrada Strategije upravljanja općinskom imovinom, infrastrukturom - privlačenje investitora, upravljanje industrijskom zonom - Izradu Operativnih planova za odnos s investitorima (jasno definirani koraci postupanja s potencijalnim investitorima) - Izradu Strategije za privlačenje investitora - Angažiranje marketinške agencije koja bi razvila cjeloviti koncept pozicioniranja branda Općine Marijanci i kreirala sadržajno i vizualno jedinstvenu promociju poduzetničke infrastrukture Općine Marijanci - Uspostavu sustava poticajnih mjera za ulagače - Kontinuiranu edukaciju zaposlenika zaduženih za ophođenje s ulagačima - Imenovanje osobe zadužene za koordinaciju svih marketinških aktivnosti općine.
NOSITELJ	Općina Marijanci
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, Fondovi EU

1P2 Razvoj ruralnog gospodarstva i poticanje konkurentnosti poljoprivrede

MJERA	**1P2-M1 Razvoj ekološke poljoprivrede**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je smanjiti intenziviranje agrotehničkih mjera koje negativno utječu na bioraznolikost i krajobraz i na taj način doprinijeti razvoju održive poljoprivrede. Svrha ove mjere je podizanje svijesti stanovništva i poljoprivrednika o mogućnostima, prednostima i uvjetima koje je potrebno zadovoljiti za bavljenje ekološkom poljoprivredom.
OPIS / SADRŽAJ	Implementacijom ove mjere potaknut će se stanovništvo i poljoprivrednici na bavljenje ekološkom poljoprivredom. Aktivnosti ove mjere uključuju: - primjena agrookolišnih mjera, - poticanje korištenje eko sredstava u uzgoju, - kontinuirano provođenje edukacije poljoprivrednika zainteresiranih za proizvodnju ekološke hrane, - poticanje ekološke poljoprivredne proizvodnje kroz sustav potpora poljoprivredi, - pružanje stručne i administrativne pomoći u ostvarivanju potpora i subvencija, - poticanje orijentiranosti na ekološku i organsku proizvodnju.
NOSITELJ	Postojeći i potencijalni korisnici, LAG, Savjetodavna služba, potporne institucije
IZVORI FINANCIRANJA	Postojeći i potencijalni poljoprivrednici

MJERA	**1P2-M2 Zaštita i poticanje proizvodnje bazirane na domaćim sortama i pasminama**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je zaštita/očuvanje i brendiranje autohtonih poljoprivrednih proizvoda s područja Općine Marijanci kroz edukaciju i poticanje lokalnih poljoprivrednika za uzgoj i proizvodnju navedenih te zaštitu njihovog geografskog podrijetla i načina proizvodnje.
OPIS / SADRŽAJ	Kroz implementaciju ove mjere evidentirat de se svi autohtoni proizvodi s područja Općine Marijanci te će se pokrenuti postupak zaštite odabranih proizvoda kako bi se očuvali te kako bi lokalni poduzetnici na osnovu njihove prepoznatljivosti ostvarili dodanu vrijednost na tržištu. Mjera uključuje sljedeće aktivnosti: - Izradu baze autohtonih proizvoda - Zaštitu autohtonih proizvoda - Promociju autohtonih proizvoda - Kontinuirano provođenje edukacija poljoprivrednika zainteresiranih za proizvodnju autohtonih poljoprivrednih proizvoda - Poticanje proizvodnje autohtonih proizvoda kroz sustav potpora u poljoprivredi - Pružanje stručne i administrativne pomoći u ostvarivanju potpora i subvencija.
NOSITELJ	Općina Marijanci, postojeći i potencijalni poljoprivrednici, LAG, savjetodavna služba, zadruge, udruge proizvođača
IZVORI FINANCIRANJA	Postojeći i potencijalni poljoprivrednici, Ministarstvo poljoprivrede

MJERA	**1P2-M3 Poticanje agrotehničkih mjera za razvoj stakleničke proizvodnje, te proizvodnje u kontroliranim uvjetima**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je unaprjeđenje uvjeta za poljoprivrednu proizvodnju uvođenjem agrotehničkih mjera zaštite poljoprivrednih površina i poljoprivredne proizvodnje, te poticanje proizvodnje u kontroliranim uvjetima, radi ostvarenja većih prinosa i boljeg ekonomskog rezultata. Svrha ove mjere je povećanje kvalitete poljoprivrednih proizvoda i smanjenje rizika od ekstremnih vremenskh prilika. Neprovođenje agrotehničkih mjera onemogućilo bi ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju, umanjilo vrijednost ili prouzročilo trajni gubitak dijela poljoprivrednog zemljišta, te je stoga neophodno njihovo provođenje.

OPIS / SADRŽAJ	Pod agrotehničkim mjerama smatraju se: - minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta, - sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem, - suzbijanje biljnih bolesti i štetnika, - korištenje i uništavanje biljnih ostataka, - održavanje organske tvari u tlu, - održavanje povoljne strukture tla, - zaštita od erozije. Ova mjera uključuje agromelioracijske mjere i mjere obrane od tuče. Mjera uključuje sljedeće aktivnosti: - provođenje Odluke o agrotehničkim mjerama, poticanje uvođenja sustava navodnjavanja, obrana od tuče i poplave kroz program potpora poljoprivredi, - provođenje projekata uvođenja agrotehničkih mjera, - poticanje poljoprivredne proizvodnje u staklenicima i plastenicima, - poticanje sustava navodnjavanja, - razvoj učinkovitog sustava obrane od tuče, - plastenički uzgoj, hidroponski uzgoj.
NOSITELJ	Općina Marijanci, postojeći i potencijalni poljoprivrednici, LAG, savjetodavna služba, zadruge, udruge proizvođača
IZVORI FINANCIRANJA	Postojeći i potencijalni poljoprivrednici, nadležno ministarstvo, mjere ruralnog razvoja

MJERA	**1P2-M4 Poticanje prerade poljoprivrednih proizvoda**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj je poticati poljoprivrednu proizvodnju uz praćenje modernih trendova u tehnici i tehnologiji. Svrha mjere uključuje i uspostavu sustava kontrole i zaštite autohtonih proizvoda tj. proizvoda s oznakom izvornosti i zemljopisnog podrijetla. Osigurati potpore za kapitalna ulaganja u proizvodnju, skladištenje i preradu poljoprivrednih proizvoda.
OPIS / SADRŽAJ	Ova mjera uključuje sljedeće aktivnosti: - Poticanje prerade primarnih poljoprivrednih proizvoda - Ulaganja u izgradnju pogona za proizvodnju - Registriranje robnih marki i certificiranje proizvoda - Stvaranje baze proizvođača certificiranih proizvoda - Izrada dokumentacije za izgradnju proizvodnih pogona - Izrada marketing plana - Edukacije potencijalnih ulagača.
NOSITELJ	Općina Marijanci, Postojeći i potencijalni poljoprivrednici
IZVORI FINANCIRANJA	Mjere ruralnog razvoja

MJERA	1P2-M5 Cjeloživotno obrazovanje poljoprivrednika
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha ove mjere je, kroz poticanje cjeloživotnog učenja, unaprijediti razinu informiranosti i znanja poljoprivrednih proizvođača o svim potrebnim temama važnim za konkurentno i održivo poslovanje.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u okviru ove mjere su: - Ulaganje u edukaciju poljoprivrednih proizvođača - Poticanje poljoprivrednika na cjeloživotno učenje - Razvoj formalnih i neformalnih programa osposobljavanja za zanimanja u poljoprivredi - Poboljšana suradnja istraživačkog sektora, savjetodavne službe i korisnika.
NOSITELJ	Općina Marijanci, potporne institucije, savjetodavna služba, LAG, obrazovne institucije, HZZ
IZVORI FINANCIRANJA	Mjere ruralnog razvoja, Europski socijalni fond, Općina Marijanci, mjere aktivne politike zapošljavanja

MJERA	1P2-M6 Razvoj poslovanja u seoskom prostoru
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je usklađivanje poduzetnika s tržišnim trendovima i standardima u cilju gospodarskog rasta i razvoja njihovog poslovanja. Cilj je poticanje uzgoja visokoprofitnih kultura uz praćenje modernih trendova u tehnici i tehnologiji proizvodnje te povezivanje s prehrambeno-prerađivačkim sektorom.
OPIS / SADRŽAJ	Ova mjera uključuje sljedeće aktivnosti: - Razvoj novih proizvoda, procesa i tehnologija - Izradu i ishođenje dokumentacije za adaptaciju postojećih i izradu novih gospodarskih objekata - Certificiranje – uvođenje normi kao što je HACCP, ISO, CE i sl. - Povećanje vrijednosti poljoprivrednih proizvoda - Ulaganje u edukaciju poljoprivrednih proizvođača.
NOSITELJ	Općina Marijanci, postojeći i potencijalni poljoprivrednici, LAG, savjetodavna služba
IZVORI FINANCIRANJA	Mjere ruralnog razvoja, potpore nadležnog ministarstva

MJERA	1P2-M7 Podrška povećanju kvalitete poljoprivrednih proizvoda
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je povećanja konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava kroz izgradnju novih proizvodnih kapaciteta, povećanje postojećih proizvodnih kapaciteta, modernizaciju postojećih gospodarstava, poboljšanje kvalitete proizvoda uvođenjem novih tehnologija i inovacija i stvaranjem, na tržištu, održivih gospodarstva koja prate napredne tehnike i tehnologije.

OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u okviru ove mjere su: - Ulaganja u preradu, marketing i razvoj poljoprivrednih proizvoda - Ulaganje u građenje i opremanje objekata za uzgoj i tov životinja - Ulaganje u građenje i opremanje objekata za skladištenje, hlađenje, čišćenje, sušenje, zamrzavanje, klasiranje i pakiranje poljoprivrednih proizvoda - Podrška mladim poljoprivrednicima.
NOSITELJ	Općina Marijanci, potporne institucije, savjetodavna služba
IZVORI FINANCIRANJA	Mjere ruralnog razvoja

1P3 Razvoj turističke infrastrukture

MJERA	**1P3-M1 Razvoj ruralnog i sportsko rekreativnog turizma**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je stvaranje novih i unaprjeđenje postojećih turističkih proizvoda u svrhu privlačenja novih turista te u svrhu privlačenja posjetitelja iz bliskih emitivnih tržišta i poboljšanja uvjeta za sport i rekreaciju lokalnog stanovništva. Kontinuirano i usklađeno razvijanje svih segmenata turističke infrastrukture, sa svrhom da se ujednačenim razvojem postignu sinergijski učinci koji se ne mogu postići koncentracijom na određene segmente infrastrukture.
OPIS / SADRŽAJ	Provedba ove mjere uključivat će implementaciju sljedećih aktivnosti: - Stvaranje novih i unaprjeđenje postojećih turističkih proizvoda u području ruralnog turizma, - Poticanje i koordinacija suradnje dionika turističkog sektora s dionicima gospodarskih djelatnosti te s dionicima javnog i civilnog sektora. - Izgradnja replike slavonskog sela - Izgradnja i uređenje šetnica i biciklističkih staza - Izgradnja i uređenje ugostiteljsko-smještajnih kapaciteta (hotel, privatni smještaj, kampovi, seljačka domaćinstva, smještaj u domaćinstvu te alternativni oblici smještaja (robinzonski i sl.) - Poticanje osnivanja i razvoja malih uslužnih gospodarstava (usluga prehrane i noćenja) - Tematizacija eno-gastronomske ponude bazirane na zdravim domaćim namirnicama i tradiciji.
NOSITELJ	Općina Marijanci, postojeći i potencijalni poduzetnici (gospodarski subjekti), udruge, zadruge i stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, Fondovi EU, potpore nadležnih ministarstava, mjere ruralnog razvoja

MJERA	1P3-M2 Podrška razvoju lovnog i ribolovnog turizma
CILJ I SVRHA MJERE	Lovni i ribolovni turizam važne su sastavnice kontinentalnog turizma, te navedeni oblici turizma privlače brojne domaće i inozemne turiste. Cilj ove mjere je privući što više turista na područje općine uređenjem lovišta, izgradnjom smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta, te obogaćivanjem gastronomske ponude.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u okviru ove mjere su: - Izgradnja i uređenje lovišta - Obnova i uređenje postojećih lovačkih objekata i ribičkih domova - Izgradnja novih smještajnih i ugostiteljskih kapaciteta namijenjenih lovnom i ribolovnom turizmu - Uzgoj i zaštita divljači - Marketing aktivnosti vezane za privlačenje turista.
NOSITELJ	Općina Marijanci, poduzetnici u turističkim djelatnostima, udruge
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, Ministarstvo turizma, mjere ruralnog razvoja, poduzetnici

MJERA	1P3-M3 Obnova vjerskih objekata
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je razvoj vjerskog turizma kroz obnovu i uređenje vjerskih objekata (kulturno dobro, crkva sv. Petra i Pavla) s ciljem privlačenja turista te popularizaciju ovog oblika turizma na području općine kroz pružanje različitih infrastrukturnih, gastronomskih, kulturnih i ostali sadržaji.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u ovoj mjeri su: - Obnova i uređenje vjerskih objekata - Obnova i uređenje crkva sv. Petra i Pavla - Izgradnja smještajnih kapaciteta (kampovi, privatni smještaj, hotel) - Izgradnja ugostiteljskih kapaciteta - Marketing aktivnosti vezane za privlačenje vjerskih turista.
NOSITELJ	Općina Marijanci, vjernici, stanovništvo, gospodarski subjekti, udruge
IZVORI FINANCIRANJA	Fondovi EU, Crkva, Općina Marijanci

1P4 Efikasno korištenje prirodnih potencijala

MJERA	1P4-M1 Revitalizacija zapuštenih poljoprivrednih površina
CILJ I SVRHA MJERE	Ciljevi ove mjere su poticanje stanovništva i gospodarskih subjekata na iskorištavanje zapuštenog poljoprivrednog zemljišta te njegovo efikasno korištenje te poticanje stanovništva na bavljenje poljoprivredom. Želi se poboljšati održivo upravljanje prirodnim potencijalima na području Općine Marijanci.

OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere uključivati će: - Izrada prikaza i trenutnog stanja poljoprivrednog potencijala, - Provođenje analize tla, - Dodjela u zakup i prodaja poljoprivrednog zemljišta, - Poticanje stanovništva na bavljenje poljoprivredom - Stavljanje u funkciju zapuštenih poljoprivrednih površina.
NOSITELJ	Općina Marijanci, postojeći i potencijalni poljoprivrednici, Savjetodavna služba, Agencija za poljoprivredno zemljište
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, mjere ruralnog razvoja, poljoprivrednici

MJERA	**1P4-M2 Korištenje drvnog potencijala**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je kvalitetno i održivo upravljanje drvnim potencijalom na području Općine Marijanci. Svrha ove mjere je održiv rast i razvoj drvnog sektora (proizvodnje i prerade) na području Općine Marijanci.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se sljedeće aktivnosti: - Poticati razvoj novih i rast postojećih proizvođača i prerađivača drvne mase - Poticati viši stupanj prerade drvne mase i proizvodnje finalnih proizvoda iz drvne mase.
NOSITELJ	Proizvođači i prerađivači drvne mase, investitori
IZVORI FINANCIRANJA	Hrvatske šume, EU fondovi

MJERA	**1P4-M3 Iskorištenje vodnih potencijala**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je evidentirati sve prirodne izvore vode u cilju održivog korištenja vodnih potencijala.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere uključivat će: - kartografski prikaz prirodnih izvora vode s osnovnim podacima za svaki izvor i programom mjera za njihovo održavanje i iskorištavanje, - ispitivanje kakvoće izvora, - izrada plana gospodarenja vodnim potencijalom
NOSITELJ	Općina Marijanci
IZVORI FINANCIRANJA	Hrvatske vode, EU fondovi

MJERA	1P4-M4 Korištenje termalne energije
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je bolje iskorištavanje termalne energije u procesu dobivanja električne energije te u svrhe grijanja kućanstava i industrijskih postrojenja. Osim navedenog termalna energija se može koristiti u obliku toplica odnosno rekreacijsko - ljekovitog kupanja.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere uključivat će: - istraživanje geotermalnih izvora - iskorištenje geotermalnih izvora u proizvodnji električne energije - upotreba geotermalne energija za zagrijavanje prostora - iskorištenje geotermalnih izvora u ljekovite svrhe (bazene)
NOSITELJ	Općina Marijanci, gospodarski subjekti, stanovništvo, udruge
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, nadležna ministarstva, Osječko - baranjska županija, EU fondovi

MJERA	1P4-M5 Efikasnije iskorištavanje nafte i prirodnog plina
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha mjere je poboljšanje uvjeta, način i postupak dodjele ugovora i izvođenja istraživanja i eksploatacije nafte i plina na prostoru Općine Marijanci na principima održivog razvoja energetskog sektora.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere uključivat će: - izvođenje geoloških istraživanja nafte i plina; - utvrđivanje rezervi i kvalitete nafte i plina; - privođenje proizvodnji/razrada ležišta (bušenje bušotina, izvođenje radova nad bušenjem i napuštanje bušotina, izgradnja postrojenja, objekata i proizvodnih rezervoara); - eksploatacija/primarna proizvodnja nafte i plina; - saniranje i rehabilitacija istražnog prostora i eksploatacijskog polja; - utvrđivanje naknada za koncesiju - utvrđivanje raspodjele prihoda iz koncesije - smanjivanje i ublažavanje štetnog uticaja na okoliš.
NOSITELJ	Gospodarski subjekti, Općina Marijanci, Republika Hrvatska, Ministarstvo gospodarstva
IZVORI FINANCIRANJA	Gospodarski subjekti, Ministarstvo gospodarstva

1P5 Poticanje razvoja novih proizvoda i usluga u industrijskom sektoru

MJERA	1P5-M1 Poticanje razvoja prerađivačke industrije
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je poticanje prerađivačke industrije uz praćenje modernih trendova u tehnici i tehnologiji proizvodnje, s posebnim naglaskom na prehrambenu industriju. Svrha ove mjere je poticanje novih ulaganja u proširenje, modernizaciju i gradnju novih proizvodnih i prerađivačkih kapaciteta, radi podizanja produktivnosti i prilagodbe tržišnim uvjetima. Kroz mjeru će se podići razina poduzetničkih kompetencija i potaknuti razvoj poduzetničke kulture u društvu.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u skopu ove mjere odnosit će se na: - ulaganja u preradu, marketing i proizvodnju prehrambenih proizvoda, - poticati razvoj novih i rast postojećih proizvođača i prerađivača, - poticati viši stupanj prerade mesnih proizvoda i proizvodnje finalnih proizvoda, - razvoj novih proizvoda, procesa i tehnologija, - izradu i ishođenje dokumentacije za adaptaciju postojećih i izradu novih gospodarskih objekata
NOSITELJ	Poslovni subjekti
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, potpore nadležnog ministarstva, poslovni subjekti

MJERA	1P5-M2 Potpora poduzetnicima u početnom periodu
CILJ I SVRHA MJERE	Potpora poduzećima i obrtima u početnom periodu poslovanja provesti će se s ciljem osiguranja potpore novoosnovanim trgovačkim društvima i obrtima, kako bi se omogućila njihova orijentacija na osnovnu djelatnost i opstanak na tržištu u prvim godiama poslovanja. Cilj i svrha ove mjere je povećanje broja zaposlenih na području općine.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere bit će: - savjetovanje poduzetnika/obrtnika, - sudjelovanje na stručnim usavršavanjima, seminarima i obukama, - konzultantske usluge za prijave na nacionalne i EU natječaje, - provođenje aktivne politike zapošljavanja, - uključivanje mladih nezaposlenih osoba u Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa, - poticanje zapošljavanja osoba sa invaliditetom, marginaliziranih skupina, - provođenje raznih edukacija (povećanje kompetencija nezaposlenih osoba)
NOSITELJ	Općina Marijanci, HZZ, poslodavci
IZVORI FINANCIRANJA	Potpore nadležnog ministarstva, Hrvatski zavod za zapošljavanje

MJERA	1P5-M3 Potpora novom zapošljavanju
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj i svrha ove mjere je povećanje broja zaposlenih na području Općine Marijanci te stjecanje radnog iskustva mladih osoba bez radnog iskustva.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti koje će se provoditi: - Provođenje aktivne politike zapošljavanja - Uključivanje mladih nezaposlenih osoba u Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa - Poticanje zapošljavanja osoba sa invaliditetom, marginaliziranih skupina - Provođenje raznih edukacija (povećanje kompetencija nezaposlenih osoba).
NOSITELJ	Općina Marijanci, HZZ, stanovništvo općine
IZVORI FINANCIRANJA	Mjere aktivne politike zapošljavanja HZZ-a

MJERA	1P5-M4 Potpora investitorima
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je poticanje novih ulaganja u proširenje, modernizaciju i gradnju novih proizvodnih i prerađivačkih kapaciteta, radi podizanja produktivnosti i prilagodbe tržišnim uvjetima.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere biti će: - Savjetovanje poduzetnika/obrtnika - Savjetovanje kod prijave na nacionalne i EU natječaje - Sufinanciranje zakupa poslovnog prostora - Subvencioniranje komunalne naknade i doprinosa - Provođenje raznih edukacija.
NOSITELJ	Općina Marijanci, postojeći i novi poduzetnici, konzultanti, poduzetničke potporne institucije
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, Fondovi EU

CILJ 2: UNAPREĐENJE INFRASTRUKTURE, PROSTORNO PLANIRANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

2P1 Unapređenje javne infrastrukture

MJERA	2P1-M1 Unapređenje komunalne infrastrukture
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha i cilj ove mjere je stvaranje preduvjeta za nesmetani rast i razvoj gospodarstva/gospodarskih aktivnosti te povećanje kvalitete života građana.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti (priprema dokumentacije, ishođenje dozvola, izgradnja, rekonstrukcija, unapređenje/modernizacija i održavanje) i projekti iz sljedećih područja: - Javne rasvjete - Vodoopskrbe - Sustava odvodnje otpadnih i oborinskih voda - Groblja Izgradnja i poboljšanje komunalne infrastrukture u Industrijskoj zoni u Črnkovcima od inznimnog je značaj za razvoj poduzetništva i gospodarski boljitak općine Marijanci.
NOSITELJ	Općina Marijanci, komunalna poduzeća, gospodarski subjekti
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, komunalna poduzeća, Mjere ruralnog razvoja, EU fondovi, Potencijalni poduzetnici

MJERA	2P1-M2 Unapređenje energetsko – tehnološke infrastrukture
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha i cilj ove mjere je stvaranje preduvjeta za nesmetani rast i razvoj gospodarstva i gospodarskih aktivnosti te povećanje kvalitete života građana kroz unapređenja energetsko - tehnološke infrastrukture.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti i projekti iz sljedećih područja: - Rekonstrukcija i modernizacija plinske mreže - Rekonstrukcija i modernizacija elektro mreže - Modernizacija telekomunikacijske mreže (broadband, fiksna i mobilna telefonska mreža). - Poticanje projektiranja, gradnje, rekonstrukcije i održavanja energetski učinkovitih privatnih stambenih i poslovnih objekata.
NOSITELJ	Općina Marijanci, vlasnici privatnih stambenih objekata i ostali poslovni subjekti, Osječko-baranjska županija
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, HEP, Teleoperateri, Poslovni subjekti, EU fondovi

MJERA	2P1-M3 Unapređenje prometne infrastrukture, izgradnja i rekonstrukcija nogostupa
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je unaprijediti prometnu infrastrukturu Općine Marijanci. Svrha ove mjere je stvoriti uvjete za danji nesmetani razvoj područja, stvaranje boljih uvjeta za povezivanje naselja na području Općine i povećanje kvalitete života građana.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti uspostave i unaprjeđenja prometnog sustava te rekonstrukcije i izgradnje nogostupa, prometnica, parkirališta i pješačko – biciklističkih staza na području općine. Neke od konkretnih aktivnosti u sklopu ove mjere bit će: - Održavanje nerazvrstanih cesta na području cijele Općine Marijanci - Rekonstrukcija i održavanje državnih, županijskih i lokalnih prometnica na području Općine Marijanci - Dogradnja i održavanje novih lokalnih cesta - Uspostava organiziranog mjesnog i međumjesnog javnog prijevoza - Izgradnja biciklističkih i pješačkih staza u naseljima - Održavanje nogostupa i kolnika u naseljima.
NOSITELJ	Općina Marijanci, stanovništvo, Osječko - baranjska županija
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, Mjere ruralnog razvoja, EU fondovi

MJERA	2P1-M4 Poboljšanje okolišne infrastrukture
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha ove mjere je poboljšanje okolišne infrastrukture s ciljem preuzimanja EU standarda zašite okoliša.
OPIS / SADRŽAJ	Provedba ove mjere uključivat će implementaciju sljedećih aktivnosti: - uređenje i održavanje parka u centru Podravske Moslavine, - uređenje i održavanje groblja, - uređenje i održavanje dječjih igrališta, - sanacija, revitalizacija i uređenje ostalih zelenih površina.
NOSITELJ	Općina Marijanci
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, Europski fond za regionalni razvoj, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU, Fond za energetsku učinkovitost

MJERA	2P1-M5 Uređenje infrastrukture namijenjene poboljšanju lokalnih temeljnih usluga uključujući kulturu i slobodno vrijeme
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je ulaganje u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu radi povećanja kvalitete života stanovništva općine.

OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u okviru ove mjere se odnose na: građenje i/ili opremanje vatrogasnog doma i spremišta, društvenog doma, dječjeg igrališta, sportske građevine, objekta za slatkovodni sportski ribolov (ribički dom, nadstrešnica i drugo), rekreacijske zone na rijekama i jezerima, biciklističke staze i trake, tematskog puta i parka, građevine za ostvarivanje organizirane njege, odgoja, obrazovanja i zaštite djece do polaska u osnovnu školu (dječji vrtić, rekonstrukcija i opremanje prostora za izvođenje programa predškole te rekonstrukcija i opremanje prostora za igraonicu, javne zelene površine (park i slično), pješačke staze, pješačke zone, otvorenog odvodnog kanala (koji nije sastavni dio ceste), groblja (komunalna infrastruktura i prateće građevine), tržnice, javne prometne površine (trg, pothodnik, nadvožnjak, javne stube i prolaz).
NOSITELJ	Općina Marijanci, komunalno poduzeće, gospodarski subjekti, stanovništvo općine, investitori
IZVORI FINANCIRANJA	Osječko - baranjska županija, Mjere ruralnog razvoja, EU fondovi

2P2 Unapređenje društvene infrastrukture

MJERA	**2P2-M1 Održavanje i opremanje školskih objekata**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je obnova i održavanje infrastrukture za razvoj formalnog i neformalnog obrazovanja te popratnih sadržaja u funkciji obrazovanja.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti vezane za izgradnju, rekonstrukciju, adaptaciju i modernizaciju obrazovne infrastrukture na svim nivoima formalnog i neformalnog obrazovanja. Mjera osim navedenih aktivnosti uključuje i aktivnosti povezane sa nabavom suvremene opreme namijenjene edukacijama i školstvu te opremanje obrazovnih objekata. Neki od projekata koji će se povoditi u sklopu ove mjere su: - Opremanje novoizgrađene osnovne škole u Marijancima - Poboljšanje uvjeta u ostalim osnovnim školama u općini
NOSITELJ	Općina Marijanci, MZOŠ, obrazovne institucije, predškolska djeca, školarci, studenti, građani, gospodarski subjekti
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Županija Osječko – baranjska

MJERA	**2P2-M2 Zdravstvena i socijalna infrastruktura**
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha ove mjere je unaprijediti infrastrukturne uvjete neophodne za kvalitetan rad institucija koje pružaju zdravstveno – socijalne usluge, a koje predstavljaju jedan od osnovnih parametara kvalitete života.

OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti vezane za izgradnju, rekonstrukciju, adaptaciju i modernizaciju zdravstvenih ustanova na području Općine Marijanci. U sklopu ove mjere provodit će se sljedeće aktivnosti: - Rekonstrukcija i adaptacija postojeće zdravstvene infrastrukture - izgradnja infrastrukture za skrb starijih i nemoćnih osoba (starački domovi i sl.) - poboljšanje infrastrukture namijenjene otvaranju ljekarne.
NOSITELJ	Općina Marijanci, stanovništvo, zdravstvene i socijalne ustanove, pružatelji zdravstvenih i socijalnih usluga
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo socijalne politike i mladih, Osječko baranjska županija

MJERA	**2P2-M3 Obnova i održavanje sportske infrastrukture**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je unaprijediti infrastrukturne uvjete za sport i rekreaciju građana i turista čime će se pridonijeti kvalitetnijem načinu života i boljem zdravstvenom stanju stanovnika općine.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti izgradnje / uređenja i upravljanja sportsko-rekreacijskom infrastrukturom. Navedeno će uključivati sljedeće aktivnosti: - Održavanje i gospodarenje sportskim objektima - Rekonstrukcija sportskih objekata - Gospodarenje i održavanje ostale sportske infrastrukture (igrališta i popratne infrastrukture) - Izgradnja sportske dvorane u Marijancima - Izgradnju i uređenje sportskih igrališta (teniska, nogometna, rukometna, košarkaška, mini golf, dječja igrališta i sl.).
NOSITELJ	Općina Marijanci, sportska društva, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Županija Osječko- baranjska

MJERA	**2P2-M4 Obnova i održavanje društvenih domova i prostorija za rad udruga**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je uređenje ili rekonstrukcija društvene infrastrukture koja doprinosi unaprjeđenju kulture življenja i kvalitete života lokalnog stanovništva, odnosno sudionika organizacija civilnog društva.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti izgradnje / uređenja i upravljanja društvenom infrastrukturom. Ova mjera uključivat će aktivnosti kao što su: - Izgradnja društvenog doma u Črnkovcima - održavanje postojećih dječjih igrališta, - izgradnja/rekonstrukcija i opremanje prostorija za rad udruga - uređenje kulturno-povijesnih građevina
NOSITELJ	Općina Marijanci, sportska društva, stanovništvo

IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Županija Osječko- baranjska

MJERA	**2P2-M5 Unaprjeđenje kulturnih i sportskih programa**
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha mjere je očuvanje kulturne tradicije zbog privlačenja posjetitelja iz bliskih emitivnih tržišta te poboljšanje uvjete za sport i rekreaciju lokalnom stanovništvu.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere su: - Organizacija kulturnih manifestacija (smotre folklora i oslalih događaja u organizaciji KUD-a) - Organizacija sportskih natjecanja - Organizacija ostalih manifestacija
NOSITELJ	Općina Marijanci, udruge civilnog društva
IZVORI FINANCIRANJA	Ministarstvo kulture, Ministarstvo turizma, Općina Marijanci

MJERA	**2P2-M6 Izgradnja kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je modernizacija postojećih i gradnja novih kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba, te poboljšanje socijalnih usluga, uvjeta i kvalitete života ciljne skupine stanovnika.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti u sklopu ove mjere bit će sljedeće: - izgradnja/modernizacija doma za starije, - jačanje ljudskih kapaciteta pružatelja socijalnih usluga, - kreiranje programa za poboljšanje uvjeta i kvalitete života starijih osoba.
NOSITELJ	Općina Marijanci, Postojeći i potencijalni poduzetnici
IZVORI FINANCIRANJA	Privatni poduzetnici, EU fondovi

MJERA	**2P2-M7 Izgradnja bazena za kupanje i rekreaciju**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je izgradnja otvorenih i zatvornih bazena namjenjenih lokalnom stanovništvu te turistima za kupanje i rekreaciju. Ovom mjerom se ujedno proširuje turisička ponuda Općine Marijanci.
OPIS / SADRŽAJ	Ova mjera uključivat će aktivnosti kao što su: - izgradnja i opremanje otvorenih bazena - izgradnja i opremanje zatvorenih bazena - poboljšanje rekreacijskih aktivnosti sportovima na vodi
NOSITELJ	Općina Marijanci
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, Osječko - baranjska županija, EU fondovi

MJERA	2P2-M8 Izgradnja, adaptacija i rekonstrukcija ostale društvene infrastrukture
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je uređenje ili rekonstrukcija ostale društvene infrastrukture koja doprinosi unaprjeđenju kulture življenja i kvalitete života lokalnog stanovništva.
OPIS / SADRŽAJ	Ova mjera uključivat će aktivnosti kao što su: - Održavanje postojeće i izgradnja nove društvene infrastrukture - Izgradnja/rekonstrukcija i opremanje prostora za rad mjesnih odbora - Izgradnja DVD doma u Črnkovcima i Marijancima - Izgradnja mrtvačnice u Brezovici
NOSITELJ	Općina Marijanci, udruge, mjesni odbori, lokalno stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, Osječko - baranjska županija, Mjere ruralnog razvoja, EU fondovi

2P3 Kvalitetno prostorno planiranje

MJERA	2P3-M1 Rješavanje imovinsko – pravnih odnosa
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je rješavanje imovinsko – pravnih problema sređivanjem i usklađivanjem stanja u zemljišnim knjigama i katastru kako bi se brže i jednostavnije ishodile građevinske i druge dozvole za rad
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se sljedeće aktivnosti: - Poticanje lokalnog stanovništva i pravnih osoba na sređivanje imovinsko-pravnih odnosa - Savjetovanje građana o načinu rješavanja (koracima) imovinsko-pravnih odnosa - Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa nad nekretninama u vlasništvu općine.
NOSITELJ	Općina Marijanci, gospodarski subjekti, lokalno stanovništvo te ostali vlasnici nekretnina na području općine
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, RH

MJERA	2P3-M2 Ažuriranje prostorno – planske dokumentacije
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je kvalitetno upravljanje prostorom, a svrha usklađenost prostorno - planske dokumentacije s potrebama i promjenama koje donosi razvoj Općine Marijanci uvažavajući standarde zaštite okoliša.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnost ove mjere je kontinuirano ažuriranje prostorno – planske dokumentacije. Prostorno – planska dokumentacija treba biti u skladu s dugoročnim ciljevima i mjerama prostornog razvoja gospodarstva i društvenih sadržaja te u skladu s okolišnim standardima i propisima (posebno u zaštićenim područjima).

NOSITELJ	Općina Marijanci, županijska uprava za prostorno planiranje
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci

2P4 Gospodarenje otpadom

MJERA	**2P4-M1 Stvaranje uvjeta za kvalitetno zbrinjavanje otpada**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je stvoriti infrastrukturne i institucionalne uvjete koji će omogućiti kvalitetno zbrinjavanje otpada. Svrha ove mjere je stvoriti uvjete za koordinirano provođenje aktivnosti gospodarenja otpadom.
OPIS / SADRŽAJ	Ova mjera uključivat će aktivnosti vezane za fizičku i institucionalnu infrastrukturu neophodnu za kvalitetno funkcioniranje sustava zbrinjavanja otpada. Aktivnosti u sklopu ove mjere uključuju: - Izrada / ažuriranje Plana gospodarenja otpadom Općine Marijanci - Uvođenje najboljeg rješenja za selekciju i selektivno prikupljanje otpada s područja Općine Marijanci - Uspostavu sustava za zbrinjavanje infektivnog otpada - Uređenje infrastrukture za odvojeno sakupljanje otpada. - Uvođenje mobilnog reciklažnog dvorišta - Izgradnja reciklažnog dvorišta
NOSITELJ	Općina Marijanci, komunalna poduzeća, gospodarski subjekti, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Fondovi EU

MJERA	**2P4-M2 Podizanje svijesti građanstva o važnosti i prednostima sortiranja otpada**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj je zadovoljavanje propisanih normi u vezi s obvezom sortiranja otpada i provođenja edukativno-informativnih aktivnosti u području gospodarenja otpadom sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom te poticanje svijesti građana o važnosti odvajanja i ponovne uporabe otpada.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se edukativno-informativne aktivnosti o načinima, važnosti i prednostima sortiranja i pravilnog gospodarenja otpadom. Te aktivnosti uključivat će: - Nabava opreme za odvojeno sakupljanje otpada - Informiranje građana o potrebi i načinima odvajanja i ponovne uporabe otpada.
NOSITELJ	Općina Marijanci, komunalna poduzeća, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Fondovi EU, Općina Marijanci

2P5 Zaštita prirode i očuvanje okoliša

MJERA	2P4-M1 Zaštita biološke i krajobrazne raznolikosti
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je očuvati raznolikost krajolika i bioloških vrsta na području Općine Marijanci, posebno zaštićenog područja Regionalnog parka Mura - Drava. Svrha mjere je stvoriti preduvjete za provedbu aktivnosti zaštite prirode i upravljanja zaštićenim prirodnim područjima na lokalnoj razini.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se aktivnosti / projekti zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti kao što su aktivnosti u vezi s održanjem i povećanjem brojnosti populacija ugroženih vrsta te očuvanjem i obnovom njihovih staništa: - Izrada liste posebno vrijednih prirodnih područja Općine Marijanci - Izrada potrebne dokumentacije i pokretanje postupka zaštite posebno vrijednih prirodnih područja općine Marijanci - Uvrštenje vrijednih i zaštićenih prirodnih područja od posebnog interesa u prostorno plansku dokumentaciju - Adekvatno korištenje zaštićenih područja i područja od posebnog interesa - Informativno - edukativne radionice za sve dobne skupine i strukture stanovništva - Aktivnosti u vezi s održanjem i povećanjem brojnosti populacija ugroženih vrsta - Aktivnosti u vezi s očuvanjem i obnovom staništa ugroženih vrsta
NOSITELJ	Općina Marijanci, lokalno stanovništvo, organizacije civilnog društva, udruge za zaštitu okoliša, sportske udruge
IZVORI FINANCIRANJA	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Fondovi EU, Općina Marijanci, ostala nadležna ministarstva

2P6 Energetska efikasnost

MJERA	2P6-M1 Poticanje primjene obnovljivih izvora energije
CILJ I SVRHA MJERE	Ovom mjerom želi se potaknuti veće korištenje obnovljivih izvora energije privatnog i javnog sektora na području Općine Marijanci kako bi se smanjila emisija stakleničih plinova.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere poticat će se korištenje OIE i olakšati uvođenje sustava koji koriste OIE. Aktivnosti u sklopu ove mjere uključivat će: - Osmišljavanje i provedbu programa sufinanciranja proizvodnje i korištenja energije iz OIE - Implementaciju obnovljivih izvora u postojeće energetske sustave – npr. postavljanje solarnih ćelija, kolektora za pripremu tople vode i sl. - Povećanje informiranosti i znanja korisnika o mogućnostima uštede energije, troškovima i koristi.

NOSITELJ	Gospodarski subjekti, javni sektor, udruge civilnog društva, lokalno stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Fondovi EU

MJERA	**2P6-M2 Poticanje primjene energetski učinkovitih tehnologija**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere jest povećanje energetske učinkovitosti u privatnom i javnom sektoru uvođenjem novih energetski učinkovitih tehnologija. Mjera je usmjerena na promociju korištenja vozila na alternativni pogon poput električnih vozila, vozila na ukapljeni plin i slično te uvođenje energetski učinkovite tehnologije u poljoprivredi i industriji.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se sljedeće aktivnosti: - Održavanje informativno-edukativnih radionica o prednostima i potencijalnim modelima financiranja uvođenja novih energetsko učinkovitih tehnologija, - Održavanje informativno-edukativnih radionica o mogućnostima primjene energetski učinkovitih tehnologija u poljoprivredi, - Poticanje uvođenja novih energetsko učinkovitih tehnologija. - Poticanje projektiranja, gradnje, rekonstrukcije i održavanja energetski učinkovitih privatnih stambenih i poslovnih objekata - Program energetske učinkovitosti u osnovnim školama i drugim javnim prostorima.
NOSITELJ	Gospodarski subjekti, javni sektor, udruge lokalnog društva, lokalno stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, Fondovi EU

CILJ 3. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA, RAZVOJ PARTNERSTVA I MEĐUSEKTORSKA SURADNJA

3P1 Razvoj ljudskih potencijala

MJERA	3P1-M1 Razvoj formalnog obrazovanja
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je podizanje kvalitete rada odgojno - obrazovnih institucija na području Općine Marijanci kako bi one bile u mogućnosti odgovoriti na promjene na tržištu rada. Kvalitetna suradnja gospodarskih subjekata i odgojno - obrazovnih institucija doprinijet će kvaliteti obrazovnih programa i njihovoj usklađenosti s potrebama tržišta te pomoći usmjeriti učenike osnovne škole na daljnje obrazovanje.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere su sljedeće: - Jačanje/usavršavanje ljudskih i materijalnih resursa obrazovnih institucija na razinama vrtića i osnovne škole - Uspostavljanje programa ranog profesionalnog usmjeravanja - Profesionalno usmjeravanje i savjetovanje učenika osnovnih škola.
NOSITELJ	Općina Marijanci, HZZ, učenici, zaposlenici odgojno – obrazovnih institucija, gospodarski subjekti
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, Operativni program ''Učinkoviti ljudski potencijali'', nadležno ministarstvo

MJERA	3P1-M2 Poticanje cjeloživotnog obrazovanja
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je razvoj institucija i programa neformalnog obrazovanja koje će voditi jačanju konkurentnosti i gospodarskom razvoju. Svrha je unaprijediti formalno stečeno obrazovanje, znanje i vještine kako bi se ojačale kompetencije i konkurentnost radne snage na tržištu rada.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se sljedeće aktivnosti: - Osiguranje uvjeta za razvoj cjeloživotnog učenja - Prilagodba postojećih i razvoj novih programa cjeloživotnog obrazovanja u skladu s potrebama tržišta za sve skupine - Promicanje cjeloživotnog obrazovanja te podizanje svijesti i stvaranje pozitivnog stava prema učenju i znanju - Stvaranje mreže (partnerstva) institucija za cjeloživotno obrazovanje - Stipendiranje učenika i studenata s područja Općine Marijanci - Subvencioniranje prijevoza za učenike i studente s područja Općine Marijanci - Subvencioniranje nabavke knjiga i informatičke opreme za učenje za učenike i studente - Sufinanciranje/financiranje darovitih učenika i studenata za odlazak na natjecanja - Subvencioniranje vrtića.
NOSITELJ	Općina Marijanci, HZZ, učenici, zaposlenici odgojno – obrazovnih institucija, gospodarski subjekti, udruge civilnog društva
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, Operativni program ''Učinkoviti ljudski potencijali'', HZZ

3P2 Očuvanje kulturne i društvene baštine

MJERA	3P2-M1 Održivo upravljanje društveno kulturnom baštinom
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je osiguranje dugotrajne zaštite društveno kulturnih vrijednosti te aktivnosti istraživanja poznatih, a još ne istraženih nalazišta kulturno povijesne baštine te analiza nematerijalne i materijalne kulturne baštine na području Općine Marijanci.
OPIS / SADRŽAJ	Kako bi se ostvario cilj ova će mjera uključivati provedbu sljedećih aktivnosti: - Definiranje nositelja upravljanja društveno kulturnom baštinom Općine Marijanci te izradu plana upravljanja društveno-kulturnom baštinom - Podržavanje programa/projekata vezanih za društveno kulturnu baštinu (npr. očuvanje jezika, kulture, običaja i sl.) - Sufinanciranje kulturno-umjetničkih manifestacija - Obnova sakralnih objekata crkva - Prikupljanje i analiza nematerijalne kulturne baštine
NOSITELJ	OCD, udruge koje se bave očuvanjem kulturnih sadržaja, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Europski fond za regionalni razvoj, Ministarstvo kulture

MJERA	3P2-M2 Istraživanje kulturno povijesne baštine
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je podržati aktivnosti istraživanja poznatih, a još ne istraženih nalazišta kulturno povijesne baštine te sakupljanje i analiza nematerijalne kulturne baštine na području Općine Marijanci
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere su: - Arheološka istraživanja potencijalnih nalazišta - Sakupljanje i analiza nematerijalne kulturne baštine - Poticanje razvoja etno-turizma i podrška radu kulturno umjetničkih društava - Ulaganje u razvoj tradicijskih obrta i suvenira.
NOSITELJ	Općina Marijanci, udruge koje se bave očuvanjem kulturnih sadržaj
IZVORI FINANCIRANJA	EU fondovi, Ministarstvo kulture

MJERA	3P2-M3 Unapređenje sporta
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha ove mjere je stvoriti uvjete za bavljenje sportom svih dobnih skupina građana s ciljem zdravog načina života, razvoja vlastitih potencijala i sposobnosti te socijalizacije i prevencije društveno štetnih ponašanja. Cilj je unaprijediti ponudu i kvalitetu sportsko – rekreativnih sadržaja i učiniti ih dostupnima svim zainteresiranim građanima.

OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere su sljedeće: - Poticanje građana na rekreaciju i bavljenje sportom - Poticanje i stvaranje uvjeta za razvoj sportskih programa namijenjenih djeci i mladima - Sufinanciranje rada sportskih klubova - Razvoj novih sportskih i rekreativnih sadržaja namijenjenih svim dobnim skupinama - Uključivanje sportskih i rekreativnih sadržaja u turističku ponudu - Poticanje izvrsnosti u sportu.
NOSITELJ	Općina Marijanci, sportski klubovi, stanovništvo, gospodarski subjekti
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci

3P3 Unapređenje zdravstvene i socijalne zaštite

MJERA	**3P3-M1 Unapređenje zdravstvenih usluga**
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha unaprijeđenja zdravstvene zaštite je pružanja kvalitetnijih zdravstvenih usluga što većem broju stanovnika i uz to poboljšanje zdravstvenog stanja i kvalitete života lokalnog stanovništva.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere su: - Omogućiti dostupnost primarne zdravstvene zaštite i jednake uvjete zdravstvene skrbi za svakog stanovnika, - Povećanje kapaciteta (materijalnih i ljudskih) za adekvatno pružanje zdravstvenih usluga, - Kreiranje programa prevencije/uništavanja ambrozije, - Jačanje primarne zdravstvene zaštite u nerazvijenim područjima putem sustava stipendiranja specijalizacije obiteljske medicine i subspecijalizacije, - Jačanje upravljačkih kadrova izobrazbom, - Unaprijeđenje, modernizacija i održavanje postojećih informacijskih sustava. - Povezivanje i stručno usavršavanje pružatelja zdravstvenih usluga - Otvaranje novih ljekarni
NOSITELJ	Stanovništvo, ustanove za pružanje zdravstvene zaštite, zaposlenici ustanova za pružanje zdravstvene zaštite
IZVORI FINANCIRANJA	Ministarstvo zdravlja, Europski socijalni fond, Osječko-baranjska županija

MJERA	**3P3-M2 Unapređenje socijalnih usluga**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je razvoj novih socijalnih usluga, poboljšanje uvjeta i kvalitete života socijalno marginaliziranih skupina te njihovo uspješno integriranje u gospodarski i društveni život. Svrha je unaprijeđenje kvalitete života i povećati mogućnost zapošljavanja i samostalnog života socijalono ugroženih osoba kroz razvoj učinkovitih i uključivih socijalnih usluga u zajednici.

OPIS / SADRŽAJ	Provedba ove mjere uključivat će implementaciju sljedećih aktivnosti: - Poboljšanje informiranost civilnog sektora - Povećnje mogućnosti zapošljavanja teško zapošljivih skupina, tj. skupina koje su u posebno teškom položaju na tržištu rada - Razvoj kapaciteta OCD s ciljem kvalitetnijih socijalnih usluga - Pristup javnim uslugama osobama s invaliditetom - Širenje mreže postojećih socijalnih usluga kroz razvoj novih inovativnih socijalnih usluga (npr. dostavljanje obroka starim i nemoćnim osobama), kreiranje programa za poboljšanje uvjeta i kvalitete života marginaliziranih skupina, - Poticanje volontiranja u području socijalnih usluga. - Jačanje ljudskih kapaciteta pružatelja socijalnih usluga - Mogućnost izgradnje staračkih domova - Otvaranje dnevnog boravka za starije i nemoćne - Prevencija i mjere ublažavanja ranog napuštanja školovanja kod mladih osoba.
NOSITELJ	Općina Marijanci, Centar za socijalnu skrb, Crveni križ, odgojno-obrazovne ustanove, pružatelji socijalnih usluga
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, Ministarstvo socijalne politike i mladih

3P4 Jačanje uloge OCD-a i razvoj ljudskih potencijala

MJERA	**3P4-M1 Unapređenje znanja i vještina civilnog društva**
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha ove mjere je jačanje znanja i vještina članova OCD-a potrebnih za rad i provedbu programa važnih za društveno ekonomski razvoj Općine Marijanci te organizacija, provedba programa, unaprjeđenje znanja i vještina stanovnika Općine.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere su: - Poboljšanje informiranosti civilnog sektora - Poboljšanje konkurentnosti i jačanje kapaciteta OCD za pružanje socijalnih usluga - Financijsko podupiranje programa OCD-a vezanih za organizaciju programa neformalnog obrazovanja - Jačanje kapaciteta članova OCD-a u područjima: upravljanje organizacijama civilnog društva, prikupljanje financijskih sredstava za rad, računovodstvo organizacija civilnog društva.
NOSITELJ	Općina Marijanci, članovi OCD-a, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, Europski socijalni fond

MJERA	3P4-M2 Poticanje i razvoj socijalnog poduzetništva
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj ove mjere je potaknuti organizacije civilnog društva na uključivanje u socijalno poduzetništvo. Razvojem socijalnog poduzetništva povećava se financijska stabilnost organizacija civilnog društva. Djelatnost socijalnog poduzetništva uvijek je u skladu i sinergiji s vizijom i misijom organizacije, a sav ostvareni profit koristi se za projekte, programe i rad organizacije.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere provodit će se sljedeće aktivnosti: - Razvijanje i implementiranje obrazovnih sadržaja vezanih za pokretanje i bavljenje socijalnim poduzetništvom - Razvijanje infrastrukture za brži razvoj socijalnog poduzetništva - Uključivanje mjere socijalnog poduzetništva u sustav potpora za MSP - Stručna i administrativna pomoć pri dobivanju potpora i subvencija za pokretanje i/ili bavljenje socijalnim poduzetništvom - Informiranje stanovništva i OCD-a o socijalnom poduzetništvu (kroz organizirane radionice i edukacije)
NOSITELJ	Organizacije civilnog društva, Općina Marijanci, lokalno stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, nadležno ministarstvo

MJERA	3P4-M3 Poticanje socijalnog dijaloga
CILJ I SVRHA MJERE	Svrha ove mjere je uključiti stanovništvo preko OCD u procese odlučivanja na lokalnoj razini radi optimalnog korištenja vlastitih razvojnih prednosti. Cilj je da se na lokalnoj razini potakne pokretanje socijalnog dijaloga između socijalnih partnera i u dijalog uključi stanovništvo. Pokretanjem socijalnog dijaloga želi se postići bolja organiziranost OCD i njihov utjecaj na demokratizaciju procesa odlučivanja u JLS.
OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti koje će se provoditi u okviru ove mjere su: - Razvoj i unapređenje kompetencija predstavnika OCD radi aktivnog i odgovornog sudjelovanja u lokalnoj Zajednici - Suradnja socijalnih partnera na lokalnoj razini - Poboljšanje poduzetničke klime - Aktivan rad u Gospodarskom socijalnom vijeću
NOSITELJ	Općina Marijanci, susjedne općine, poslodavci, sindikati, OCD
IZVORI FINANCIRANJA	Europski socijalni fond, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, HZZ

MJERA	3P4-M4 Poticanje volonterstva
CILJ I SVRHA MJERE	Podržavajući lokalne organizacije civilnoga društva i pružajući im podršku da doprinesu razvoju lokalnih zajednica u okviru kojih djeluju, poslovni sektor pomaže sveukupnom društveno-ekonomskom razvoju. Cilj mjere je unaprijediti postojeće i razviti nove učinkovite mehanizme za unapređenje volonterstva u okruženju Općine Marijanci donošenjem i provođenjem poticajnih mjera od strane države, poslovnog sektora, obrazovnih institucija.

OPIS / SADRŽAJ	Aktivnosti koje će se provoditi u sklopu ove mjere su: - Povećati vidljivost i prepoznatljivost vrijednosti volonterskoga rada kroz medije, uz naglasak na promociji primjera dobre prakse - Razvijati i osmisliti kvalitetne volonterske programe, koji uključuju sve elemente menadžmenta volontera te koji će odgovoriti na različite motivacije i interese različitih kategorija stanovništva - Uspostaviti i razviti mehanizme motiviranja i uključivanja mladih u volonterske aktivnosti - Povećati učestalost volontiranja koja se manifestira kroz broj volonterskih sati svih kategorija stanovništva - Uspostaviti učinkovite mehanizme praćenja volonterskih aktivnosti u Hrvatskoj - Uvesti sadržaje o volonterskom radu u obrazovne institucije.
NOSITELJ	Općina Marijanci, organizacije civilnog društva, mediji, gospodarski subjekti, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, EU fondovi

3P5 Suradnja između JLS i međunarodna suradnja

MJERA	**3P5-M1 Suradnja s gradovima i JLS**
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je jačati suradnju Općine Marijanci, lokalnih poduzetnika i stanovnika sa susjednim općinama, gradovima i udaljenim poduzetnicima u Hrvatskoj. Svrha ove mjere je razmjena iskustava i najboljih praksi te zajedničko rješavanje istovjetnih problema kroz projekte članova lokalne zajednice (Općine, organizacija civilnog društva, gospodarskih subjekata i sl.), te mogućnost za buduću suradnju.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere značajna pozornost posvetit će se provođenju sljedećih aktivnosti: - Promicanju suradnje s drugim gradovima i općinama (uspostava novih suradnji) - Razmjeni iskustava i najbolje prakse u područjima od interesa za lokalne zajednice (gospodarstvo, turizam, ekologija, financiranje, razvoj infrastrukture, socijalna skrb itd.) - Poticanje poduzetnika iz drugih krajeva Hrvatske na investiranje u Općini Marijanci
NOSITELJ	Općina Marijanci, gospodarski subjekti, druge općine i gradovi u HR
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, EU fondovi

MJERA	3P5-M2 Poticanje prekogranične i transnacionalne suradnje
CILJ I SVRHA MJERE	Cilj mjere je jačati prekograničnu suradnju sa susjednim zemljama, prvenstveno zemljama EU. Svrha ove mjere je razmjena iskustava i najboljih praksi te zajedničko rješavanje istovjetnih problema kroz zajedničke projekte.
OPIS / SADRŽAJ	U sklopu ove mjere značajna pozornost posvetit će se provođenju sljedećih aktivnosti: - Promicanju suradnje s drugim gradovima i općinama iz susjednih zemalja - Poticanju suradnje s pripadnicima hrvatskog naroda u drugim državama - Korištenju resursa lokalnog stanovništva na privremenom radu i boravku u stranim zemljama za uspostavljanje prijateljskih i gospodarskih odnosa - Razmjeni iskustava i najbolje prakse u područjima od interesa za lokalne zajednice (gospodarstvo, turizam, ekologija, financiranje, razvoj infrastrukture, socijalna skrb itd.) - Razvoju i provedbi prekograničnih i transnacionalnih projekata iz raznih područja i sektora djelovanja.
NOSITELJ	Općina Marijanci, gospodarski subjekti, organizacije civilnog društva, stanovništvo
IZVORI FINANCIRANJA	Općina Marijanci, EU fondovi, prekogranična suradnja

12. Usklađenost Lokalne razvojne strategije razvoja Općine Marijanci s drugim strategijama i strateškim dokumentima

Razvoj na lokalnoj razini ne događa se u izolaciji. Prepoznavanje i uvažavanje šireg planskog konteksta ključan je element koncipiranja svakog razvojnog plana. Širi planski kontekst LRS su županijski razvojni planovi i strategije te nacionalni razvojni planovi i strategije (kako sektorski, tako i cjelokupni). Prilikom pripreme LRS Općine Marijanci za razdoblje 2015. – 2020. vodilo se računa o njezinoj usklađenosti s navedenim širim okvirom, osobito u segmentu utvrđivanja strateških ciljeva i prioriteta koji su konkretizirani na način da slijede opći smjer zadan ciljevima i prioritetima RH.

Kod utvrđivanja ciljeva i prioriteta LRS Općine Marijanci posebice se uzimala u obzir usklađenost s ciljevima i prioritetima na višoj razini, dakle ciljevima i prioritetima Osječko-baranjske županije i RH.

12.1. Usklađenost s Županijskom razvojnom strategijom Osječko - baranjske županije

Kako bi se osigurala usklađenost sa strateško planskim dokumentom višeg reda, kod planiranja strateških ciljeva razvoja Općine Marijanci u razmatranje su uzeti ciljevi Županijske razvojne strategije Osječko - baranjske županije. Usklađenost ovih dvaju strateških dokumenta vidljiva je u tablici.

Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije 2011.-2013. godine	**Strategija razvoja Općine Marijanci 2015.-2020. godine**
STRATEŠKI CILJ 1: Održivi razvoj i unapređenje prostora	**STRATEŠKI CILJ 2:** Unapređenje infrastrukture, prostorno planiranje i zaštita okoliša
STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj konkurentnog gospodarstva	**STRATEŠKI CILJ 1:** Stvaranje konkurentnog gospodarstva
STRATEŠKI CILJ 3: Razvoj ljudskih resursa i kvalitetno zadovoljavanje javnih potreba građana	**STRATEŠKI CILJ 3:** Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja

12.2. Usklađenost s Razvojnom strategijom LAG-a Karašica

Usklađenost strateških ciljeva razvoja Općine Marijanci s strateškim ciljevima LAG-a Karašica je vidljiva u tablici

Lokalna razvojna strategija LAG-a Karašica 2013.-2014.	Strategija razvoja Općine Marijanci 2015.-2020. godine
STRATEŠKI CILJ 1: Održivi razvoj konkurentne poljoprivrede i prehrambene industrije	**STRATEŠKI CILJ 1:** Stvaranje konkurentnog gospodarstva
STRATEŠKI CILJ 2: Razvoj gospodarstva i poduzetništva	
STRATEŠKI CILJ 3: Razvoj ruralnog turizma i očuvanje prirodne i kulturne baštine	**STRATEŠKI CILJ 2:** Unapređenje infrastrukture, prostorno planiranje i zaštita okoliša
STRATEŠKI CILJ 4: Razvoj društvenog kapitala i unapređenje kvalitete života	**STRATEŠKI CILJ 3:** Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja

12.3. Usklađenost s Nacionalnim razvojnim ciljevima

Strateški ciljevi, prioriteti i mjere Strategije razvoja Općine Marijanci komplementarni su s relevantnim nacionalnim strateškim dokumentom Strategojom ruralnog razvoja RH 2008.-2013.

Strategija ruralnog razvoja HR 2008.-2013.	Strategija razvoja Općine Marijanci 2015.-2020. godine
STRATEŠKI CILJ 1: Poboljšanje konkurentnosti poljoprivrednog i šumarskog sektora	**STRATEŠKI CILJ 1:** Stvaranje konkurentnog gospodarstva
STRATEŠKI CILJ 2: Očuvanje, zaštita i održiva uporaba okoliša, krajolika, prirodnog i kulturnog naslijeđa	**STRATEŠKI CILJ 1:** Stvaranje konkurentnog gospodarstva **STRATEŠKI CILJ 3:** Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja
STRATEŠKI CILJ 3: Poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima i proširenje gospodarskog programa ruralnog gospodarstva	**STRATEŠKI CILJ 1:** Stvaranje konkurentnog gospodarstva **STRATEŠKI CILJ 3:** Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja
STRATEŠKI CILJ 4: Poboljšanje učinkovitosti institucijskog okruženja	**STRATEŠKI CILJ 1:** Stvaranje konkurentnog gospodarstva **STRATEŠKI CILJ 3:** Unapređenje kvalitete života, razvoj partnerstva i međusektorska suradnja

13. Plan provedbe Lokalne razvojne strategije Općine Marijanci

Planiranje i provedba lokalne razvojne politike organizira se na više razina javne vlasti. Prva je razina središnjih tijela državne uprave usmjerenih na stvaranje okvira i poticanje ravnomjernog razvoja cijelog teritorije RH, druga je regionalna/županijska razina orijentirana na stvaranje okvira i poticanje razvoja regije, a treću razinu predstavljaju jedinice lokalne samouprave usmjerene na razvoj lokalnog područja. Središnja je razina odgovorna za sveukupnu viziju razvoja i aktivno vođenje u ostvarenju ciljeva razvoja na lokalnoj i regionalnoj razini. Regionalna i lokalna razina zadužene su za usmjeravanje vlastitog razvoja prema ostvarivanju vlastitih specifičnih ciljeva, ali i sveukupnih razvojnih ciljeva Osječko-baranjske županije i Republike Hrvatske. U svrhu uspješne provedbe LRS Općine Marijanci te postizanja postavljenih strateških ciljeva važno je postići suradnju svih razina (središnje, regionalne i lokalne) te isto tako i suradnju svih dionika na lokalnoj razini.

13.1. Provedba Lokalne razvojne strategije

Provedba LRS Općine Marijanci, odnosno projekata u okviru LRS u najvećoj je mjeri u nadležnosti javnog sektora. Međutim, kako bi se ostvarile postavljena vizija i strateški ciljevi razvoja, nužna je suradnja javnog, privatnog i civilnog sektora.

Ključnu ulogu u provedbi LRS ima Općina, odnosno njegova upravna tijela. Općina Marijanci usvaja LRS te nakon usvajanja redovito, razmatrajući godišnja i druga izvješća, prati njezinu provedbu. Planskim dokumentima koje donosi, Općina osigurava provedbu LRS te poduzima mjere/aktivnosti iz svoje nadležnosti kako bi se što uspješnije implementirale sve postavljene razvojne mjere. Općinski načelnik usklađuje aktivnosti svih dionika provedbe LRS donošenjem provedbenih akata, predlaganjem mjera njezine provedbe, nadzorom nad izvršenjem tim mjera, sudjelovanjem u postupku rangiranja razvojnih projekata te izvještavanjem Općinskog vijeća o provedbi i rezultatima provedbe. U okviru svoga djelokruga rada upravno tijelo Općine prate provedbu, pripremaju i provode gradske razvojne projekte te obavljaju i druge poslove od važnosti za provedbu LRS Općine Marijanci koji su im propisima ili aktima općinskih tijela povjereni.
Kako bi se ostvarili sinergijski efekti u Radnu skupinu za izradu LRS uključeni su predstavnici javnog, privatnog i civilnog sektora, koji su svojim inputima kao savjetodavno tijelo doprinijeli izradi što realnijeg pregleda stanja, postavljanju vizije, ciljeva, prioriteta i mjera za razvoj Općine Marijanci te indikatora za ostvarenje mjera. Jedna od osnovnih uloga Radne skupine predstavlja i jačanje prepoznatljivosti LRS kao referentnog dokumenta u planiranju razvojnih aktivnosti na razini grada, među svim dionicima.
Dionici iz javnog sektora imaju ključnu ulogu u pripremi i provedbi projekata iz područja svojeg djelovanja. Javni sektor uključuje općinu i institucije, odnosno organizacije javnog sektora s područja Općine Marijanci kao što su škole, vrtići, komunalna poduzeća i sl.

Značajni dionici u izradi LRS su i organizacije civilnog društva, čije polje interesa predstavljaju svi segmenti društva, a prvenstveno područje ljudskih prava, zaštite prirodne i kulturne baštine te razvoja ljudskih resursa. Svojim proaktivnim djelovanjem organizacije civilnog društva doprinose kvaliteti života područja na kojem djeluju te kvalitetnim radom u suradnji s ostalim dionicima razvoja mogu utjecati na dotok dodatnih sredstava iz drugih regija,

nacionalnih i EU fondova na područje općine kako bi se na taj način financirale inicijative iz područja njihovog djelovanja, a u cilju ukupnog lokalnog razvoja.

Treći važan dionik lokalnog razvoja jest privatni sektor koji predstavlja okosnicu ekonomskog razvoja. Privatni sektor je glavni pokretač kreiranja radnih mjesta i blagostanja. Svrha LRS je stvoriti preduvjete za što kvalitetnije djelovanje privatnog sektora, što se prvenstveno ostvaruje djelovanjem javnog sektora (obrazovnog sustava, sustava tržišta rada, podršku kroz razne programe edukacije i poticaja, osiguravanje infrastrukture itd.). Zbog navedenog razloga sudjelovanje dionika iz privatnog sektora u pripremi i provedbi LRS od izrazite je važnosti.

13.2. Praćenje i izvještavanje

Kako bi se osigurala učinkovita i transparentna provedba LRS Općine Marijanci uspostavljen je sustav praćenja, vrednovanja i izvještavanja o provedbi LRS u skladu s Uputama za izradu i sadržaj izvješća županija o provedbu županijskih razvojnih strategija Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU. Sustav praćenja i izvještavanja provjerava postoji li potreba za određenim mjerama, jesu li dostupni resursi za realizaciju mjera optimalno iskorišteni, potvrđuje do koje mjere su ciljevi određenih mjera ostvareni, postoji li potreba za korekcijama mjera te osigurava učinkovitu provedbu i upravljanje.

Praćenje i izvještavanje o provedbi LRS odvijat će se kontinuirano tijekom čitavog razdoblja na koje se LRS odnosi. Jednom godišnje Radna grupa za provedbu podnosit će izvješća o napretku provedbe LRS koju će potvrđivati Općinski načelnik. Izvješća o napretku sadržavat će informacije o provedenim aktivnostima/projektima u sklopu strateških mjera, podatke o nositeljima provedbe, utrošenim u odnosu na planirana financijska sredstva uključujući informacije o njihovim izvorima te ostvarenim i/ili očekivanim rezultatima provedbe mjera.

U okviru sustava praćenja provedbe, Radna grupa za provedbu koordinirat će prikupljanje, obradu, analizu i pohranu informacija, podataka i pokazatelja, izraditi ocjenu realizacije ciljeva, prioriteta i mjera te uspješnosti upravljanja provedbom. Alati za praćenje provedbe nalaze se u prilogu ove LRS. Osim samih članova Radne grupe za provedbu, veliku će ulogu u provedbi LRS imati i svi ostali službenici Općine Marijanci, koji će aktivno sudjelovati u prikupljanju informacija od provoditelja projekata i ostalih aktera lokalnog razvoja dok će Općinski načelnik, između ostalog, biti zadužen za izvještavanje Općinskog vijeća o uspješnosti provedbe LRS. Uspostavljen sustav praćenja i izvještavanja omogućit će brzo i učinkovito ažuriranje, kako baze projekta, tako i ostalih dijelova LRS, a u svrhu postizanja očekivanih rezultata.

14. Izvori podataka

- *Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva iz 2011. godine*
- *Kulturna baština - Registar kulturnih dobara*
- *Ministarstvo poduzetništva i obrta – Obrtni registar*
- *Registar poslovnih subjekata*
- *Statut Lokalne akcijske grupe Karašica*
- *Registar udruga*
- *Prostorni plan Općine Marijanci,*
- *Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije*
- *Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 144/12)*
- *Plan razvoja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije za razdoblje od 2013. do 2017. godine*
- *Lokalna razvojna strategija LAG Karašica*
- *Službene Web stranice Općine Marijanci*
- *Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju*
- *Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje Zagreb, Odjel plana i analize*
- *Bilteni Hrvatskog zavoda za zapošljavanje*
- *Arhiva projekata Miholjačkog poduzetničkog centra LRA*
- *Zakon o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14)*
- *Strateška studija utjecaja na okoliš Prostornog plana Osječko-baranjske županije i II. Izmjena i dopuna Prostornog plana Osječko-baranjske županije*
- *Informacijski sustav središnje lovne evidencije Ministarstva poljoprivrede*
- *Zakon o udomiteljstvu*
- *Strategija ruralnog razvoja RH*

OVAJ PROJEKT SUFINANCIRAN JE SREDSTVIMA EUROPSKE UNIJE
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj

Provedba operacije 7.1.1.
"Sastavljanje i ažuriranje planova za razvoj jedinica lokalne samouprave" u sklopu Mjere 07

Naziv projekta:
Izrada Lokalne razvojne strategije Općine Marijanci za razdoblje 2015.-2020.

PROGRAM RURALNOG RAZVOJA 2014. - 2020.

Udio sufinanciranja: 85% EU, 15% RH

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja